

L'Església, els seus pecats, el Concili, els mals del nostre temps: diagnosi de Joan Pau II

El Papa mobilitza l'Església envers el gran Jubileu del 2000

Cap al Jubileu del 2000

Primera fase (1994-1996)

- Creació d'un Comitè Central per al Jubileu i de Comissions en les Esglésies locals
- Posada al dia dels martirologis de l'Església universal, amb particular atenció als sants casats i als ecumènics
- Hipòtesi de Sínodes continentals, per a les Amèriques, l'Àsia i l'Oceania
- En previsió: pelegrinages del Papa a Sarajevo, al Líban, a Síria i a Terra Santa

Segona fase (1997-1999)

1997: any de Jesucrist

- Llibre: Bíblia i Catecisme universal
- Sagrament: Baptisme
- Virtut: fe
- Compromís: ecumenisme i redescoberta de la catequesi
- Devoció: Maria Mare de Déu

1998: any de l'Esperit Sant

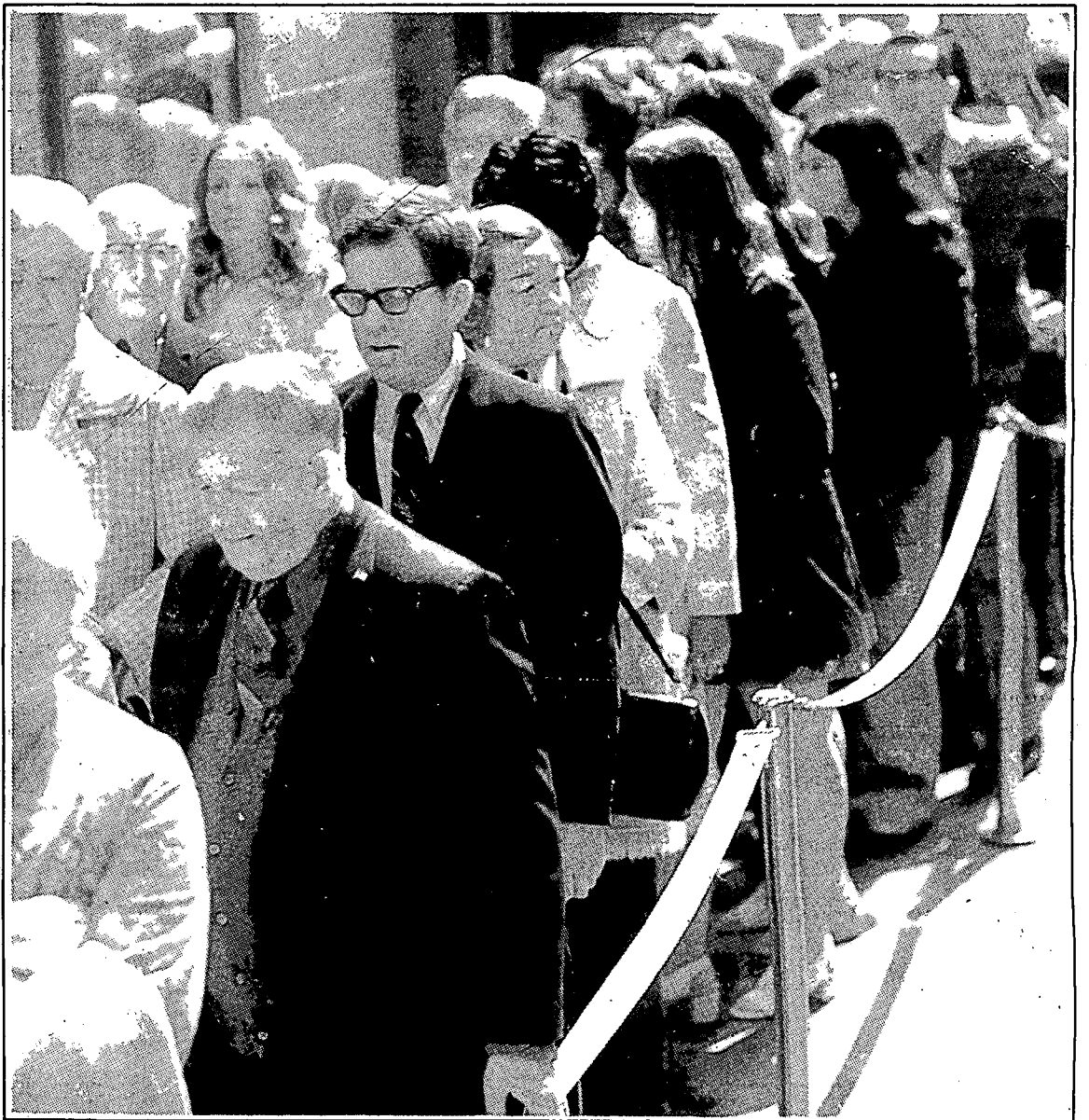
- Sagrament: Confirmació
- Virtut: esperança
- Compromís: nova evangelització i unitat a l'interior de l'Església
- Devoció: Maria, dona en el silenci i en l'escolta

1999: any de Déu Pare

- Sagrament: Penitència
- Virtut: caritat
- Compromís: conversió i opció dels pobres, drets de la dona, condonació del deute extern del Tercer Món, confrontació amb el secularisme, diàleg interreligiós
- Convocatòries: trobada amb jueus i musulmans a Betlem, a Jerusalem i al Sinaí i encontres amb representants d'altres religions
- Devoció: Maria, exemple perfecte d'amor

Jubileu del 2000 (dedicat a la Trinitat)

- Celebració simultània a Roma, a Terra Santa i a totes les Esglésies locals
- Congrés eucarístic internacional a Roma
- Encontre pancristià (a concretar)

Tertio millennio adveniente, aproximant-se el tercer mil·lenni del cristianisme, és el títol de la darrera carta apostòlica de Joan Pau II. La carta comença per Crist i acaba amb Crist. Pel Papa, el Jubileu exigeix conversió, penitència, relectura del propi passat. Així, recorda l'escàndol de la divisió dels cristians i denuncia «l'aquiescència manifestada, especialment alguns segles, amb mètodes d'intolerància i, fins i tot, de violència en el servei a la veritat».

CC publicarà íntegrament aquest document —dividint-ho en dues trameses— als dos propers números.

Més informació a pàg. 5 i a *AFINANT - I*, el «Llindar» del nostre director.

Jaume Vinyals i Rovira, nou delegat executiu

La Fundació i el setmanari es renoven

CC progressa i millora. N'és testimoni la utilització avui d'un nou *disseny*, el qual devem a la idea i a la realització del conegut periodista valencià Vicent Partal. Confiam que serà del grat dels nostres lectors. S'ha procurat donar una imatge més actual i en general s'ha buscat adequar més el producte a les normes estàndards de la resta de publicacions.

Amb el *disseny*, hem millorat la qualitat del paper i gràcies a això ha guanyat la qualitat de la impressió. Tanmateix, la nostra capçalera és de color blau, amb la qual

cosa la portada guanya en presentació i es fa més agradable als ulls.

Pel que fa a la Fundació, comptem amb un nou ajut. El Sr. Jaume Vinyals des de fa pocs dies assumeix la delegació executiva i les funcions pròpies de la gerència.

D'altra banda, el Patronat ha incorporat tres nous membres: el Sr. Josep Oriol Pujol i Humet, el Sr. Marcel·lí Joan i Alzinella i el Sr. Josep Miró i Ardèvol i substitueixen el Sr. Ricard Foraster, el Sr. Antoni Bascompte i Mn. Joan Pujol.

L'entrada dels nous patrons esdevé un oportú recanvi generacional que, sens dubte, rejuenirà i dinamitzarà la nostra Fundació. Agraïm, però, de tot cor el servei que han realitzat els patrons que ens deixen, que no és pas poc, atès que sempre han col·laborat amb nosaltres amb una gran fidelitat i esperit de sacrifici.

Editorial

De l'última plenària de la CEE

La LXII reunió plenària de la Conferència episcopal espanyola no ha tingut bona imatge. Ara la qüestió —interessant, si més no, de cara al futur— és escatir si el defecte neix del punt emissor o es troba en el punt receptor. Probablement hi ha hagut una mica de cada. Però més important encara per als catòlics és conèixer la realitat de la reunió episcopal, més enllà d'aquella imatge.

L'atenció dels mitjans informatius es va centrar, el primer dia, en el president de la Conferència episcopal (que no és, com ha dit alguna publicació, president de l'Església d'Espanya. Cada església particular o diòcesi és presidida pel seu bisbe i la conferència només és l'assemblea dels bisbes d'un territori «que exerceixen junts algunes tasques pastorals en bé dels fidels»). Aquella intenció, però, no s'adreçà al discurs inaugural de Mons. Elías Yanes, com era

habitual en els anys anteriors. ¿Per què? El discurs havia versat sobre el recent sínodo romà dedicat a la vida religiosa. Tenia punts interessants des d'un punt de vista eclesial, com la dialèctica carismes-missió dels pastors de l'Església, o el reconeixement a les religioses de totes les responsabilitats que no requereixen el sagrament de l'orde. Això, tanmateix, interessa poc en l'actual clima mediàtic. Trobem aquí la poca predisposició —explicable fins a un cert punt— dels mitjans a acollir allò més estrictament eclesial. Aleshores els periodistes optaren per fer preguntes al president sobre els temes que a ells els interessaven... i se'n van sortir: Mons. Yanes, amb unes paraules sorprenents i poc matisades, eclipsà l'interès, ja de per si menor, del seu propi discurs.

El fet que l'endemà el president de la Conferència hagués de puntualitzar que s'havia referit a un canvi ètic, que se situava

dins les regles del joc democràtic i que havia expressat opinions personals legítimes, palesava la imprecisió del dia anterior.

D'altra banda, les reaccions d'alguns dirigents polítics i els comentaris d'alguns mitjans de comunicació denotaren excés de nerviosisme en uns i descontextualització precipitada de les paraules del president en altres. No és equitatiu ignorar la línia global d'actuació de l'actual president de la conferència episcopal, en el sentit de més diàleg amb el govern socialista i de moderació en les seves actituds.

En tot cas, la veritat és que els temes tractats en la LXII reunió plenària de l'episcopat no tenen res a veure amb això. N'han sortit aprovats, en canvi, un text molt estimable sobre la pastoral obrera i una carta a les famílies que incideix en qüestions de l'actualitat més viva. Els lectors de *Catalunya Cristiana* en trobaran referències en els pròxims números.

Tribuna

El misteri d'una generació sacerdotal

Ferran Guillén
és escolapi

Permeteu-me de començar per una petita autoconfessió. Els meus estudis, com a sacerdot escolapi, van del 1956 al 1966, des de l'entrada al noviciat fins a la fi de la carrera. D'aquests anys, per un do que mai no agrairé prou, vaig viure a Roma des del 1959 al 1966, exactament els anys del Concili, convocat el 59, inaugurat el 62 i clausurat el desembre de 1965. El record de la Gregoriana d'aquells anys és immillorable i les amistats inesborrables, encara que la dispersió ha estat total. Doncs bé, en començar la teologia, un bon matí de 1961, un noi belga flamenc, d'una congregació missionera, em va demanar d'ensenyar-li una mica d'italià, donat que ell acabava d'arribar i jo portava ja dos anys a Roma. Així va néixer una amistat plena d'il·lusions apostòliques. Es va ordenar abans que jo, i a la fi del 65 ja era al Zaire, on continuà els estudis en la flamant sucursal de Lovaina que hi ha a Kinshasa. Per part meua, vaig tornar cap a Espanya el 66, per ocupar llocs d'ensenyament a les cases escolàpies de formació a Logronyo i Salamanca.

Ens escrivíem. Vaig poder seguir pas a pas una evolució intel·lectual i espiritual que va

dur el meu amic, doctor en Bíblia amb una tesi sobre el Qohélet, a abandonar la congregació i el sacerdoci, a dedicar-se a tasques seculars, i a casar-se amb una noia del país. Després he perdut la comunicació.

Si fos un cas aïllat! Una generació abundant, entusiasta, que va tenir totes les facilitats imaginables en estudis i experiències formatives, es troba avui per sota del cinquant per cent dels seus efectius. Una sèrie de nois magnífics, el millor de les nostres parròquies i escoles, que anava cap als Seminaris i cases de formació amb ganes de donar-ho tot; un Concili igualment entusiasta, que retrobava tota la força i tota la simplicitat primeres de la tradició que ve del Crist i se centra en Ell; una jerarquia intel·ligent, coratjosa i compenetrada, a través d'unes sessions esplèndides sota la guia de Papes excepcionals, Joan XXIII i Pau VI... I tot seguit, enmig d'un heroic acostament a les lluites dels més pobres, una incontrollable defecció de sacerdots i religiosos que marca un dels moments realment crítics de la història eclesial.

¿Per què? No ens és donat encara de poder saber-ho, i tots els esforços d'interpretació esperen la llum definitiva de l'Anyell.

Es diria però que, per uns moments, el món, en el sentit bíblic dels qui rebutgen el missatge evangèlic, en unes circumstàncies

culturals noves, va aconseguir que molts sacerdots entressin en una mena de crisi radical.

L'evangeli de Jesús mort i ressuscitat, que és nícia i escàndol com a font de salvació, és en primer lloc tradició d'un testimoniatge: «Us recordo, germans, l'evangeli que ja us vaig anunciar, que vosaltres vau acceptar, en el qual també persevereu i en el qual trobeu la vostra salvació, si el reteniu tal com us el vaig anunciar; altrament, hauríeu cregut debades. Us vaig transmetre, doncs, abans de tot, la mateixa tradició que jo havia rebut: que el Crist morí pels nostres pecats segons les Escriptures, que fou sepultat i que ressuscità el tercer dia segons les Escriptures...» (I Cor 15,1-4).

Doncs bé, la tradició perillà de trencar-se perquè molts dels cridats a donar-ne testimoni la van trobar superada, i van creure que per salvar-la calia renovar-la, de tal manera que fos totalment nova: cristologia, mariologia, antropologia teològica, escatologia, litúrgia, moral, història... tot calia dir-ho de manera diferent, perquè el món pogués creure. I va créixer la sospita de la traïció radical a l'evangeli de les generacions anteriors, en l'exposició i en la praxi de l'evangeli, amb generalitzacions de l'estil: de Constantí al Vaticà II és com un parèntesi a oblidar en la història del veritable cristianisme.

Aquesta mena de ruptura crítica va convèncer alguns de la fi del cristianisme, a d'altres els va desanimar, a altres, tot i perseverant en el ministeri, els va deixar en una actitud de contestació radical que feia difícil la comunió de cor i d'esperit. ¿No us sembla que tot plegat contribuï a l'oblit de Jesucrist en la vella Europa?

Personalment, quan penso en la fidelitat de la generació sacerdotal que va viure la guerra, i va estar en perill de mort o va morir efectivament per la fe, no puc evitar un sentiment de desàrrelament... Amb ulls de fe ¿per què tants sacerdots en els quals la gràcia pròpia de la fecunditat espiritual ha estat apagada? ¿Per què aquest panorama que per manca d'aigua —la font de la vida, que ve pels sacraments— s'ha transformat en desert? ¿Per què tants fidels que per contacte directe amb algun cas van caure en l'escàndol que allunya de la fe?

És el misteri d'una generació sacerdotal, que per a mi estava cridada a continuar i a realitzar l'obra dels grans pioners del Vaticà II, que fa del segle XX un magnífic segle de la teologia i de la pastoral cristianes.

Ens queda la pregària, ens queda l'esperança, ens queda la veu secreta de l'Esperit que ens recorda la perfecta alegria de sant Francesc, en el signe de la creu, més enllà de totes les victòries que potser va somniar, massa de pressa, aquesta generació conciliar... Ens queda contemplar una generació sacerdotal disposada a assumir la tasca humil i sòlida de transmetre la tradició rebuda, que ve dels apòstols...

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa; Miquel Àngel Codina; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Oriol; Tomás Puntí; David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragones, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Josep Samper i Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA

Impressora: Publiograf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes. Amèrica: 24.804 Ptes.
Àfrica: 24.804 Ptes.
Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors:

Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Sr. Josep-Rafael Carreras de Nadal, Sr. Ramon Casals i Lamarca, Dr. Marcel Coromines i Balletbó, Sr. Pere Fàbregues i Morlà, Sr. Marcel·lí Joan i Alzinella, Sr. Josep Miró i Ardevol, Sr. Pere Planellas i Reig, Sr. Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Sr. Gaspar Vilarrúbias i Codina

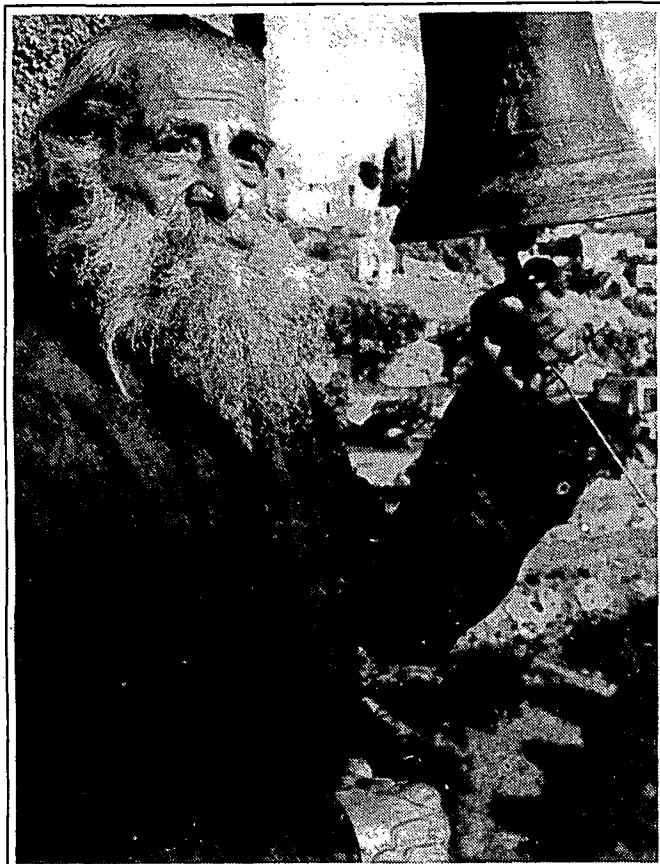
Secretari: Sr. Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Vaticà

Joan Pau II i Mar Dinkha IV signen una declaració conjunta

Catòlics i nestorians posen fi a una excomunió recíproca de 15 segles

El papa Joan Pau II va rebre fa quinze dies a Mar Dinkha IV, patriarca de l'Església siriana d'orient durant l'audiència de cada dimecres. La trobada va tenir molta importància, perquè la Santa Seu i aquesta Església oriental han preparat una declaració cristològica conjunta, que es va firmar el divendres 11 de novembre.

La crida i el desig d'una unió més gran entre les Esglésies cristianes de l'Orient Mig ha estat una constant de segles

C.C.

Actualment, uns 400.000 cristians pertanyen a l'Església siriana d'orient sota el liderat del patriarca Mar Dinkha.

Acolliment fratern

El Sant Pare va saludar amb molt d'afecte el patriarca Mar Dinkha IV que es va presentar davant Joan Pau II acompanyat d'una representació dels altres fidels del seu patriarcat. «És un germà que acullo en la caritat de Crist», deia el Papa als assistents a l'audiència i recordava que el patriarca sirí dirigix «una de les més antigues i venerables Esglésies d'orient».

L'Església siriana d'orient també és coneguda amb el nom de *nestoriana* perquè seguia les teories de Nestori, un monjo antiocquès del segle V, que afirmava que en Jesucrist hi havia una persona divina i una d'humana. També afirmava que Maria només era mare de l'home Jesús, però no mare de Déu. El monjo Nestori va arribar a ser patriarca de Constantinoble i s'hi va mante-

nir fins que el concili d'Efes, de l'any 431, el va destituir després de declarar dogma de fe la maternitat divina de Maria. Una part dels nestorians s'havien reconciliat amb els catòlics segles enrere. D'altres, com els de Síria, es van unir als monofisites, que neguen la naturalesa humana de Jesús de Natzaret.

Separació de quinze segles

La separació dels nestorians de l'autoritat de Roma es va fer l'any 431. Per això el Papa remarca que es tracta d'una de les Esglésies més antigues i que és encara més gran l'alegria pel fet que hagi tornat al si de l'Església romana.

Això es desprèn de les últimes paraules que Joan Pau II va dirigir al patriarca: «Podeu comprendre bé que un estigui content d'aquesta circumstància i amb quin sentiment d'estima i de fraterna comunió acullo el patriarca».

Preocupació ecumènica

Una de les característiques més importants del pontificat del papa Wojtyła és, precisament l'intent d'acostar-se tant com pugui a les altres Esglésies cristianes i, en els límits del que és possible, intentar una unió. Per això la declaració cristològica conjunta amb aquesta Església d'Orient és un petit èxit del Sant Pare en el sentit del seu anhel d'unitat.

Altres intents d'acostar-se a altres Esglésies separades resulten molt més difícils. Per exemple, amb l'Església anglicana que, amb la recent decisió d'admetre les dones al presbiterat, ha posat una nova barrera a l'entesa amb l'Església catòlica.

Haurà de comptar amb un dèficit de 35.000 milions de lires

Pressupost del Vaticà pel 1995

ROMA.— El Vaticà haurà de comptar novament pel seu pressupost de l'any vinent amb un dèficit de més de 35.000 milions de lires (uns 3.000 milions de pessetes), segons ha anunciat el cardenal Edmund Szoka, president de la Prefectura pels Afers econòmics de la Santa Seu.

Aquest pressupost deficitari contrasta amb els comptes del 1993 publicats el passat juny i que presentaven un excedent d'entrades de 2'3 milions de francs (uns 230 milions de pessetes). Segons el cardenal Szoka, el pessimisme actual s'explica per la dificultat de preveure l'import de les entrades, ja que depenen de les donacions de les Esglésies locals i dels fidels. També les entrades lligades a les activitats financeres de la Santa Seu, és a dir les inversions en accions, en obligacions i en moneda estrangera, són difícils d'avaluar, especialment a causa de la inestabilitat de la lira italiana.

De moment el resultat de 1994 sembla força favorable, explica el cardenal Szoka, ja que a finals de setembre les donacions dels fidels sobrepassen ja les de 1993.

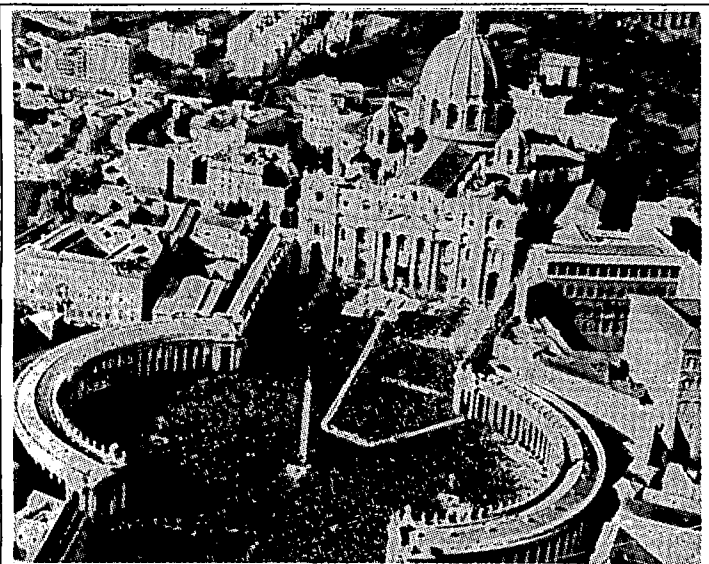
Pel 1995 s'espera que aquestes donacions arribin a 69 mil milions de lires, o sigui un 30% més que l'any

1993. En contra, les entrades financeres han estat contemplades a la baixa amb 56 mil milions de lires, o sigui un 37% menys que el resultat obtingut l'any 1993. Comentari del cardenal Szoka: «L'any 1994 ha estat molt difícil per a totes les inversions. A més els canvis han estat molt inestables.»

Sobre les despeses, pugen un 12% en relació al 1993. Convé, tanmateix, recordar que durant els dos últims anys la taxa d'inflació ha arribat al 9% a Itàlia. El capítol pressupostari més important es refereix a la Cúria i a les nunciatures amb 132,7 mil milions de lires. El segon lloc és per a Radio-Vaticà, l'*Osservatore Romano*, la Impremta i Llibreria vaticanes amb un import de 38,4 mil milions de lires. En total les despeses pressupostàries pel 1995 s'elevan a 246,62 mil milions de lires. D'ací l'excedent de càrrega de 35,13 mil milions de lires.

El cardenal Szoka es mostra poc satisfet d'aquest pressupost

deficitari, però ha confessat que aquestes previsions eren molt prudents i que comptava amb un exercici 1995 prou equilibrat i amb un dèficit més feble. Es pot raonablement esperar que el 1995 serà un any millor que el 1994, va afegir. «Especialment amb una bona participació de totes les diòcesis i de tots els instituts religiosos.» «Fem una crida a la generositat dels fidels, ja que nosaltres no som una empresa», va concloure monsenyor Szoka. (MP)

Mons. Pere Tena nomenat nou membre de la Congregació per al culte diví

ROMA.— Joan Pau II ha nomenat nous membres de la congregació per al culte diví i la disciplina dels sagraments.

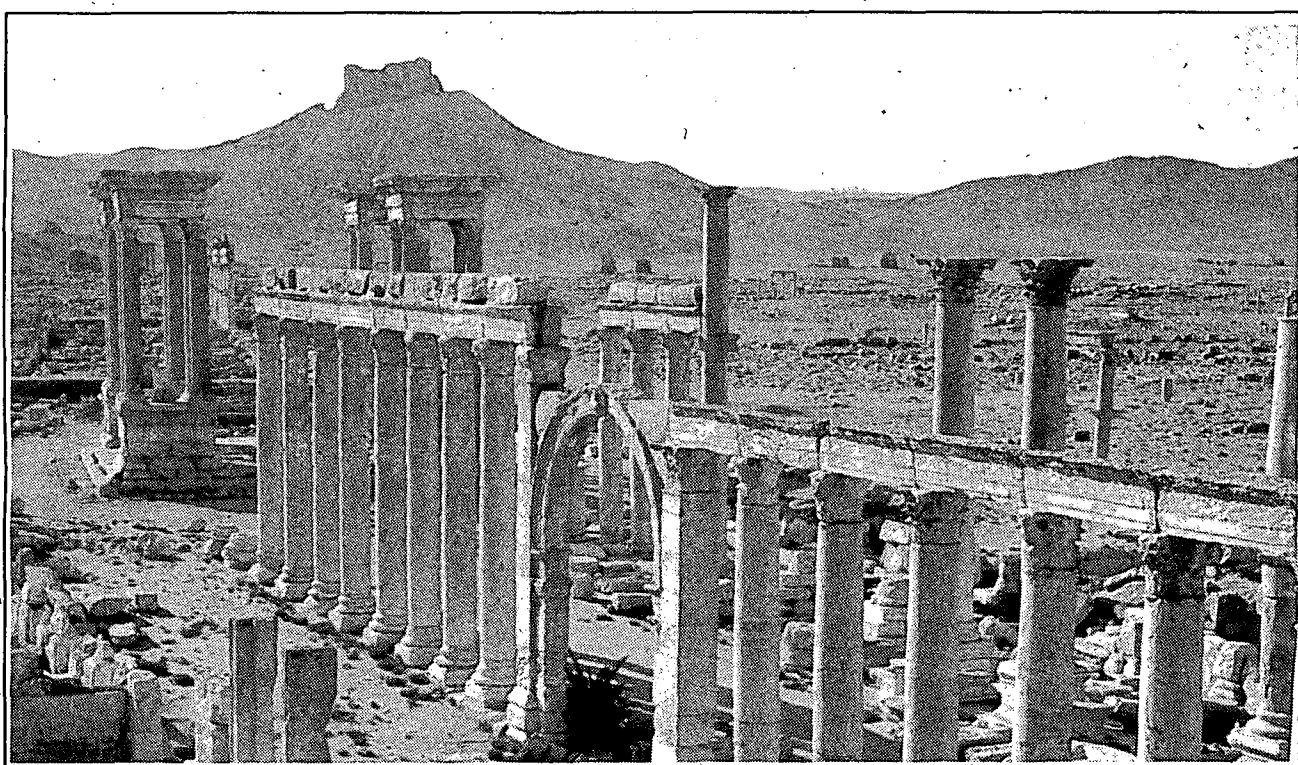
Es tracta dels cardenals Bernard Francis Law, arquebisbe de Boston; Michele Giordano, arquebisbe de Nàpols; Nicolás de Jesús López Rodríguez, arquebisbe de Santo Domingo; Giovanni Saldarini, arquebisbe de Torí; Andrzej Maria Deskur, president emèrit del Consell pontifici per a les Comunicacions socials; Eduardo Martínez Somalo, prefecte de la Congregació per als religiosos; Edward Idris Cassidy, president del Consell pontifici per a la Unitat dels cristians; i dos bisbes diocesans, Mons. Wacław Swierżawski, bisbe de Sandomierz (Polònia) i Mons. Pere Tena i Garriga, bisbe auxiliar de Barcelona. (APIC)

Itineraris bíblics per a les diades nadalenques

Del 27 de desembre al 6 de gener

SÍRIA

**País clau de l'Orient Mitjà i en l'expansió
del cristianisme**

PALMYRA

Del 28 de desembre al 4 de gener

TERRA SANTA

Com a «pelegrins de la Paraula»

PODEU DEMANAR INFORMACIÓ DES D'ARA

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: 301 37 18

Vaticà

Carta apostòlica de Joan Pau II sobre el tercer mil·lenni

La història cristiana és un riu on molts afluent afegeixen les seves aigües

L'any 2000 del naixement de Crist ha de ser sobretot, per a l'Església una ocasió de conversió i penitència però també un motiu per enfortir la fe, per cercar la unitat entre els cristians, de diàleg amb altres religions, d'afrontar el desafiament de la «crisi de civilització», de «fer-se veu de tots els pobres del món». «La Porta Santa del Jubileu del 2000 haurà de ser més gran que les precedents, perquè la humanitat, aconseguint aquesta fita, deixarà enrere no sols un segle, sinó un mil·lenni», afirma el Papa en la carta apostòlica publicada el 14 d'aquest mes.

M.C.

Titulada *Tertio millennio adveniente*, està adreçada «als bisbes, als sacerdots i diaques, als religiosos i religioses, i a tots els fidels laics», i comença amb les paraules «mentre no s'apropa el Tercer mil·lenni». En les seves setanta pàgines, Joan Pau II exposa el sentit del jubileu i dibuixa un programa de preparació de sis anys dividits en dues fases, una remota i una altra propera, amb nombrosos actes ecumènics a Jerusalem i a la muntanya del Sinaí, i viatges a Iraq, Egipte, el Líban, Síria i Terra Santa, tres Sínodes continentals i un Congrés Eucarístic Internacional que se celebrarà a Roma durant el jubileu.

Projectes i viatges

Es tracta d'una Carta Apostòlica —un document pontifici de rang inferior al de l'encíclica— que Joan Pau II va anunciar pel juny durant el consistori dels cardenals, i a qui ha dedicat molta atenció durant els últims mesos. Porta la data del 10 de novembre, i ha fet retardar l'encíclica sobre la vida, que no sortirà durant aquest any.

És un document ple d'esperances i de projectes, que té la marca personal de Joan Pau II i que exposa el programa que el Papa vol portar a terme d'aquí al 2000, començant pels seus viatges: el de Bòsnia en primer lloc, i després al Líban, als llocs bíblics, des de Terra Santa al Sinaí i a Damasc, el lloc de la conversió de sant Pau.

El Pontífex descriu en aquest text tota la seva visió mística de la història de la humanitat. Per als polonesos, els aniversaris històrics són molt simbòlics. I per a Joan Pau II, l'any 2000 està ple de significat, que explica en una lectura històrica que comença en el naixement de Crist, continua en el segon mil·lenni i culmina en el segle XX.

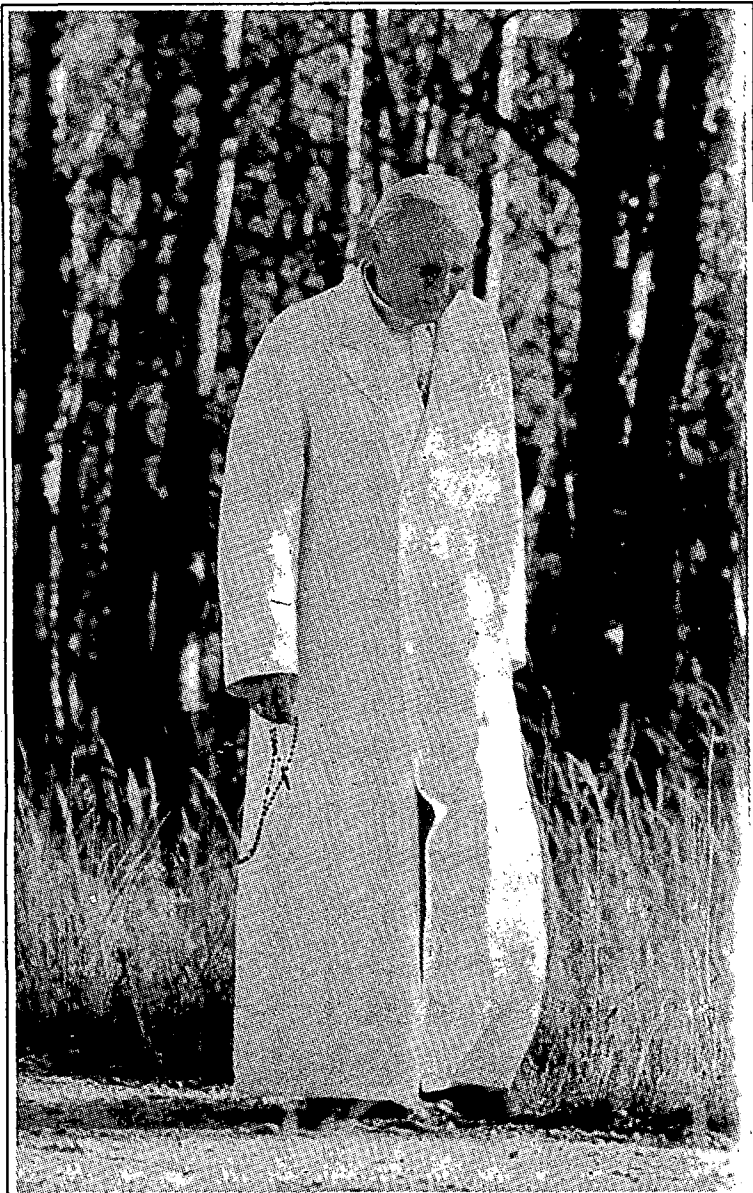
El Papa llegeix aquest segle que ja agonitza i el seu propi pontificat a la llum d'allò que anomena «el Gran Jubileu». Afirma que és un segle de màrtirs, diu que el Vaticà II és la clau del nou mil·lenni, i veu ja en l'horitzó una «nova primavera» de l'Església.

Un dels aspectes més nous de la carta és la petició que, per preparar-se el jubileu, l'Església faci un examen de consciència dels 1000 anys transcorreguts, i sobretot, del moment actual, començant per l'aplicació del Concili i de les responsabilitats dels cristians en la crisi de fe que pateix el nostre món.

La preparació del jubileu consistirà en tres anys, 1997, 1998 i 1999, dedicats respectivament a Crist, a l'Esperit Sant i a Déu Pare. En aquest últim, el Papa vol tenir una trobada amb cristians, hebreus i musulmans del Sinaí, mentre que en l'any 2000 pretén convocar una trobada pancristiana. Joan Pau II demana també que a la vigília del tercer mil·lenni, els països rics —imitant el prescribit per als israelites en l'any sabàtic— tinguin un gest de solidaritat envers els pobres i perdonin totalment o redueixin molt el deute extern d'aquestes nacions.

La diferència entre el cristianisme i les altres religions, afirma el Pontífex, és que Crist «no es limita a parlar en nom de Déu com els profetes, sinó que és el propi Déu qui parla en el seu Verb etern fet carn». En Crist, la religió ja no és un «cercar Déu a les palpentes», sinó «una resposta de fe a Déu que es revela».

El jubileu estarà impregnat d'ecumenisme, i com diu el Papa concloent aquest capítol, «entre les súpliques més fervents d'aquest moment excepcional l'Església implora del Senyor que prosperi la unitat entre els cristians de les diverses confessions fins aconseguir la plena comunió». «Desitjo que el

que és tan característic de la seva personalitat: «Tota la història cristiana —diu en el tercer capítol— apareix com un únic riu, on molts afluent desguassen les seves aigües. L'any 2000 ens convida a trobar-nos amb renovada fidelitat i profunda comunió en les ribes d'aquest gran riu, el riu de la revelació, del Cristianisme i de l'Església, que corre a través de la història de la humanitat a partir del succeït a Natzeret i després a Betlem fa dos mil anys.

El Papa es vol reunir amb jueus i musulmans en els llocs claus de l'Antic Testament, des d'Egipte a Damasc passant per la muntanya del Sinaí i Jerusalem

jubileu sigui el motiu per a una fructífera col·laboració en la posada en comú de tantes coses que ens uneixen i que certament són més que les que ens separen».

Sentit de la història

Després, el Papa manifesta aquest sentit profund de la història

que és tan característic de la seva personalitat: «Tota la història cristiana —diu en el tercer capítol— apareix com un únic riu, on molts afluent desguassen les seves aigües. L'any 2000 ens convida a trobar-nos amb renovada fidelitat i profunda comunió en les ribes d'aquest gran riu, el riu de la revelació, del Cristianisme i de l'Església, que corre a través de la història de la humanitat a partir del succeït a Natzeret i després a Betlem fa dos mil anys.

Aquest jubileu, afirma, ha estat preparat per la Divina Providència, començant pel Concili Vaticà II. El Concili «és la resposta evangèlica a la recent evolució del món amb les desconcertants experiències del segle XX, turmentat per una primera i una segona guerra mundial, per l'experiència dels camps de concentració i per esgarrifores matances. Allò succeït mostra que el món té necessitat de purificació,

i li cal una conversió».

El Concili Vaticà II, que «marca una època nova en la vida de l'Església», ha utilitzat gran part del seu missatge «de les experiències i les reflexions del període precedent». En la història de l'Església, sentència el Pontífex, «el nou i el vell estan profundament relacionats entre si». Tant el Concili com els Pontificats de Joan XXIII, de Pau VI, de Joan Pau I i l'actual, «han aportat una significativa ajuda a la preparació de la nova primavera de vida cristiana que haurà de manifestar el Gran jubileu si els cristians són dòcils a l'acció de l'Esperit Sant».

«Seria molt eloqüent si amb motiu de l'any 2000, fos possible visitar tots aquells llocs que es troben en el camí del poble de Déu de l'antiga Aliança, a partir dels llocs d'Abraham i Moisès, travessant Egipte i la muntanya del Sinaí cap a Damasc, ciutat que va ser testimoni de la conversa de sant Pau», afirma.

El capítol es tanca amb una valoració de la caiguda del comunisme, on subratlla que l'Any Marià del 1987-88 «va precedir de prop els esdeveniments del 1989». L'any 1989 va portar la solució pacífica dels riscos de guerra entre l'Est i l'Oest: «es podia percebre com en la trama d'allò ocorregut, operava amb urgència materna la mà invisible de la Providència».

Ara han sorgit, amb tot, «nous perills i noves amenaces: als països de l'antic bloc oriental ha aparegut el greu risc dels nacionalismes, com malauradament mostren els contratemps dels Balcans i d'altres àrees properes. Això obliga les nacions europees a un seriós examen de consciència reconeixent culpes i errors comesos històricament en el camp econòmic i polític en relació a nacions, els drets de les quals han estat sistemàticament violats pels imperialistes del segle passat i del present».

També demana que es posi en primer pla el tema del Sínodo del 1984, la penitència i la reconciliació, i afirma que és just que l'Església faci un examen i un «mea culpa», i «assumeixi amb una consciència més viva el pecat dels seus fills, recordant totes les circumstàncies en les quals s'han allunyat de l'esperit de Crist».

Espanya

Gran compositor i eximi concertista

Ha mort el pare José María Alcácer

MADRID.- Ha mort el pare José María Alcácer Martínez, de la Congregació de la Missió, als noranta-cinc anys d'edat. Havia nascut a Aldaya (València). El seu pare va inculcar-li la vocació musical i als vuit anys va ingressar al Conservatori de València. Als quinze guanyà la plaça i beca d'organista al Seminari de la ciutat del Túria. Tres anys després va ingressar a la Congregació de la Missió (Pares Paüls). Obtingué la llicenciatura en Cant Gregorià, a l'Escola Pontifícia superior de Música Sacra de Roma, i l'any 1943 fou el primer premi de la seva promoció en l'especialitat d'orgue i composició. És autor de multitud de cants populars, composicions polifòniques, himens, villancets, infinitat d'obres per a orgue, etc. Les seves obres més conegudes són: «Cancionero religioso», «Salterio», «Cancionero polifónico» i «Ofrenda Lírico-Litúrgica». El 27 de maig de 1990 el nunci a Espanya, monsenyor Mario Tagliaferri va imposar-li la Creu «Pro Ecclesia et Pontifice». Un home senzill, transparent, amb gran sensibilitat i una educació respectuosa i cordial. (E)

Temes que dominaren en l'assemblea plenària de l'episcopat espanyol

Problemes morals, el món del treball i la família

Els problemes ètics i morals del món del treball, de la família, de les unions de fet i del respecte a la vida han dominat en la plenària episcopal celebrada durant la passada setmana en la qual els bisbes tingueren l'ocasió de felicitar el recent nomenat cardenal Ricard M. Carles

E.P.

El president de la Conferència episcopal i arquebisbe de Zaragoza, monsenyor Elías Yanes, pronuncià un ampli discurs sobre la vida religiosa en l'acte d'obertura de l'assemblea. Les sessions es perllongaren fins el divendres, dia 18.

Per la seva banda, el Nunci del Papa a Espanya, monsenyor Mario Tagliaferri, assenyà que «els drets de la família no són concessió de ningú, formen part dels drets fonamentals de l'home».

Enfront la idolatria dels béns materials

En el seu discurs, Mons. Yanes es va referir al recent Sínodo dels Bisbes celebrat al Vaticà, sobre la vida religiosa consagrada, en el qual participà en representació de la Conferència episcopal espanyola.

«La pràctica dels consells evangèlics —destacà monsenyor Yanes— ha de ser un signe profètic contra els ídols de la nostra societat i anunci dels béns futurs del Regne de Déu».

Enfront l'«erotisme» dominant, el do de la castedat consagrada és expressió de veritable maduresa humana i de l'esperança en la resurrecció futura.

Enfront la idolatria dels béns materials, la pobresa evangèlica és testimoni de Crist pobre, que es lliurà totalment a les coses del Pare celestial. El testimoni de pobresa i d'amor als pobres avui és essencialment necessari per a l'eficà-

cia de l'acció evangelitzadora de l'Església.

Enfront la falsa autonomia dels qui fan de la seva pròpia llibertat la norma suprema de conducta, l'obediència dels consagrats és participació en l'obediència de Crist en qui s'uneix la màxima llibertat en la donació de si mateix al Pare i l'amor incondicional a tots els homes.

Al llarg de la seva intervenció, monsenyor Yanes destacà la importància de la vida religiosa, amb més d'un milió de persones consagrades arreu el món, de les quals un 77'5 per cent són dones.

L'esterilització del deficient

El ple de l'episcopat ha publicat el document «La pastoral obrera de tota l'Església» del qual en donarem més informació en el nostre número vinent. Per altra part, la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'esterilització de deficients psíquics ha estat un altra dels afers que han estudiat els bisbes durant aquests dies.

Segons el cardenal Carles, la sentència obre noves vies que no s'ajusten a la moral. Unes declaracions del secretari de l'episcopat, el bisbe José Sánchez, ratificava aquesta posició de Carles. S'esperava una declaració pública

dels bisbes, que no s'ha produït, però el secretari matisava que «l'esterilització de deficients atempta contra la dignitat de la persona humana i contra el dret de la integritat física».

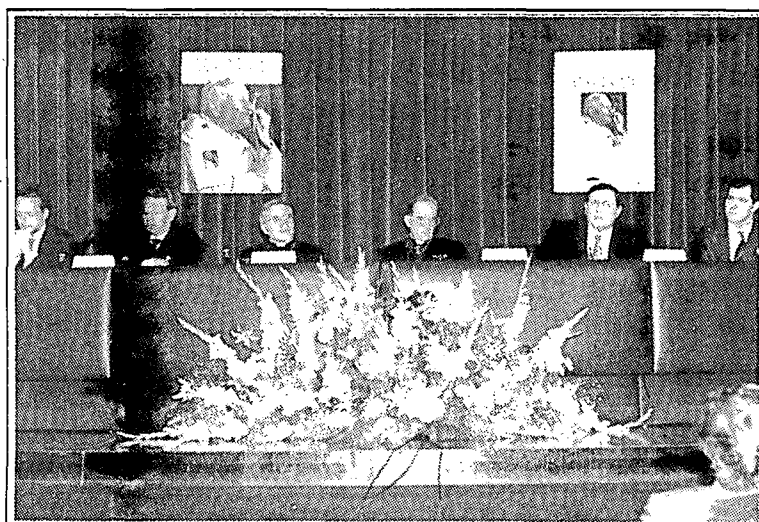
Per altra part, en un missatge sobre la família publicat al final dels treballs del ple, els bisbes mostren la seva oposició a la decisió del Parlament Europeu sobre les unions homosexuals i a la possible ampliació de l'avortament a Espanya. «No podem acceptar —diuen— la recomanació del Parlament Europeu als estats membres animant a reconèixer com a veritable «matrimoni» les unions homosexuals o permetent que aquestes «parelles» puguin adoptar nens.»

«Tampoc no podem acceptar l'avantprojecte de llei que preveu un quart supòsit en la despenalització de l'avortament».

Declaració de l'arquebisbe Torrella

L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Ramon Torrella, en clara al·lusió a la carta de Lázaro Carreter envià al president del Govern central, en la qual demanava igualtat en l'ensenyament del català i del castellà, va declarar: «Qui no ha viscut un any sencer a Catalunya no pot entendre la seva realitat lingüística, per més que sigui membre de la Real Academia Española».

Presentat el llibre del Papa «Travessant el llindar de l'esperança»

MADRID.- El propassat 25 d'octubre fou presentat a Madrid el llibre de Joan Pau II «Travessant el llindar de l'esperança». Ha estat un autèntic best-seller, venent 200.000 exemplars el dia de la seva sortida al mercat, i actualment ja s'està preparant la cinquena edició. «Travessant el llindar de l'esperança» ha estat traduït a 21 idiomes i editat a 35 països, a Espanya l'ha publicat l'editorial Plaza i Janés. En la seva presentació a Madrid, celebrada a l'auditori de «La Unión y el Fénix», acudiren més de vuit-centes persones, quelcom inusual en aquest tipus d'esdeveniments.

A l'acte intervingueren Mons. Antonio M^o Rouco Varela, arquebisbe de Madrid, Mons. Mario Tagliaferri, nunci apostòlic, Gustavo Villapalos, rector de la Universitat complutense, i Hans von Freyberg, director general de Plaza y Janés. Entre el públic hi havia destacades personalitats del panorama religiós i cultural espanyol. (P.J.)

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Monsenyor Sabbah, patriarca llatí a París

Internacional

«No hi haurà pau sense Jerusalem»

Laurent Crzybowski

Pèlerin

De visita a París per iniciativa de l'episcopat francès, Mons. Michel Sabbah, patriarca llatí de Jerusalem, ha reaccionat contra l'acord entre l'OAP i Israel que preveu l'autonomia de la franja de Gaza i de Jericó. Heus ací alguns fragments de les seves declaracions.

Gaza-Jericó

«L'apropament històric entre Israel i l'OAP és per a nosaltres un signe d'esperança. Es pot retreure el retard amb què els israelians han reconegut els seus interlocutors palestins, però s'ha donat un pas decisiu per la pau a l'Orient Mitjà. Ja que el conflicte israelo-palestí és el nus del problema a la regió. Una nova fase històrica s'obre pas davant nostre.»

Jerusalem

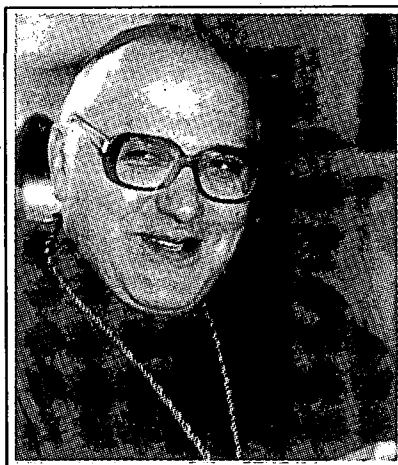
«L'estatut de Jerusalem s'haurà de discutir. No es pot fer la pau sense Jerusalem. Els palestins han acceptat una fase provisional al final de la qual tots els territoris ocupats hauran de ser restituïts, comprenent-hi Jerusalem-est. Dit això, Jerusalem és una ciutat santa per a les tres religions monoteïstes. Ella té essencialment caràcter religiós. Ella és única en el món. El seu estatut haurà de tenir en compte les aspiracions nacionals dels dos pobles i les aspiracions religioses de tres grans religions. En tots els casos, em sembla desitjable que Jerusalem no es divideixi.»

Paper de les Esglésies

«Nosaltres sempre hem promogut el diàleg i la no-violència. Des de fa dos anys aquest diàleg existeix. Comença a donar fruit. Malgrat les nombroses crítiques, ben comprensibles, jo crec que la pau s'imposarà a tots. Jueus i palestins han estat educats des de fa seixanta anys en l'odi i en la mort. Cal fer un esforç per reeducar-los per a la pau. Les Esglésies tenen el seu paper a fer. Contràriament al que molts voldrien fer creure, els cristians palestins no són una entitat a part. Són totalment palestins, i per això, es comprometen en totes les accions polítiques que puguin portar la justícia i la pau. Per lleialtat envers el seu poble i per fidelitat a l'Evangeli.»

Vaticà - Israel

«La comissió de treball entre la Santa Seu i Israel estudia la situació dels cristians i la qüestió de la llibertat religiosa a Israel. Caldrà estudiar tot seguit l'estatut dels Llocs Sants. Les relacions entre els cristians i els palestins representen un aspecte previ al reconeixement d'Israel per la Santa Seu. Ara bé, aquest punt és en bon camí. La normalització de les relacions entre el Vaticà i l'Estat d'Israel em semblen ben orientades. L'evolució de la situació haurà de permetre, en un pròxim futur, una visita del papa Joan Pau II.»

Monsenyor Sabbah

Yasser Arafat

DDB

NOVETATS

CRISTIANISME I SOCIETAT

FAMILIA, SOCIEDAD, IGLESIA

Identidad y misión de la familia cristiana

Dionisio Borobio

240 pàgs. 1.845 ptes.

La celebració de l'Any Internacional de la Família ha donat l'oportunitat a diversos organismes de parlar i exaltar les virtuts de la família, al mateix temps que de recordar els seus problemes i dificultats.

L'actual situació de la família, amb les seves radicals transformacions, representa per a l'Església un repte de clarificació, de comprensió, de diàleg, d'aprenentatge, d'inculturació.

LAS RELIGIOSAS

Unas mujeres de Iglesia hablan de ellas mismas

Marc Leboucher

222 pàgs. 1.942 ptes.

Si exceptuem les figures de la mare Teresa a nivell mundial, i d'alguna altra, ¿qui coneix actualment el vertader rostre de les religioses apostòliques? ¿Qui són aquestes dones que han optat per viure en el món la seva consagració a Déu?

CAMINOS A TRAVÉS DE LA BIBLIA

Sor Jeanne D'Arc, o.p.

326 pàgs. 2.913 ptes.

Animadora de grups bíblics, sor Jeanne d'Arc ens presenta en aquest llibre els seus «camins preferits» per al descobriment de la Bíblia. Llibre eminentment pràctic, proposa els punts de partida i «camins de lectura» que recorren l'Antic i el Nou Testament.

AMBIENTE HISTÓRICO-CULTURAL DE LOS ORÍGENES DEL CRISTIANISMO

Romano Penna

404 pàgs. 3.883 ptes.

Ningú no pot dir que coneix a fons el cristianisme en la seva dimensió transcendent si no intenta conèixer també quelcom de l'ambient humà, terreny en el qual va néixer i pel qual està marcat en les seves múltiples variants històriques.

ALTRES TÍTOLS DE LA MATEIXA COL·LECCIÓ

EL NUEVO TESTAMENTO EN SU ENTORNO LITERARIO

David Aune

404 pàgs. 3.883 ptes.

EL CRISTO DE LA FILOSOFÍA

Xabier Tilliet

288 pàgs. 2.524 ptes.

CARLOS DE FOUCOULD EN EL SÁHARA, ENTRE LOS TUAREG

Javier M. Suescun

192 pàgs. 32 pàgs. color 1.845 ptes.

COMPRENDER EL APOCALIPSIS

Volum I i II

Jean-Pierre Charlier

2.136 ptes. cada volum

ECOLOGÍA Y MORAL

M. Antonieta La Torre

160 pàgs. 1.359 ptes.

JOB Y COHELET

La contestación sapiencial en la Biblia

Bruno Maggioni

108 pàgs. 822 ptes.

JESÚS EN MEDIO DE SU PUEBLO

Volum I, II i III

Jean-Pierre Charlier

971 ptes. cada volum

Rwanda: execucions del FPR

Hi ha clars indicis d'homicidis arbitraris i d'execucions sumàries de civils hutus desarmats, comesos des d'abril fins agost de 1994 per l'Exèrcit Patriòtic Rwandès, segons informa Amnistia Internacional. D'altra banda, l'ONU ha suspès l'operació de retorn de refugiats des de la «Zona humanitària de seguretat», davant la negativa dels refugiats hutus a tornar al seu país. (M.N.)

DDB

DESCLEE DE BROUWER
Henao, 6 - 48009 BILBAO
Tel: 424 68 43 - 423 30 45
Fax: (94) 423 75 94

Distribuïdor per a Catalunya:
ODI-LLIBRES
Bailèn, 132 - 08009 BARCELONA
Teléf: 457 87 90 - FAX: 459 15.68

Internacional

JAPÓ

Enviament de sacerdots ceilandesos, com a missioners, a altres països.

TÒQUIO.— L'Església de Sri Lanka acaba d'enviar a quatre dels seus sacerdots com a missioners al Japó, Pakistan i Papua Nova Guinea. Dos d'aquests sacerdots són membres de la Congregació d'Oblats de Maria Immaculada i treballaran com a religiosos del seu institut a la diòcesi japonesa de Nagoya. Els altres dos són sacerdots diocesans. Serviran a l'Església de Pakistan i a la de Papua Nova Guinea. Les ordenacions de nous sacerdots ceilandesos sumen 22 en l'últim exercici. Tretze són sacerdots diocesans; els nou restants, religiosos. Abans havien estat enviats com a missioners altres sacerdots i religiosos de Sri Lanka a Bangladesh, Brasil, Índia i Kènya. (OFIM)

UGANDA

Nova universitat catòlica

KAMPALA.— Uganda té des d'ara la seva pròpia universitat catòlica. «La Universitat dels màrtirs ugandesos» fundada per la conferència episcopal. Està ubicada a Nkozi, a uns quants quilòmetres de la capital Kampala. Aquesta nova universitat té, de moment, dues facultats, una d'ètica i l'altra de ciències econòmiques segons anuncia Ràdio Vaticana. La universitat pretén formar una èlite capaç de dirigir el país segons els principis cristians. (APIC)

Més de 100 franciscans analitzen la seva activitat missional

La tasca missionera ha patit profunds canvis durant els darrers anys

F.G.

ASSÍS.— Més de cent franciscans vinguts d'arreu del món es reuniren del 23 d'octubre al 3 de novembre per tractar com a delegats, sobre la situació actual i futura de l'activitat evangelitzadora missional de l'Orde.

Els franciscans porten 800 anys com a missioners en els cinc continents, però després de vint anys del Concili Vaticà II, la naturalesa de la tasca missionera ha sofert canvis profunds.

Entre els ponents de la magna concentració d'Assís, cal esmentar el Dr. Fèlix Wilfred, de la Universitat de Madràs (Índia) qui manifestà que «en molts llocs no hi ha un concepte de religió pròpiament dit, sinó que més aviat es parla d'una forma de vida. El cristianisme és més un testimoni de vida que un sistema d'idees».

Per la seva banda, un altre ponent, el franciscà Charles Finnegan, manifestà que a sant Francesc no li vingué la vocació missionera «d'experiències místiques, sinó d'escoltar l'Evangeli», i ressaltà que tant el sant fundador com els seus primers deixebles recorregueren pobles i ciutats, fins i tot fora d'Itàlia, i a l'Orient Mitjà, per anunciar l'Evangeli.

En la trobada franciscana es formaren petits grups, segons llengües i àrees geogràfiques, es compartiren preocupacions comunes i s'establiren conclusions globals.

A més de la tasca tradicionalment missionera, els franciscans ha començat recentment nous projectes a l'Àfrica, Tailàndia, Amazònia, Terra Santa, Europa de l'Est i Est d'Àsia. També s'ha incrementat el diàleg amb l'islam i el budisme, així com l'interès per la tasca ecològica i la representació de l'Orde a les Nacions Unides per promoure la pau al món.

ÍNDIA

Exposició de les relíquies de sant Francesc Xavier

PANJIM.— Les relíquies de Sant Francesc Xavier seran exposades a Goa, l'Índia, del 21 de novembre al 7 de gener vinents. Les autoritats i la població de Goa esperen l'arribada dels 2'5 milions de pelegrins atesos per aquest motiu, a la capital Panjim.

«Aquest esdeveniment, de gran significació per a l'Església de Goa, atraurà més del doble de la població de l'Estat» declarà monsenyor Santana Faleiro, membre del comitè organitzador, que presideix monsenyor Raul Nicolau Gonsalves, arquebisbe de Goa.

Es tem que l'Estat no disposi d'infraestructures suficients per acollir un tan gran nombre de turistes i pelegrins. Mentrestant, l'arquebisbat, les parròquies i les organitzacions religioses ja han estat proveïdes de llibrets, revistes, prospectes i postals per distribuir entre els visitants. (APIC)

NICARAGUA

Ernesto Cardenal es dona de baixa del moviment sandinista

MANAGUA.— El pare Ernesto Cardenal, antic ministre de cultura de Nicaragua, ha anunciat la seva dimissió del moviment sandinista. El religiós, de 69 anys d'edat acusa al cap del Front Sandinista d'Alliberament Nacional (FSLN) Daniel Ortega de ser responsable de la corrupció i de la manca d'ètica en el si del moviment.

Un petit grup guiat per l'antic president Ortega s'ha infiltrat al partit i és responsable de la crisi actual del moviment, segons denuncia Ernesto Cardenal. Altres tres membres del FSLN també s'han donat de baixa per protestar contra la línia dura d'Ortega.

Després de la caiguda del dictador Somoza i la victòria dels sandinistes, Ernesto Cardenal esdevingué l'any 1979 ministre de cultura. A les eleccions de 1990, el moviment sandinista fou derrotat per l'oposició burgesa guiada per l'actual presidenta Violeta Barrios de Chamorro. Els sandinistes es reservaren la direcció de l'exèrcit i les forces de seguretat. (APIC)

EL MIRACLE

Recés d'Advent

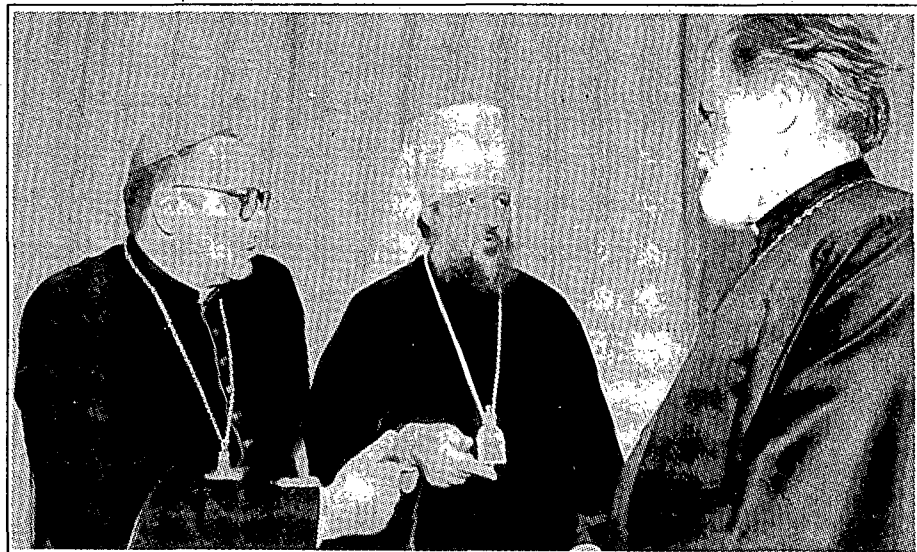
Uns dies de Reflexió i Pregària per a preparar el Nadal.

El dirigirà Mn. Jordi Orobitg, prevere de Solsona, Rector del Seminari Interdiocesà.

Del 9 a l'11 de desembre.

Comença i acaba a la tarda.

Per a informació i inscripcions: Casa d'Espiritualitat. Tel. (973) 48 00 45.

Del 20 al 23 de juny
propassat,
140 representants de
les Esglésies

ortodoxa, protestant i catòlica de l'ex-Unió Soviètica i dels Estats bàltics, discutiren sobre la manera d'establir relacions més estretes pel que fa als conflictes civils i ètnics de la regió. A la foto, d'esquerra a dreta: l'arquebisbe Tadeusz Kondrusevicz, catòlic, el metropolita Kirill de Smolensk, ortodoxe, i el molt reverent Leonid Kishkovsky, protestant

Tarragona

XI Trobada de les Delegacions Catalanes de Mans Unides

«Impulsant canvis d'actitud que promouen la justícia»

C.C.

TARRAGONA.— Els dies 5 i 6 de novembre, va tenir lloc al Col·legi La Salle, i organitzat per Mans Unides, la XI Trobada de les Delegacions Catalanes de Mans Unides.

Aquesta va congregar més d'un centenar de persones, procedents de: Tarragona, Barcelona, Lleida, Girona, Vic, Solsona, La Seu d'Urgell i Tortosa, per debatre un dens programa de treball, per preparar la XXXVI Campanya contra la Fam.

Va encetar la Trobada, la Delegada de Tarragona Nati Moncusí, amb unes paraules de salutació als assistents.

Tot seguit va prendre la paraula Mn. Joan Aragonès, Vicari General, destacant el treball que fa Mans Unides, impulsant canvis estructurals i d'actitud, que promouen la justícia.

Elaboració d'un material educatiu

A continuació, el pedagog i periodista de Barcelona Agustí Viñamata, basant-se amb l'eslogan d'aquest any «Un sol món. Un projecte comú», va explicar com el consum i la creació constant de noves necessitats que tenim al Nord, fa que els recursos, no solament, no estiguin ben distribuïts, sinó que fins i tot poden arribar a esgotar-se. També va presentar el material educatiu escolar, que es distribuirà per les escoles.

Agustí Viñamata, a l'esquerra, va advertir que els recursos poden arribar a esgotar-se

La xerrada col·loqui va ser discutida pels assistents; juntament amb la regidora d'Ensenyament a Tarragona, Carme Vericat, que va honrar la Trobada amb la seva assistència.

Seguidament els joves es van reunir per debatre sobre el material escolar.

A la tarda hi va haver una conferència a càrrec de Tomàs Molina, físic, periodista i «home del temps» de TV3, que exposà el tema «El medi ambient».

Tot seguit es va fer la presentació de la coordinadora de joves per Xavi Cortés.

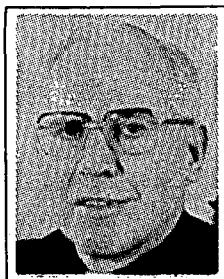
Finalitzà el primer dia amb una Eucaristia molt emotiva, celebrada per Mn.

Martí Aixalà, Delegat Diocesà per al Patrimoni Artístic i Documental, Consiliari d'A.C., que fou aplicada en sufragi de Mn. Ramon Font.

El segon dia de la Trobada, hi va haver una xerrada Col·loqui a càrrec de Manel Pastor Mallol, tècnic en Publicitat i Radiodifusió, amb el tema «Com impactar avui amb la publicitat». Seguidament els joves van realitzar diverses activitats i un col·loqui del treball realitzat. Com a cloenda, els assistents van ser obsequiats amb una visita turística per la ciutat de Tarragona, a càrrec de l'Ajuntament.

FETS I CRITERIS

RAMON TORRELLA
I CASCANTE

Arquebisbe de
Tarragona i Primat

L'espiritualitat de l'Advent

L'Advent és el temps litúrgic en el qual commemorem la vinguda del Senyor en un doble aspecte: la vinguda en la carn, a Bet-Lèhem, i la vinguda glorirosa, a la fi dels temps.

Per la seva orientació i finalitat, l'Advent suscita una actitud d'espera i d'esperança en la vinguda del Senyor. Les lectures bíbliques, especialment l'Evangeli, es refereixen a l'adveniment del Senyor a la fi del temps i als esdeveniments que preparen, de prop, el naixement del Senyor.

Per a la nostra vida espiritual, l'Advent ha d'accentuar en nosaltres la convicció que Jesús ve contínuament a la nostra vida; ha d'augmentar en nosaltres l'actitud de conversió a fi que les nostres disposicions espirituals siguin les d'estar atents als «signes dels temps» en les circumstàncies ordinàries de la nostra vida.

Això suposa més temps per a la pregària personal i més participació en la pregària comunitària. També exigeix més atenció a les inspiracions de l'Esperit. Haurien de ressonar amb més força, a les nostres oïdes, les paraules d'Isaïes que Joan repeteix: «Prepareu el camí del Senyor, aplaneu les seves rutes» (Mt 3, 3).

Si de debò desitgem la vinguda del Senyor, sovint haurem de pregar amb el salm: «Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, feu que aprengui els vostres camins» (Sl 24, 4-5).

Una esperança confiada en la vinguda del Senyor ha d'estimular en nosaltres un esperit de disponibilitat i de servei envers els nostres germans, especialment envers els més pobres i els més necessitats.

L'experiència de la nostra vida ens mostra que, per a comprometre'ns de debò al servei dels altres es necessita quelcom més que un simple coneixement de les necessitats. L'esperança es manifesta concretament amb un impuls que ens compromet amb la realitat, vista amb els ulls de la fe, perquè és aleshores quan ens posem a les mans de Déu en qui veritablement creiem i confiem.

És en aquest sentit que la litúrgia de l'Advent ens presenta dos testimonis fidels, plens de fe i d'esperança en el disseny de Déu: Joan Baptista i la Verge Maria.

La fe i l'esperança han d'estar recolzades en la humilitat i en la pobresa. El qui és humil i se sent pobre desitja, espera i confia en el Senyor que ve a alliberar-nos.

El temps d'Advent ha d'alimentar la nostra fe i ens ha de fer créixer l'esperança. En una societat on respirem un aire de suficiència i d'enganyosa capacitat per a resoldre tots els problemes, el sincer desig d'un Salvador que ve a alliberar-nos del nostre orgull i del nostre egoisme ens ajudarà a superar les temptacions d'un messianisme merament terrenal.

L'espiritualitat cristiana s'alimenta de la Paraula de Déu que ens comunica més fe i esperança, més desig i confiança en aquell que ve a salvar-nos.

Tortosa

Es compta amb més de cent alumnes

Inauguració de curs a l'Institut de Teologia

J. Blanc i Bahima

TORTOSA.— L'Institut diocesà de Teologia nasqué l'any passat, té la seu al Seminari i comença aquest curs amb 108 alumnes matriculats. Hom pot afirmar que el Prelat considera aquesta institució docent com una obra de gran volada acadèmica i apostòlica per a la diòcesi.

L'acte inaugural de curs s'obria amb la Memòria que llegí el Director: Mn. Josep Lluís Arin. S'ha demostrat que aquest Institut, patrocinat per la Fundació Manyà «era necessari i possible».

A càrrec del recent nomenat Rector del Seminari, Mn. Domingo Escuder i Giner qui explicà la primera lliçó del curs.

Mn. Escuder, Professor de Filosofia del Seminari i del Centre, domina el tema de la «Postmodernitat». Exposà

aquest corrent filosòfic i ho féu amb una lectura comunicativa i amb profusió de cites.

Heus ací algunes de les seves afirmacions:

La postmodernitat «és l'assumpció del procés inacabat de la Modernitat i constata el seu fracàs. Ara no hi ha utopies. Tot són paraules buides, grans paraules sense sentit que s'emporten el vent. L'únic cert és la incertesa».

En definitiva la Postmodernitat no es presenta com atea, però relativitza i subjectivitza la fe tot servint una religió a la carta.

El parlament de cloenda el féu Mons. Lluís Martínez i Sistach. Insistí en el rigor científic en donar les classes, una actitud religiosa a base d'unir estudi i pregària així com saber assumir compromisos de futur i corresponsabilitat de cara a la diòcesi.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 89.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Aquest any, **els nostres donatius van dirigits especialment a cinc Seminaris majors:**

- «Sant Josep» - Ikot Ekpene (Nigèria) - 580 alumnes.
- «Interdiocesà» - Taegu (Corea del Sud) - 268 alumnes.
- «Sant Pau» - Tabora (Tanzània) - 215 alumnes.
- «Sant Antoni» - de Sao Luis do Maranhao (Brasil) - 73 alumnes.
- «Sant Francesc de Sales» - Huaraz (Perú) - 64 alumnes.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep

17004 Girona
C/. Albareda, 15

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

25280 Solsona
Bisbat

43500 Tortosa
Bisbat

Girona

ACRISDI lamenta un document que els impedeix rebre la comunió

M. Caballé

GIRONA.— L'Associació de Cristians Divorciats ACRISDI, fundada pel dominic, Jordà Gallego, ha redactat una nota en la qual lamenta el contingut de la Carta-Document enviada pel cardenal Ratzinger als bisbes d'arreu del món, recordant-los que els separats que s'han tornat a casar civilment no poden rebre l'Eucaristia. La nota diu que «davant les esperànçadores paraules del Sant Pare en Familiaris Consortio, urgint els pastors a discernir situacions dels separats tornats a casar i posar a disposició seva els mitjans de salvació, ens dol la negativa del cardenal Ratzinger que, encara que feta amb bona voluntat, trenca possibles solucions en molts casos». ACRISDI afegeix que «després de la trista experiència i drama del nostre matrimoni desfet, no podem menys que solidaritzar-nos amb el dolor de molts cristians que ansien i necessiten viure amb plenitud la seva vida cristiana». En aquest aspecte, la nota recorda que «amb gran sentit pastoral els bisbes alemanys de l'Alt Rhin van comprendre el dif-

Un matrimoni desfet sempre és una intensa experiència d'aprenentatge

cil problema en el document del 10 de juliol de 1993, publicat amb el títol «acompanyament pastoral dels divorciats».

L'acollida i comprensió en el si de l'Església

Per altra part, ACRISDI també recorda l'«Actitud paternal, d'acollida i comprensió que l'Església ve mostrant des del Concili Vaticà II envers els cristians separats». De manera especial, la nota fa referència al «Sínodo dels Bisbes de 1980 sobre la Família i que Joan Pau II, recollint les conclusions i suggeriments de l'esmentat Sínodo, les exposà en l'Exhortació Apostòlica «Familiaris Consortio» el 1981».

L'esmentat document pontifici deia textualment: «L'Església, en efecte, instituïda per conduir a la salvació els homes, sobretot els batejats, no pot abandonar a si mateixos a aquells —units ja amb el vincle matrimonial sacramental— que han intentat passar a noves núpcies i, per tant, procurarà infatigablement posar a disposició els mitjans de salvació». I afegia: «Els pastors, per amor a la veritat, estan obligats a discernir bé les situacions ja que, en efecte, hi ha diferència entre els que sincerament s'han esforçat en salvar el primer matrimoni i els que per culpa greu l'han destruït».

El bisbe de Girona critica les campanyes sobre sexualitat i avortament

Hi va assistir el vice-president del Govern, Narcís Serra

M. C.

GIRONA.— El bisbe Jaume Camprodon va criticar «les campanyes que de temps ençà es fan per evitar els contagis en les relacions sexuals, sense de cap manera banalitzar la gravetat de les situacions», a l'homilia que va pronunciar durant la missa del patró de la Ciutat, Sant Narcís, a la qual va assistir en un lloc d'honor el vice-president del govern central, Narcís Serra. El doctor Camprodon també va criticar «les campanyes encaminades a la despenalització de l'avortament, si bé tampoc no voldríem passar per alt tantes angoixes que demanen ser acollides». Finalment, el prelat gironí va criticar «les campanyes sobre la pedagogia a emprar en la formació sexual, unes campanyes lamentablement presentades amb una lleugeresa que espanta».

La noblesa de la sexualitat

Jaume Camprodon va fer-se a continuació una sèrie de preguntes «sense entrar en l'anàlisi dels principis». Les preguntes van ser les següents:

«¿Heu sentit en cap moment una referència a la noblesa de la sexualitat integrada en l'amor? ¿Heu sentit parlar enlloc de la necessitat del domini dels impulsos sexuals? ¿Heu sentit una paraula de respecte i estima pel fill engendrat? I digueu els esposos: ¿no és en la plenitud de l'amor que la sexualitat troba la seva noblesa? ¿No és necessària una voluntat ferma per mantenir-se fidel a la parella?». I acabava les preguntes amb aquesta reflexió: «El pensament de la vida fàcil no contribuirà mai a edificar la ciutat del futur».

El bisbe de Girona, en canvi, va fer un elogi públic «dels gironins que avui donen un radical testimoni evangèlic». «Em refereixo —va dir— al Pare Joaquim Vallmajó i a tantes altres persones que al Tercer Món o aquí, sense remor, ajuden a aixecar els pobres de la cendra i a enfortir els genolls que vacil·len. Aquí s'està edificant el Regne de Déu». El doctor Jaume Camprodon havia començat l'homilia referint-se al Concili Provincial de la Tarraconense, tot agraïnt la participació dels gironins. «És un goig —va afirmar— sentir l'olor de Déu en les aportacions nombroses i variades que hi han fet».

Tortosa

El cardenal Ricard M. Carles en el 43 aniversari del reservat al seminari

«No podem cremar les nostres vides servint déus formats pels homes»

J. Blanc i Bahima

TORTOSA.— La festa del reservat del Santíssim té sempre poder de convocària, però aquest any encara més. Ja fa mesos que es va programar contant amb la presència de «Don Ricardo» per tal de celebrar les noces d'argent amb l'episcopat. Ara s'hi afegí un tercer i extraordinari motiu: el nomenament de cardenal.

Aquestes tres raons expliquen que gairebé la totalitat del presbiteri diocesà hi participés. Es seguí l'estructura acostumada: conferèn-

cia-Missa amb processó eucarística i àpat de germanor.

Conferència del nou cardenal sobre espiritualitat sacerdotal

«Don Ricardo» va ser rebut amb un calurós aplaudiment pels 20 seminaristes i 125 sacerdots. De la presentació feta pel bisbe Lluís cal destacar que «s'intuïa aquest nomenament i que alguna cosa ha de veure Tortosa en aquest cardenal, ja que la diòcesi el va ajudar a madurar pastoralment: Sínodo, promoció del laicat, acompanyament

de preveres. Marquen molt 21 anys quan el pastor comença el camí (3 d'agost de 1969) i mai sap què pot passar. El que va passar és que el traslladaren a l'arquebisbat de Barcelona l'any 1990 i als quatre anys de pastoreig a la macrodiòcesi rep la púrpura cardenalícia. Com era d'esperar i en to col·loquial es feu broma del solideu vermell que els bisbes de Tortosa tenen el privilegi de portar.

Mons. Carles llegí la seva conferència amb els «excursus» afegits a què ens tenia acostumats. Heus aquí algunes de les idees més re-

marcables:

—«A mi m'ha format el seminari, els laics i una mica «culpables» també en sou els sacerdots de Tortosa. Igual el germà Lluís que el conec des de fa 25 anys». Després digué: «L'home és protagonista de la creació especialment en ser pensat per a ser salvat». I comentà la cita de Pau als efesis per ell molt estimada: «Vosaltres sou els qui heu perseverat amb mi en les proves. La suprema gratuïtat de l'amor de Déu coincideix, amb la gran necessitat de l'home. Això es compleix en Jesús. No podem cre-

mar les nostres vides servint déus formats pels homes: diner, poder, velocitat, sexe, plaer,... Existeixo, segons Von Baltasar, perquè he estat pensat per Déu amb un projecte que hem de fer-lo nostre. Déu posa els capellans a part com a santificats i santificadors».

A la fi del dinar de germanor el Bisbe Lluís li lliurà un quadre que representa el retaule de l'altar major del seminari: la Verge de la Estrella. També d'un solideu cardenalí que podrà estrenar el 26 de novembre quan el Papa Joan Pau II li imposi la birreta cardenalícia.

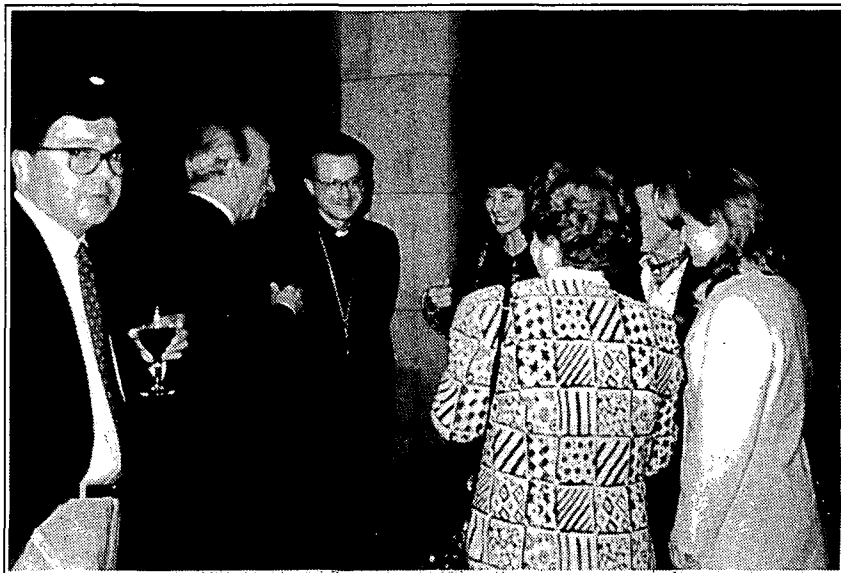
Barcelona

Deu anys d'apostolat per als deficients visuals

C.C.

BARCELONA.—El passat dia 4 de novembre el patronat Logos de la Fundació Mediterrània va celebrar el seu desè aniversari en el marc del seminari diocesà. El bisbe Joan Enric Vives va presidir l'acte amb una missa concelebrada amb els dos sacerdots i directors de les revistes. L'homilia va ser molt sentida ja que la mare del bisbe és una subscriptora d'aquest servei. Unes tres-centes persones, entre subscriptors i col·laboradors del patronat, omplien l'església. Uns parlaments, recordant els fets principals d'aquests deu anys, van cloure l'acte en el temple i tot seguit en el claustre els subscriptors van tenir ocasió de canviar impressions i records amb el bisbe, sacerdots i col·laboradors de Logos.

Fa uns onze anys va néixer la idea d'unes revistes sonores en cassettes amb un missatge espiritual per als deficients visuals i ara fa deu anys la idea va prendre cos, mercès a la col·laboració dels sacerdots Dr. Ignasi Segarra i Mn. Pere Farriol. A principis de gener de 1985 van sortir les primeres revistes, *Aura* en castellà i *Paraula Viva* en català. El contingut era i és sobre

El bisbe Joan Enric Vives va presidir l'acte

temes de formació i informació religioses. Els pocs subscriptors dels primers mesos han anat augmentant i l'àmbit de les revistes sonores s'ha anat extenent a altres continents. Actualment es multipliquen les subscripcions a Hispanoamèrica, però també a Àfrica i a Àsia.

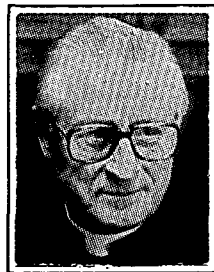
Darrerament Logos ha ampliat el seu apostolat amb una biblioteca de *llibres parlats* de préstec. El nombre de llibres encara és modest, però va creixent, gràcies a la col·laboració de voluntaris que ofereixen les seves veus per a

aquestes obres. Les veus dels llibres i de les revistes són de professionals jubilats de la ràdio i del doblatge i d'aficionats amb bona veu.

El servei de Logos és gratuït i el patronat, que no gaudeix de cap subvenció, es financia amb els donatius dels subscriptors i simpatitzants de la seva tasca.

Per a més informació, hom es pot dirigir al Patronat Logos, c. Muntaner, 260, Entresol 3a. Tel. 200 67 67 amb el prefix 93 al davant.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Arquebisbe de Barcelona

Què afegeix la fe a la vida

Davant un paisatge, quan surt el sol, no és pas que un observador vegi tot el mateix que abans de l'albada i, a més, el sol; sinó que tot ho veu diferent, amb més llum, amb més color, amb més detall, i descobreix no sols matisos, sinó coses que abans no podia veure. D'una manera semblant, el creient no veu l'univers com qui no creu i, a més d'això, veu Déu, sinó que ho veu tot: l'univers i la humanitat, «amarats de Déu». Déu fa que el nostre ull esdevingui llum. I ens fa disponibles, acollidors, oberts. Déu no vol que el fang de què estem fets -l'admirable fang humà que han modelat els seus dits- s'assequi i s'endureixi, i que ningú no hi pugui desvetllar ja l'home o la dona justos que fa que ens tornem aquests éssers oberts que accepten cobrir uns amplis horitzons amb la seva brostada.

Hi ha qui sosté que els catòlics actuem moguts per unes idees preconcebudes -així és com consideren la fe-, mentre que ells estan lliures de tot prejudici. És difícil d'imaginar que es pot viure sense una idea del que suposa la vida, els altres, el món mateix. Ni que sigui la de creure's que s'ha de prescindir de tota convicció. Cosa que, de fet, no deixa de ser una convicció molt concreta, encara que equivocada. Tots vivim d'acord amb uns grans principis «implícits» que donen sentit a l'existència, i que fan que s'obri, més o menys o gens, als altres.

Hi ha experiències que colpegen la nostra confiança que els homes es puguin arribar a estimar. Però sabem també d'altres experiències, de signe contrari i heroic. Ens hem de preguntar: ¿Quina imatge, d'aquestes tan contraposades, dona la talla de la capacitat humana d'estimar? ¿La de qui és cruel, o la de qui ofereix la vida perquè els altres puguin viure?

La segona, és clar. L'home és capaç d'heroismes, sempre que tingui raons suficients per dur-los a terme. Quan el comportament dels altres o la nostra manca d'amor no ens motiven prou, la fe il·lumina la nostra mirada per poder veure en l'altre un fill de Déu, envers el qual ell espera una actitud guiada per l'amor.

Uns amics, profundament creients, van perdre el fill gran en un accident de trànsit, provocat pels joves de l'altre vehicle. Tots sabem que hem de perdonar, però no sempre és fàcil, ni té sempre el perdó la mateixa profunditat. Davant el fill, mort gairebé instantàniament, van oferir als metges de l'hospital els òrgans que poguessin ajudar a salvar unes altres vides. «Si els haguessin necessitat els causants de la mort del nostre fill -em deien els pares-; els hi hauríem donat igualment.»

Aquesta setmana, he dit missa al Seminari Menor. Una dona força jove, al primer banc, s'anava mirant un a un els seminaristes que pujaven a l'altar per ajudar a la missa. Els seus ulls els miraven d'una manera molt especial. Pensava en un adolescent que ja no pujaria a l'altar. Potser el millor alumne, el seu fill, mort també inculpablement en un accident. Aquest és el comentari que em feia la mare, acabada la celebració: «Dono gràcies a Déu perquè m'ha fet, durant 16 anys, el regal d'un fill tan meravellós.»

¿És diferent la vida, quan es té fe? No. Passa una cosa més important: s'assembla més a com Déu l'havia pensada.

Lliurament de la medalla CONESTI

Tot per una Catalunya humana, cristiana i autèntica

BARCELONA.—Recentment, va tenir lloc a la parròquia de Maria Auxiliadora del barri de Sarrià de la ciutat comtal el lliurament de la medalla CONESTI que, com cada any, s'atorga a aquelles persones que han treballat per al país des d'un punt de vista humà i cristià. Enguany es va concedir al bisbe d'Astorga, Antoni Briva Miravent; al director general de la Caixa de Catalunya, Francesc Costabella i Papiol; al president de l'Orfeó Català, Fèlix Millet i Tusell; a Magdalena Prunera i Bresco, professora de música; i al catedràtic del Baylor College of Medicine de Houston i col·laborador de la NASA, Carles Vallbona Calbó.

Núria Oriol Palarea

L'acte s'inicià amb la salutació que Mn. Miquel Rodríguez i Sala va fer com a president i fundador de CONESTI. Immediatament després es celebrà l'Eucaristia, que fou presidida pel bisbe de Solsona, Antoni Deig, el bisbe de Lleida, Ramon Malla, i el bisbe emèrit de Barcelona, Ramon Daumal. L'ofertori va ser el moment escollit per lliurar les medalles. Acabada la comunió, s'inicià un petit concert a càrrec de J. Palet (Amics dels Clàssics), Montserrat Saun (cantant), Teresa Serra de Vic (Cors alegres i Grup abril-maig-juny), José Marius (Casa Regional de Múrcia i Albacete) i Carmen Gracia (corals salesianes Main i Esclat). El cant del Virolai posà punt i final a una activitat digna, senzilla i emotiva.

Per poder percebre la profunditat d'aquesta iniciativa, transmetem algunes de les paraules d'agraïment que el Dr. Carles Vallbona va dirigir:

«Crec que tots nosaltres hem acceptat rebre aquesta meda-

lla CONESTI, com un homenatge a tots els factors materials i espirituals que en el decurs de les nostres vides han incidit en les nostres actituds. Per exemple, ¿no li debem quelcom a Déu pel caliu que sentim a la nostra família, per poder fruit del bon humor, per la manera com ens enriqueix una bona amistat i per la bellesa que trobem per tots els racons de la nostra pàtria? Creiem fermament que és a Ell a qui hem de donar les gràcies i fer penyora dels nostres guardons. I per acabar voldria llegir una pregària que he fet jo i que resumeix el que sento en aquests moments: Seguiu, Senyor, donant força als meus braços i agilitat al meu cervell per perseverar en la tasca de millorar la salut i el benestar de tots els vostres pobles, siguin rics o siguin pobres, creients o agnòstics, sans o malalts, alegres o tristos. I que tots aquells que ens sentim nodrits per les virtuts d'aquest poble, puguem continuar treballant per a Vós, tot servant a la nostra àimada Pàtria que sempre portem dintre del cor, tant els qui som a prop d'ella, com els que en som molt, molt lluny».

Vic

Joioses celebracions religioses

Josep Nadal

L'església del convent de les MM. Escolàpies, d'Olesa de Montserrat, es vestí de festa en organitzar-se una solemne celebració litúrgica amb motiu de les noces d'or de professió religiosa de l'escolàpia igualadina M. Francesca Castells i Gelabert. A la capella del monestir de les Germanes Dominiques de Blagnac, França, la també igualadina Clara Vilarrúbies i Solanes, juntament amb vuit germans i germanes de la comunitat de les Benaurances, es consagrà a Déu a través dels vots de pobresa, castedat i obediència.

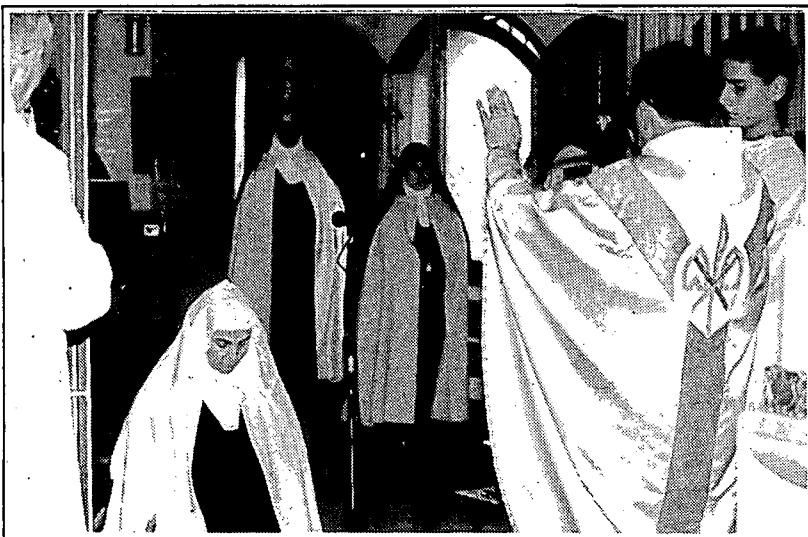
D'altra banda, les igualadines Maria Enric, Àngels Biosca i Paquita Castells han celebrat les seves noces d'or de la professió religiosa a l'Escola Pia. Si la primera ho commemorà a Figueres, les altres dues ho feren a Olesa de Montserrat en ser destinades a diferents poblacions. La distinció, però, no fou motiu d'oblí en la comunitat, perquè la superiora de les Escolàpies d'Igualada, M. Rosa Costa-Jussà Bordas féu saber aquesta commemoració joiosa a la revista *Vida*, de l'arxiprestat de l'Anoia-Segarra.

Benedicció de la nova imatge de santa Joaquina Vedruna

Fou un gran goig quan es va beneir la nova imatge de santa Joaquina Vedruna i es va col·locar a la fornícula, una de les capelletes exteriors de la basílica de Sta. Maria d'Igualada, tal com els igualadins expresaren en el seu dia. En el decurs de quatre setmanes, les germanes carmelites de la caritat de la ciutat van publicar uns articles molt ben documentats la revista *Vida*, en els quals palesaven, amb tots els detalls, la vida i les virtuts de la seva fundadora, la seva relació amb la ciutat i la profitosa presència que ha tingut i té actualment el seu record.

Barcelona

Professió perpètua al Carmel de la germana Rosa de Maria

El celebrant imparteix la benedicció solemne a la Gna. Rosa de Maria Vives Brescó, que acaba de professar

Solsona

Homenatge a Vicenç Vidal i Casacuberta

L'home de les benaurances

Lluís Badia i Torras

NAVÀS-CAL VIDAL.— Recentment es van mobilitzar més de 500 persones per a retre un doble homenatge a la memòria de Vicenç Vidal i Casacuberta, fundador de les obres escolars juvenils més reeixides de l'Alt Llobregat, la vigència de les quals es resumeix, ara, en l'escola Tècnico-Professional Diocesana de Navàs, on més de 600 alumnes d'arreu de les nostres comarques hi reben ensenyaments secundaris i professionals.

L'home

Vicenç Vidal va néixer a Barcelona l'any 1874, va cursar la carrera d'enginyer industrial i amb els seus germans, van fundar, a finals del segle passat, la fàbrica i la colònia tèxtil del nom familiar, en el municipi de Puig-reig. Casat l'any 1899, l'esposa Concepció Valls moria al cap d'un any i ell va continuar dedicat a la tècnica i a l'apostolat social-cristià, especialment l'Obra d'Exercicis Parroquials, de la qual fou president, i al periòdic catòlic apolític *El Matí*.

Fugitiu, l'estiu del 1936, a causa de la persecució religiosa a casa nostra, va recórrer Itàlia i França, veient realitats obreres diferents de l'espanyola, que el van decidir a una acció a favor de la cultura i de la formació general de la joventut obrera a l'hora del retorn.

Conseqüent amb el compromís contret amb si mateix va gestionar el començament d'estudis professionals a la seva colònia Vidal el gener del 1945. L'any 1947, el llavors bisbe de Solsona, Dr. Vicent Enrique i Tarancón, hi inaugurava el magnífic edifici (ara futur Museu de la Tècnica) per a les activitats diverses que projectava per als joves: escola, biblioteca, sala de jocs, camps d'esports, etc.

Volent donar més amplitud a la seva actuació social-cristiana, va alçar un nou i

El Conseller d'Ensenyament, Joan M. Pujals i el bisbe solsoní Antoni Deig van assistir als actes

més capaç edifici escolar a Navàs en el qual ja s'impartien estudis professionals l'any 1951, amb la intenció de fer-lo créixer (especialment amb tallers) per tal que fos apte per a l'escola Industrial de l'Alt Llobregat que ja havia intentat molts anys enrera. Quan moria —el 13 d'octubre del 1957— una bona part del seu somni ja s'havia fet realitat i la posterior creixença ha avalat l'encert del seu esforç inicial.

L'homenatge popular

A iniciativa de l'agrupació d'Amics Vidalencs que va ser recollida amb molt d'entusiasme per l'Escola Professional de Navàs, i amb un bon grup de col·laboracions institucionals i particulars, es va organitzar aquest homenatge en memòria del «senyor Vicenç» (com familiarment l'anomenaven) en aquest curs escolar que rememora els cinquanta anys de l'inici de les classes per a joves obrers que ell va impulsar a la Colònia Vidal. A tots els actes va assistir el conseller d'Ensenyament de la Generalitat, Joan M. Pujals, i el bisbe solsoní Antoni Deig (de qui depèn l'escola de Navàs a través de l'Obra Diocesana de Formació Professional) així com alcaldes i represen-

tants dels Consells Comarcals afectats (Bages i Berguedà) i altres autoritats; alhora, una gran quantitat de professors i alumnes passats i presents de les obres escolars d'aquest patrici.

La missa va ser presidida pel bisbe Antoni i concelebrada amb un grup de sacerdots entre els quals hi havia també el P. Riu del Secretariat de les Escoles Cristianes de Catalunya i la descoberta d'una placa al vestíbul de l'edifici de Juventus amb els corresponents parlaments, van tenir lloc a Cal Vidal. Després, a Navàs, es descobria una altra placa i es visitava una exposició de fotografies retrospectives i les diverses instal·lacions de l'escola i de la residència per a estudiants forans.

Tant el bisbe Antoni com el conseller Pujals i els altres oradors, van elogiar l'acció social-cristiana de Vicenç Vidal, promettent tot l'esforç possible perquè el seu rastre de cultura i d'educació integral no es perdi, sinó tot el contrari.

El dinar de germanor, va reunir unes 260 persones, servidors i beneficiaris de l'obra creada per l'homenatjat durant aquests cinquanta anys de permanència, i va constituir una trobada amical de professors i alumnes, de sacerdots i laics, d'autoritats i poble.

A.T.

GRANOLLERS.— El Carmel de la Mare de Déu de Montserrat i de Sant Josep Oriol ha viscut la primera professió perpètua en la seva comunitat. El monestir, fundat l'any 1979, es troba al terme de la Roca del Vallès, molt a prop del barri de la Torreta de Granollers. Recentment, la germana Rosa de Maria Vives Brescó professà solemnement com a carmelita descalça.

Presidí l'eucaristia i beneficà la professió el P. Pere Suñer S.I., acompanyat de gairebé una vintena de concelebrants, entre els quals mencionem un oncle i un cosí de la germana Rosa, el delegat episcopal de Vida Consagrada, el P. Provincial dels carmelites descalços i el rector.

Nombrosos fidels van omplir l'església, i d'altres seguien la celebració des de la porxada del monestir gràcies a un circuit de televisió. Entre els assistents hi havia els pares i germans i la família, en la qual hi ha molts infants.

També hi va assistir el Sr. alcalde del municipi de la Roca del Vallès.

La celebració es va fer en català, però amb alguns cants en llatí, ajudats pel cor de gregorià T.E.M. i la coral polifònica L'Estro Vocale.

Solsona

Beneïdes les obres de restauració de Sant Martí

L. B. i T.

TENTELLATGE.— Recentment van ser inaugurades i beneïdes les importants obres de restauració del temple parroquial d'aquesta parròquia del municipi de Navès (Solsonès), en presència del bisbe Antoni Deig, de les autoritats locals i de molts fidels que feien companyia al seu rector Mn. Jaume Ballarà. Aquesta església és una de les 52 que hi ha dins del municipi de Navès i la de més grans dimensions. Arran de la persecució incendiària de 1936 (que va cremar el magnífic retaule que contenia) va quedar molt malmesa: ara, gràcies a l'esforç de les institucions i dels fidels devots de sant Martí ha recobrat la dignitat artística i el servei del culte. En recordança d'aquestes obres inaugurades, s'ha editat el llibret *Sant Martí de Tentellatge: evolució històrico-artística d'una antiga parròquia del Solsonès*, escrit per Gemma Ma. Garcia i Elisenda Casanova.

Nova imatge per a l'església parroquial

OGERN.— Fa poc es beneïren les obres de restauració de l'església parroquial d'Ogern a la Ribera Salada. Una comissió de 6 persones, votada l'any passat durant la festa major del poble, n'ha portat la direcció i tota la gent del poble hi ha esmerçat molts jornals i molt d'amor. També els paletes, els fusters, els electricistes, els pintors i sobretot, els restauradors del retaule salvat en males hores de persecució. Els donatius de molta gent del poble i de fora han fet possible l'adquisició dels materials necessaris i la satisfacció dels jornals dels especialistes.

Fa deu anys es va restaurar l'antiga església parroquial i ara ho han fet amb l'actual. El rector d'aquella parròquia, Mn. Jordi Sala, bo i agraint els esforços de tothom, diu que ara «caldrà pensar en una tercera restauració... la de les pedres vives de la comunitat parroquial, els fonaments de la qual són Crist i el seu Evangeli».

Barcelona

Un musical per commemorar la persona del Beat Domènec

Carles Catasús

ESPARREGUERA.— Durant tres dies el poble veié escenificada la vida del seu màrtir, el Beat Domènec Castellet i Vinyals. Més de cent actors donaren vida a l'Esparreguera de fa 400 anys, el 1592, quan Domènec Castellet nasqué just al costat de la majestuosa Església parroquial que aleshores s'estava bastint.

El text i la música de l'obra han estat creats per dos esparreguerins: el text és d'Enric Martínez i la música és de Francesc Prat. El personatge central és: el cor, que representa el poble d'Esparreguera, agraït d'haver tingut aquest fill tan estimat, cercador de llibertat, ferm en la seva fe. I el marc és: l'Església parroquial, el lloc més adient per retre homenatge a un beat de la nostra Comunitat Cristiana. Un miler d'espectadors va poder gaudir i agrair aquest espectacle digne de ser repetit en una altra ocasió.

Millorarà la il·luminació interior i es recuperarà la porta romànica

El santuari del Sant Crist serà restaurat

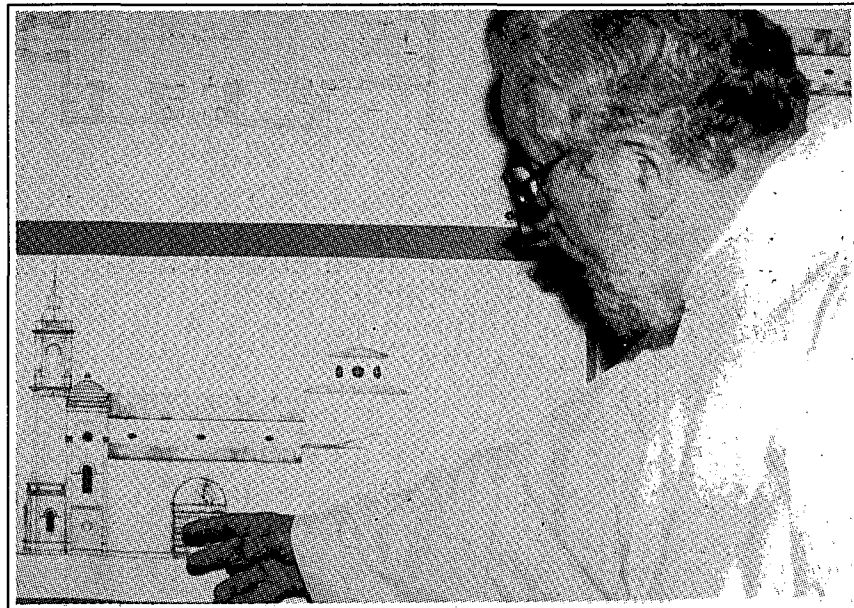
Antoni Mirabet

BALAGUER.— L'església del Sant Crist serà restaurada i s'hi obriran entrades de llum natural. Ho anuncià públicament el Sr. Bisbe el dia 9 de novembre, festivitat del Sant Crist, en l'Eucaristia celebrada al santuari de la Noguera.

L'arquitecte Enric Comes, S.I., explicà als fidels el projecte inicial de les obres a realitzar a l'església del Sant Crist. La renovació de la teulada, per la seva urgència, serà la primera obra a emprendre. Aquesta tasca ha provocat la redacció d'un pla ampli de reformes que s'anirà duent a terme gradualment i d'acord amb les possibilitats econòmiques i les opinions dels fidels. Els altres dos objectius són la recuperació d'alguns elements arquitectònics, actualment tapats, i dotar l'espai interior d'una adequada il·luminació natural.

La porta romànica de ponent, amb la rosassa, i la porta de la capella d'Almatà són els principals elements a recuperar.

A la llum natural se li donarà entrada a través de tres classes d'obertures: un llanternó, sis ulls de bou i les tres portes. El llanternó, com un cimbori, serà construït a la teulada i a l'indret de l'altar major, que es convertirà així en la part més il·luminada del temple. La porta principal i les dues laterals a través d'uns vitralls donaran llum a la nau que, per la part superior, també en

Enric Comes explica el projecte de restauracions

rebrà a través dels sis ulls de bou que s'obriran. Així s'obté una lluminositat natural, suficient i equilibrada.

El prevere Josep Font ressalta la consideració que mereixeran les opinions dels fidels i tot està també en relació amb els donatius dels devots i les subvencions públiques. «Volem un santuari més lluminós i més alegre» ha manifestat Josep Font, «i volem posar més a la vista les petjades dels nostres avantpassats».

Per a tirar endavant les obres s'ha instituït una Comissió d'Honor, encapçalada per Joan Martí, bisbe d'Urgell, i s'ha creat una Comissió

Assessora i Executiva, presidida per Josep Font, capellà del Santuari, i formada inicialment per trenta-cinc balaguerins.

La devoció al Sant Crist de Balaguer és tan antiga com arrelada a la Noguera i a les comarques de Catalunya i Aragó. Diàriament hi acudeixen devots a fer pregària, s'hi celebren molts casaments i nombrosos fidels assisteixen a les trobades que periòdicament organitza la Casa d'Espiritualitat adjunta al Santuari. La comunitat de religioses de vida contemplativa habita el Monestir de Santa Clara i guarda el Santuari des del temps de la seva fundadora.

Nova Comissió Permanent de la Unió de Religiosos de Catalunya

C.C.

BARCELONA.— Després de les eleccions hagudes a la XXXI Assemblea General de la URC i la distribució de càrrecs efectuada en el seu si, la Comissió Permanent de la URC ha quedat constituïda de la manera següent:

President, P. Andreu Trilla, provincial de l'Escola Pia de Catalunya; Vice-presidenta, Gna. Isabel Ferrer, general de les Terciàries Trinitàries; i com a vocals, P. Josep Gendrau, provincial dels Franciscans, Gna. Fèlix Rodríguez, provincial dels Germans Maristes de l'Ensenyament, Gna. Núria Bayó, provincial de les Religioses de la Immaculada Concepció de Castres, i Gna. Lourdes Taberner, provincial de les Missioneres de la Immaculada Concepció. Com a Secretari General ha estat ratificat en el càrrec el P. Genís Samper, també escolapi.

PER FER EL PESSEBRE AMB ART I TRADICIÓ

Artesania de la Família Monàstica de Betlem

Figures artesanals, úniques i de producció limitada, fetes als obradors de les Germanes de Betlem i de l'Assumpció de la Mare de Déu (monges betlemites, de clausura), i també altres imatges (baixos relleus, medalles, ceràmica, etc.), a base de dolomia (pedra del Pirineu reconstituïda) i acabades a mà: com a terracotta, policromades o en marfilina. Les podeu veure a l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana» o bé a la llibreria La Formiga d'Or, de Barcelona. Us n'ofereim aquí una selecció (podeu demanar-ne el catàleg complet il·lustrat).

FIGURES DE PESSEBRE

1. JESUS, MARIA I JOSEP: 10.000,- Pts
2. ÀNGEL, MULA I BOU: 7.000,- Pts
3. ELS TRES REIS: 12.600,- Pts
4. PASTOR ADORANT AMB XAI: 5.600,- Pts

PESSEBRE DE MIDA GRAN

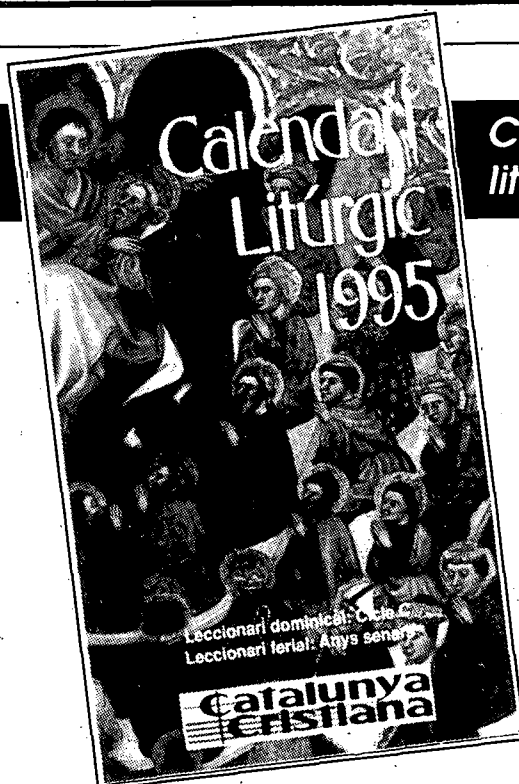
5. SAGRADA FAMÍLIA: 35.000,- Pts
6. PASTOR AMB ANYELLS: 17.400,- Pts
7. REI DRET: 17.500,- Pts
8. REI ADORANT: 17.500,- Pts
9. REI NEGRE: 17.500,- Pts

EN MARFILINA

10. MdD DE MONTSERRAT: 11.000,- Pts
11. STA. ANNA I MdD: 5.400,- Pts
12. SAGRADA FAMÍLIA: 8.700,- Pts
13. CALVARI: 6.400,- Pts
14. DÍPTIC MdD I SALVADOR: 6.400,- Pts

ALTRES IMATGES

15. ST. JOSEP: 11.500,- Pts
16. MdD TORRE DE DAVID: 11.200,- Pts
17. MdD ROMÀNICA: 17.000,- Pts
18. ST. BENET: 10.700,- Pts

Calendari
litúrgic 1995

CADA DIA DE L'ANY AMB «CATALUNYA CRISTIANA»

Des de la perspectiva del Congrés de Religiosos de Catalunya i amb vistes al Sinode de Bisbes, tenen tots dos com a tema «Els consells evangèlics: un do de Déu a la seva Església». Per altra banda, com expressa el bisbe Joan Carrera als mots de presentació, la fusió «d'allò més fugisser de l'home, el temps, amb allò més definitiu, la salvació de Jesús, situa tota la nostra existència en l'esperança». Aquella esperança de la qual hem de donar raó i que ens cal alimentar- tot al llarg de l'any.

Calendari 1995 (mural)

19. CALENDARI LITÚRGIC 1995; 240,- Pts
20. CALENDARI 1995 mural; 450,- Pts

BUTLLETA DE COMANDA

nom: _____ cognoms: _____

adreça: _____

població: _____

codi postal: _____ telèfon: _____

☐ Indico el número, el nom i l'import del que desitjo que m'enviïn per correu:

Núm. _____ Import: _____ Pts. TOTAL PTS.

Núm. _____ Import: _____ Pts.

Núm. _____ Import: _____ Pts.

(Càrrec de 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramessa)

☐ Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de Catalunya Cristiana.

☐ Ho pagaré contra reemborsament
(hi carregarem les despeses corresponents):

Data: _____
Signatura: _____

☐ Voldria que m'enviéssiu el Catàleg d'Artesania.

PODEU FER LA COMANDA

PERSONALMENT:

A l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana», i també a la llibreria La Formiga d'Or (Av. Portal de l'Àngel, 5, Barcelona).

PER TELÈFON:

Trucant al número (93) 301 37 18, de l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana».

PER CORREU:

Omplint la Butlleta de Comanda i enviant-la tot seguit a l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana». Ens permetrem carregar 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa per correu.

Veus joves

Primera Trobada d'Animadors de Pastoral de Joventut

«Tota tasca d'evangelització, comporta abans una conversió»

David Vidal i Castell

Enfortir la comunió, potenciar les comunitats cristianes i fins crear-ne de noves, avançar decididament en l'evangelització i saber trobar un llenguatge que interessi al món i li contesti alhora els interrogants —i que, per tant, no hagi de buscar en un altre lloc per rebre respostes clares—, van ser les conclusions comunes a les diferents ponències presentades en la primera Trobada d'Animadors de Pastoral de Joventut de la diòcesi de Barcelona, celebrada el 5 de novembre passat a la casa de Martí Codolar de Barcelona.

La trobada, que va durar tot el dia i que també buscava enfortir els lligams de comunió entre les diferents realitats diocesanes en el treball de la pastoral juvenil, va aplegar 150 d'aquests animadors amb l'objectiu d'avançar en el coneixement de l'entorn social i de reflexionar sobre les interpel·lacions que aquesta nova societat planteja.

La trobada la va obrir el bisbe auxiliar-monsenyor Joan Carrera, i els responsables de les ponències van ser mossèn Josep M. Rovira Belloso, que dissertà sobre l'evangelització, i mossèn Josep M. Via Taltavull, que va il·lustrar l'auditori, ja per la tarda, sobre el fenomen de les sectes i la manera com ens afecta.

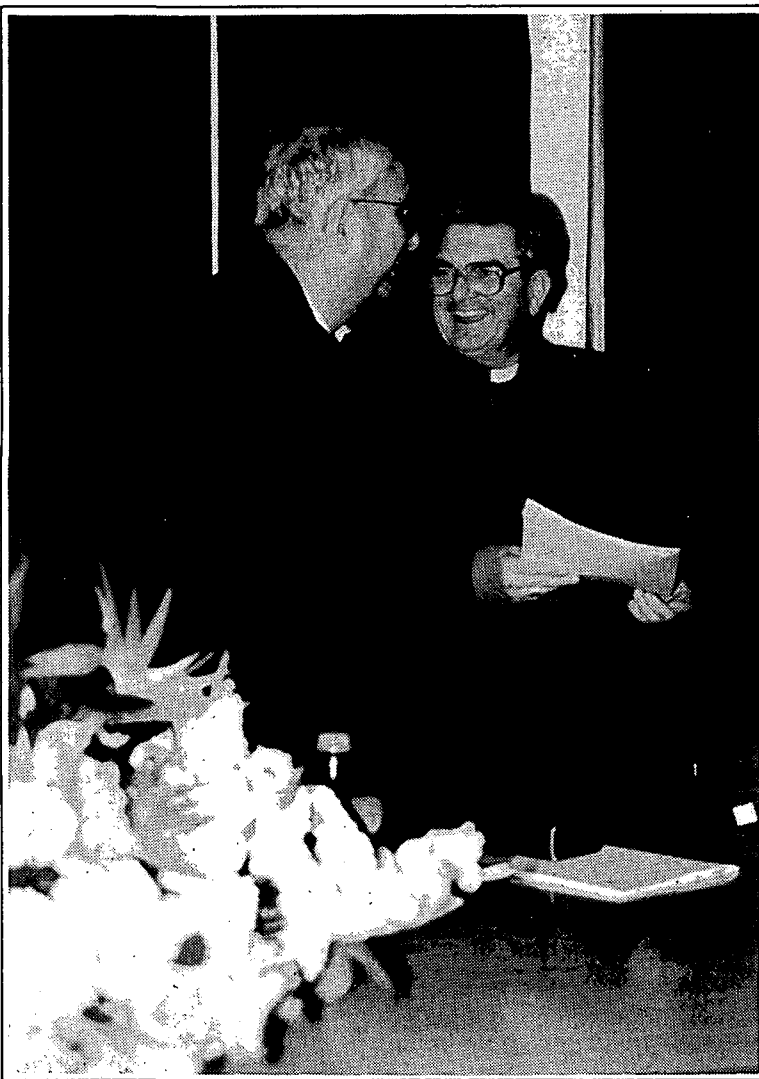
Monsenyor Carrera va recordar que «tenim la gravíssima responsabilitat que tot jove de Barcelona pugui dir sí a l'evangelització. Potser no ho farà, però ha de veure l'evangeli encarnat ben a prop seu perquè pugui dir que sí». El prelat va recordar que «tota tasca d'evangelització comporta abans una conversió» del qui ha d'anunciar la bona nova, i que l'evangelització és un fet de comunió: «Jesús sempre envia en plural, sempre envia tota la comunitat».

Mossèn Rovira Belloso va desenvolupar la reflexió sobre l'evangelització a partir d'una relectura dels textos de Sant Pau, dels quals va extreure que «el contingut de la predicació és Crist, i el centre de l'evangelització és la creu i la resurrecció de Crist»; que cal usar «un llenguatge senzill, no savi ni tècnic, però inflammat per l'Esperit Sant, amb paraules, vida i dons de l'Esperit perquè l'evangelització no es fa només amb paraules»; i que «la paraula pren cos a les diverses comunitats cristianes, i no farem res si la nostra paraula no es troba profundament arrelada a una comunitat viva a la qual puguem dir «veniu i veureu»».

Mossèn Rovira va fer també uns «advertiments pràctics»: «La relació humana és la condició indispensable per a l'anunci de l'Evangeli, no podem imaginar un solitari com a portador de la Paraula». Així mateix, va insistir en

la necessitat de trobar un «llenguatge» per recordar que «l'arrel d'aquest llenguatge que arriba és la pregària, el vaivé de l'oració silenciosa a la comunicació cordial, del desert a la plaça del poble, de la creu del Crist a la festa celebrada amb solidaritat i joia».

Després del treball per grups, i del dinar i la llarga

Mosén Rovira Belloso amb el bisbe Joan Carrera, després de la ponència sobre l'evangelització

sobretaula, mossèn Via Taltavull va abordar el tema de les sectes, començant per caracteritzar l'ambient de secularització i competitivitat que les alimenta. «Hi ha una crisi de les esglésies cristianes constituïdes al nostre entorn (...), i una duresa de l'època, competitiva, en la qual pocs arriben on volen, que afavoreix més l'home que competeix que el

que viu com a germà. És una duresa on el reconeixement d'home a home és difícil perquè tots som competidors, i això fa guanyar en eficàcia, però també sense això no es pot entendre el fenomen sectari».

Via va declinar, no obstant això, de fer una caracterització apocalíptica dels temps: va recordar que «abans tampoc ens estimàvem tant com es diu» i va lloar les iniciatives dels joves vers el pacifisme, la solidaritat i el Tercer Món, sorgides «d'uns 15 o 20 anys ençà».

Segons Via, aquest entorn provoca quatre moviments dins l'Església: un cap a les arrels, cap a allò fonamental, propi de quan es viu una situació de desconcert; un segon cap a la comunió i l'ecumenisme, a la base de moviments com els de Taizé; un tercer cap a «una certa experiència sensible del diví que cura i redimeix», i que va exemplificar per l'esclat del moviment carismàtic; i un quart que es considera hereu del «compromís» cristià en els ambients i que busca multiplicar la presència secular al món, exemplificat pel ponent per la tasca i el tarannà de l'Opus Dei.

«Portades a l'extrem, cadascuna d'aquestes tendències pot esdevenir conducta sectària», va explicar mossèn Via, que, tanmateix, va al·legar que «a l'Església catòlica que passi això és més difícil perquè té més controls, i arriba un punt crític en què si no acceptes el que diuen els bisbes i el Papa, estàs fora».

Per a Via, les sectes són grups sempre més o menys reduïts «contestataris amb l'ambient» i amb allò establert, en els quals es troba «un cert caliu que dóna seguretat» a les persones que la busquen, que gaudeixen d'una estructura tancada a l'exterior i, per tant, d'una renúncia a la llibertat personal, i que solen estar controlades per un líder carismàtic.

Dins d'aquesta definició, el ponent va recordar que es caracteritzarien com a destructives aquelles sectes que produeixen personalitats «incapaces d'integrar-se socialment, inútils per a la vida social, que no poden prendre decisions ni optar, i depenents del líder». Mossèn Via va afirmar que ell no creia que cap grup eclesial tingués aquestes característiques si bé «algunes cosetes sempre hi ha...».

Mossèn Via Taltavull va concloure que l'Església pot actuar per evitar la proliferació del fenomen sectari si potencia els grups: «El que ha de fer l'Església és fundar grups, si pot ser creients i si no ja arribarà. Grups per a excursions, per jugar, per anar a nedar a la platja... No s'han de buscar beneficis immediats o que vagin a missa cada diumenge, que tant de bo hi anessin, el que busquem és que siguin persones».

Així mateix, una altra actuació possible és que «el moviment satisfaci la gana de saber i d'orientació». «És evident que si som cristians ens ha de quedar un marge per a la llibertat, ens han de quedar interrogants. Però no tot ha de ser interrogants. És immoral que a un noi de 15 o 16 anys tot se li presenti com a interrogants, això és tan immoral com quan abans tot se'ns presentava clar i net. Els nois van preguntant si això és pecat, o si aquella altra cosa què, i només els diem «vés a saber!», fins que un dia es troben un barrut que els ho explica tot molt més clar».

Finalment, mossèn Via va acabar demanant «una bona legislació als poders públics, perquè ara només posem pegats a un problema greu.

S'ha de donar suport a la família, i que el divorci no sigui un fet tan freqüent. Si això fos així, el fenomen sectari, que s'alimenta majoritàriament de famílies desestructurades, no seria tan important».

La trobada va acabar amb una altra estona de treball per grups i amb la celebració de l'eucaristia.

La delegada de Joventut de la diòcesi, Rosa Deulofeu, va considerar que aquesta primera trobada —amb voluntat d'institucionalitzar-se— va ser un èxit d'assistència, tant pel nombre d'assistents com per la qualitat del treball desenvolupat i els compromisos adquirits pels responsables.

En aquest sentit, la Delegació de Joventut va demanar als assistents que proposessin temes a debatre per a les pròximes trobades, amb la voluntat d'oferir informació sobre aquells assumptes formatius que els responsables de pastoral considerin prioritaris.

RESIDÈNCIA BARCINO

PER PERSONES GRANS

Cuina pròpia - Places limitades - Habitacions dobles i individuals - Zona residencial - Asist. mèdica

Informació i reserves Tl. 660 19 50 - Vallirana
A 20 minuts de Barcelona

Lleida vol crear un «banc» d'animadors de joves

LLEIDA.— La Delegació de Joventut voldria arribar a tenir un 'banc' de consiliaris i assessors, d'una banda, i d'iniciadors de grups de joves, d'una altra, per poder-los oferir a les parròquies i moviments que els demanin. Així es preté fomentar el suport i l'acompanyament als joves en el seu camí de fe fins a la maduresa. Per això, el 10 de novembre va començar un curs de formació de consiliaris i assessors, i el 13 una altra per a iniciadors. Aquest projecte està contextualitzat en els moviments especialitzats d'Acció Catòlica de Lleida, que sustenten, amb les parròquies i els col·legis, la Delegació de Joventut.

La Comunitat de Les Benaurances prepara un pelegrinatge de joves a Medjugorje

CASTEIL (FRANÇA).— La Comunitat Catòlica de les Benaurances està preparant un pelegrinatge amb joves a la ciutat bòsnia de Medjugorje, que des del 1981 viu un despertar espiritual al voltant de la Mare de Déu. Les Benaurances és una associació de fidels d'origen francès que fa cinc anys va rebre l'encàrrec del bisbe de Perpinyà, Jean Chabert, de tenir cura de l'abadia de Sant Martí del Canigó. La relació d'aquesta joia romànica amb Catalunya, ha decidit a membres catalans de la comunitat d'organitzar aquest viatge, que serà del 27 de desembre d'enguany al cinc de gener del 95. Els interessats poden trucar al telèfon 93-2191522 de 20 a 24h.

El XII Congrés Pro-Vida raona l'opció per la vida

BARCELONA.— L'Associació Joves Pro-Vida de Barcelona va organitzar el XII Congrés estatal de la Federació espanyola que va reunir més de 150 representants de tot l'Estat. Aprofitant l'Any Internacional de la Família, els congressistes han debatut sobre l'entitat d'aquesta cèl·lula social, i l'han definida com un ens unit per l'amor, i obert a l'educació dels fills i la cura dels malalts i ancians. La sexualitat, altrament, ha de fonamentar-se en la llibertat de ser amo d'un mateix, i realitzar-se en la donació compromesa de l'un a l'altre. Per últim, la valoració i atenció de la dona i les famílies necessitades són els camins que defensen els joves de Pro-Vida, que s'han compromès a actuar en favor de la cultura de la vida i a transmetre-la amb esperança de futur per desactivar l'avortament.

Parlem amb Roser Garcia, delegada de Joventut de Lleida

«Les persones hem de treballar partint d'una bona relació humana»

La delegada reconeix que el Concili provincial s'escapa als joves

Guillem Farré

LLEIDA.— Des que fa dos anys i mig Roser Garcia —mestra de 42 anys— va rebre de les mans del bisbe Ramon Malla la delegació de Pastoral Juvenil, una de les seves màximes preocupacions, i fites aconseguides, ha estat crear una xarxa de persones que es coneixin, se sentin Església i es puguin correspondre a la tasca d'animar la joventut de l'extrem occidental de Catalunya.

Ara, la seu de la delegació, on també es troba el Servei d'Informació i Orientació Juvenil —SIOJ, que depèn del bisbat— és un centre de febril activitat amb joves que entren i surten, pregunten i col·laboren.

Lleida, tot i suportar una forta secularització, s'està recuperant de la crisi dels moviments especialitzats d'Acció Catòlica de fa uns vint anys, i del buit generacional dels 30-40 anys que deixa els joves sense referències properes. Insistent, precisament, en la JARC, el MIJAC, la JOC i el MUEC, està aconseguint que els nois i noies perseverin quan arriben a ser adults, i deixin al darrere uns altres que els segueixen.

En un moment en què s'està recuperant «la fam de Déu» i els joves tornen a la pregària —tot i que encara siguin una minoria— la delegació que coordina Roser Garcia fa una aposta, com a altres diòcesis catalanes, per la formació dels responsables de joves en col·laboració amb l'Institut de Recerca i Estudis Religiosos i l'Escola de l'Esplai de Lleida. Així es pretén augmentar la qualitat dels animadors, i els nois i noies que especialment després de la confirmació volen seguir el camí de la fe.

—¿Com es viu a Lleida la necessitat de formar els consiliaris i assessors dels grups de joves?

—Ho estem vivint com un repte i com una necessitat. Fruit de la reflexió, d'estar amb els joves, de veure el món on vivim i

Roser Garcia, delegada de Joventut de Lleida

les necessitats que hi ha, ens adonem que calen cristians adults que tinguin clara la seva fe i que tinguin temps i ganes de poder acompanyar el jove en el seu procés personal de fe, ajudant-los a fer una referència concreta a Jesús i a l'Evangeli. Per això cal formar-se.

—En la pastoral juvenil, a més de les parròquies i els col·legis, tenen un pes decisiu els quatre moviments d'Acció Catòlica especialitzats en infants —MIJAC—, i joves d'àmbits rurals —JARC—, treballadors —JOC—, i estudiants —MUEC. ¿Quina representativitat tenen els nous moviments?

—A Lleida no són decisius. S'ha de dir que tot i que des de la Delegació no s'han posat barreres, aquests moviments no hi han arribat. Tampoc no es tracta de tenir molts grups, perquè en la diòcesi ja hi ha prou especificitat.

De totes maneres, si busquen l'evangelització, estan centrats en la missió de l'Església i tenen clar el que és l'Església local, no hi ha cap inconvenient. Això sí, i també afecta a la resta, s'ha d'estar disposat a mirar pel bé del jove i col·laborar amb l'Església diocesana, sense fer capeletes.

—¿Com es tracta l'atenció als joves de l'àmbit rural?

—És una preocupació forta, perquè men-

tre que en una ciutat hi ha molta oferta a tots els nivells i els nois i noies poden optar pel que els vagi millor, en el poble, com que sovint es va a estudiar fora i sols es torna pel cap de setmana, es troben com desarrelats. Aleshores, si el grup natural no és cristià, al jove li costa viure la fe. Per això, sobretot a partir de la confirmació, pretenem i busquem oferir plataformes on trobin espais on seguir reflexionant sobre com ser cristians i millorar el món, a partir de la vida.

—Fa dues setmanes el bisbe Deig va parlar als universitaris sobre el Concili Tarraconense. ¿Hi ha expectació entre el jovent?

—Els joves no són conscients del Concili; hem de ser realistes. S'ha passat la informació, s'han fet xerrades informatives, se n'ha parlat i s'han buscat els mitjans, però prou feina té el jove en descobrir el seu moviment. Sols és a partir d'aquí, que a poc a poc va fent l'experiència més global de l'Església. Mentrestant, un concili se li escapa, i no li resulta gens atractiu.

Això no vol dir, però, que els adults deixin de fer l'esforç d'explicar-lo, ja que és una oportunitat de donar a conèixer les instàncies que l'Església té per poder avançar, i, si després surten propostes concretes que s'apliquin als joves, se'n podrà fer referència.

Veus joves

Entrevista a Luis Enrique Ascoy, promotor del Multifestival Vida

L'art com a integració i evangelització de l'Església

Guillem Farré

BARCELONA.— El primer cap de setmana de desembre se celebrarà el segon Multifestival Vida. Aquest esdeveniment és una trobada d'artistes cristians del Perú que sota el patrocini de la Comissió Episcopal de Joventut, i fruit del contacte amb el Multifestival David d'aquí, s'està consolidant com un marc privilegiat de reflexió i evangelització.

Un dels impulsors és Luis Enrique Ascoy, advocat de 29 anys, casat i amb un fill, i des de fa més de 10 anys cantautor de música popular contemporània d'inspiració cristiana.

Durant aquest temps ha seguit l'evolució de l'acollida que el moviment artístic del Perú ha tingut per part de l'Església local. Després d'una etapa en què no eren compresos, i en què es prohibien els seus cassettes i la participació en activitats, s'ha arribat a un moment de cert reconeixement de la seva tasca per part d'alguns bisbes, que accepten la música i l'art com una tasca pastoral.

Ara, Ascoy és a Espanya per participar en el primer dels quatre concerts que organitzarà aquest curs el Projecte David -un servei eclesial que promou l'evange-

lització a través del treball artístic i creatiu, i que ha sorgit de la voluntat de perpetuar l'esperit del Multifestival David durant tot l'any.

A més de l'actuació —que es farà conjuntament amb Kairoi a la parròquia del Patriarca Abraham el diumenge 27 a les 6 de la tarda— Luis Enrique està preparant un recull dels millors temes que ha compost durant la seva carrera artística, i que podria sortir a la llum a principis de 1995.

—¿Què aporta l'artista cristià a l'Església?

—Un mitjà d'evangelització que s'ha deixat molt de banda, tot i que ofereix grans possibilitats d'arribar als joves. Aquesta resposta evangelitzadora no és sols una idea, sinó que ja té resultats, i està recolzada per un treball ofert a l'Església en general, sense particularismes.

Per això, potser l'art és una de les darreres possibilitats d'integrar realment l'Església en un espai obert on hi càpiguen totes les tendències, més enllà de la gran fragmentació que perd de vista la direcció eclesial. Pot sonar dramàtic, però així ho sentim al Perú.

—¿I què es demana a l'Església?

—Demanem reconeixement. Res més. Si els grups han sobreviscut és gràcies al fet que ha estat

Luis Enrique Ascoy, durant el concert a la Facultat de Teologia

diffícil, i crec que està bé que ho sigui, perquè així només seguiran els bons - tot i que no és sobrer que ens recolzin, i que, si el bisbat té dues ràdios, com passa a Lima, emetin les nostres cançons.

Però el que sí demanem és que hi hagi un reconeixement de la nostra feina com quelcom pastoral. Això és el més important. Voldríem que

un sacerdot o un bisbe digués que estem fent un treball pastoral que té tanta legitimitat com qualsevol jornada, xerrada o recés, ja que la intenció catequística és la fonamental en la nostra feina.

—Això, ¿quin és el fonament de l'expressió artística?

—Aquest és un tema sobre el qual reflexionarem precisament al

proper Multifestival Vida. Els artistes conviuran durant tres dies i es parlarà molt i en profunditat del que està fent aquest moviment d'art cristià.

Per a mi, la proposta hauria de tenir un origen i un esperit cristocèntrics, i que la resta d'elements tècnics o teològics n'estiguin al voltant.

—¿En què es concretaria aquesta centralitat cristocèntrica?

—En tot, encara que a un artista li resulta difícil mantenir-se sempre conscient, especialment quan rep els aplaudiments i firma els autògrafs, que Jesús ha de ser el famós. Com conservar aquesta consciència sense convertir-te en un fantasma que no té contacte amb el públic? N'hem de parlar molt.

Amb els anys jo he experimentat coses. Per exemple, procuro que la feina de firmar autògrafs sigui quelcom de molt especial, i rebo la gent, parlo amb ella, i li escric alguna cosa que no sigui sols una salutació, sinó que també deixi veure Jesús.

—¿Han d'haver-hi mitjans cristians per a música cristiana?

—No només per a música cristiana, perquè es podria caure en un circuit molt tancat. És d'il·lusos pensar que tindrem entrada a l'àmbit secular —tot i que hi ha hagut casos— però penso que més que tenir ràdios on emetin la nostra música, seria millor que aquestes emissores formessin part d'un recolzament on també entressin altres músiques.

Així nosaltres ens veuríem obligats a tenir un nivell de creativitat i tècnic suficients com per incloure temes en qualsevol emissora. Alhora, hi ha moments, com la Setmana Santa o Nadal, que les ràdios seculars no tenen res per difondre, i aleshores nosaltres hauríem d'inundar-los amb tot el nostre material, i potser alguna cançó i tiraria endavant.

Un concert a la Facultat de Teologia prepara els futurs preveres als nous estils

BARCELONA.— Els joves que ara s'estan formant al seminari per ser els futurs sacerdots tindran millor predisposició que els d'ara per acollir i usar els nous estils evangelitzadors i pastorals perquè hi hauran conviscut. Aquesta afirmació la va fer Alex Marzo, representant dels alumnes de la Facultat de Teologia de Barcelona, després del concert que van oferir dimecres passat els cantautors Lluís Alfredo, Lluís Enrique Ascoy i Xavier Morlans, que alhora és professor de la facultat.

Tot i que a les parròquies s'han de conjugar totes les tendències, la qual cosa pot portar conflictes, Marzo es mostrava confiat que la bona fe de les persones i la guia de l'Esperit Sant en actes innovadors poden evitar qualsevol problema a l'hora de fer un ús pastoral d'aquestes tendències.

Segons aquestes previsions, el futur de la música popular contemporània d'inspiració cristiana sembla prometedora. De totes maneres, cal seguir treballant, segons Xavier Morlans, en l'acompanyament dels joves artistes per part de sacerdots i bisbes, i en conscienciar de la necessitat de despenalitzar el concepte de mercat per poder crear un circuit que permeti als cantants cristians continuar amb la seva tasca i millorar-la.

En aquest sentit va demanar un acord entre els bisbes perquè des de parròquies i col·legis es faciliti la creació d'aquest circuit, i espera que del Concili Tarraconense surtin propostes que potenciïn aquesta pastoral, com podria ser la creació d'escoles pràctiques d'evangelització unides a una espiritualitat pertinent.(G.F.)

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

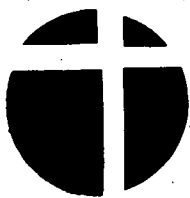
- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Avisos i Comunicats

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA CATALUNYA.** - Dins la segona etapa (d'octubre a febrer), trobades de treball sobre comunió, del **divendres 2 (20h) al diumenge 4 (16h)**, a La Salle de Tarragona (Ctra. de Valls s/n), al Sant Crist de Balaguer, i al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès (c/ Llaseres 30). Més informació: a la secretaria del Congrés (c/Evarist Arnús 44, 08014 Barcelona; tel. 490-81-46, fax 490-18-43).

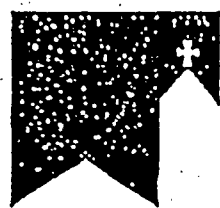
• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A JOVES, A MONTSERRAT.** - Adreçats a nois i noies de més de 18 anys i dirigits pel P. Josep-Enric Parellada, rector del santuari: del 4 (tarda) al 10 (matí) de desembre, a l'hostatgeria de Montserrat. Informació i inscripcions: Monestir de Montserrat, tel. 835-02-51, demanant pel despatx de la basílica.

• **ANADA A TAIZÉ.** - Proposta del 7 a l'11 de desembre, en autocar. Contacte i inscripció: tel. 685-04-33 (Martí).

BARCELONA

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIÀ
Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **JOVES CRISTIANS DE PARRÒQUIES.** - VIII Trobada d'Advent, **diumenge 27**, de 9 a 14h, a la Parròquia de la Mare de Déu dels Desemparats, la Torrassa (c/ Santiago Apòstol 27, l'Hospitalet de Llobregat).

• **LA REALITAT DELS REFUGIATS AVUI.** - Xerrada amb col·loqui organitzada pel Moviment de Centres d'Esplai Cristians, **dilluns 28**, a les 19.30h, a la sala d'actes del MCEC (c/ Numància 149-151, 08029 Barcelona): vídeo, propostes del Moviment i testimoni per-

sonal d'un ex-refugiats guatemaltecs.
• **CONCERT A POMPEIA.** - Dins el cicle de tardor, **dimarts 29**, a les 20.30h, a l'església-santuari de la Mare de Déu de Pompeia, de Barcelona (Av. Diagonal 450; tel. 416-18-12), amb l'Orquestra Simfònica Estela, dirigida per A. Cohí Grau.

• **CURS PER A ANIMADORS DE CANTS.** - Organitzat per la Delegació de Pastoral de Joventut, en **dimarts, a partir del 29**, de 20 a 22h, a la Parròquia del Patriarca Abraham. Més informació: tel. 301-12-77.

• **LA FUNCIO DE LA DONA EN L'ESGLÉSIA.** - Taula rodona organitzada pel Centre Ecumènic de Catalunya, amb l'aportació testimonial ortodoxa i evangèlica, **dimecres 30**, a les 20h, a Pompeia-Grups (Riera St Miquel 1 bis, 08006 Barcelona).

• **COL·LEGI DE LA BENAURADA VERGE MARIA.** - Trobada d'ex-alumnes sobre «La família al servei de la vida», **dijous 1 de desembre**, a les 18h, a c/ Copèrnic 55, i celebració d'Advent.

• **INSTITUTO DE TEOLOGIA Y HUMANISMO.** - Sala Penyafort (dominics: c/Bailèn 10, 08010 Barcelona), **dijous 1 i 15**, de 19.30 a 20.45h, sessions del curs de teologia: «La fiesta: celebración del tiempo», amb fra Luis Carlos Bernial, o.p. **Divendres 9**, de 19 a 20h, sessió del curs de formació permanent per a religiosos i religioses. Més informació: tel. 246-33-00.

• **MISSA PELS COL·LABORADORS DEL FONS COMÚ DIOCESÀ DIFUNTS.** - A la parròquia de Santa Maria del Pi, **dijous 1**, a les 20h, a iniciativa de la Delegació Diocesana d'Economia,

que hi convida tots els col·laboradors, així com els parents i amics dels ja difunts.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA DELS JOVES.** - Tercera trobada d'aquest curs, sobre les Benaurances, **dijous 1**, de 20 a 21h, a la catedral. És una activitat de la Delegació de Pastoral de Joventut (tel. 301-12-77).

• **HOMES DEL SAGRAT COR: HORA SANTA MENSUAL.** - A l'església de la Bonanova (Parr. Sts Gervasi i Protasi), per a sacerdots, homes i joves, **dijous 1**, a les 22h; trobada a les 21.15, i a les 23h, celebració de l'Eucaristia. L'endemà, primer divendres, dos torns adreçats a religioses, dones i noies: de 17 a 18.30h.

• **ARXIPRESTAT DE PROVENÇALS: HORA SANTA MENSUAL.** - Per a sacerdots, homes i joves, **dijous 1**, a la Bonanova, sortint de la Parròquia de Sant Joan d'Àvila (Rbla. Prim 252, 08020 Barcelona), a les 21h, per tornar a les 23.30h. L'endemà, primer divendres, a la parròquia, a les 17h, adreçada a religioses, dones i noies, i a les 18h, celebració de l'Eucaristia.

• **«REFLEXIONS SOBRE L'AVORTAMENT.»** - Ponència de Ramon M. Nogués, amb col·loqui, **dijous 1**, a les 21h, a la Parròquia de la Sagrada Família (c/Provença 450, 08025 Barcelona). Informació: tel. 436-69-33.

• **25è ANIVERSARI DE LA MORT DE MN. MANUEL BONET.** - Conferència del Dr. Antoni Deig, bisbe de Solsona, **dijous 1**, a les 21.30h, a la sala Joan XXIII, del C.I.C. (Via Augusta 205, 08021 Barcelona), en els 25 anys del Servei de Catequesi.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.** - Trobada d'aprofundiment teològic, amb Antoni Nel·lo, **divendres 2**, a les 20h, i a les 22h, Luis Alfredo i Xavier Morlans en concert; a més, altres activitats de formació, d'esplai i de pregària, a: C.C.U. c/ Villarroel 81 bxos, 08011 Barcelona; tel. 323-33-68.

• **MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS.** - Trobada sobre «Com educar la sinceritat en un món d'aparences», **dissabte 3**, de 10 a 13h, a c/ Aragó 268 bxos (08007 Barcelona). Més informació: tel. 453-44-99 (Montserrat Sardà).

• **10è ANIVERSARI DE LA MORT DE MN. PUJADAS.** - Pel moviment Encontres de Promoció Juvenil, **dissabte 3**, a les 12h, a les Benetes de Sarrià (c/ Anglè 55), missa presidida pel cardenal Jubany i dinar de germanor. Reserves: tel. 207-26-46 (Joan Sabé).

• **CONCERT DE CARILLÓ A LA GENERALITAT.** - Diumenge vinent, **4 de desembre**, a les 12, a càrrec de la carillonista Anna-Maria Reverté, amb obres de Toldrà, Lamote de Grignon, Soutullo, Myhre, Lannoy i Lexkowitz, i temes de pel·lícules i cançons populars britàniques.

• **UNIÓ DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA DEL BAIX LLOBREGAT.** - Hora santa, **diumenge 4**, a les 17.45h, a la cripta de Gaudí (Parròquia del Sagrat Cor de Jesús) de la Colònia Güell, amb fra Esteve Sala i Martorell, ofm.

• **ANIVERSARI DE LA MORT DEL BISBE IRURITA.** - El dia 4 de desembre de 1936 morí, vícti-

ma de persecució religiosa, el que fou bisbe de Barcelona, Dr. Manuel Irurita Almàndoz, del qual ha estat represa la causa de canonització. Se'n farà memòria **diumenge 4**, a les 19h, a la catedral, a la missa vespertina que hi presideix el Sr. Arquebisbe, cardenal Carles.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A UNIVERSITARIS.** - Organitzats per Milícia de Santa Maria, del 7 a l'11 de desembre, a Casa d'Exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona). Informació i inscripcions: tel. 203-82-03.

LLEIDA

• **DELEGACIÓ DE PASTORAL DE JOVENTUT.** - Sessió del curs de formació per a consiliaris i consiliàries, sobre pedagogia, **dijous 1**, de les 20 a les 23h, a l'IREL (c/ Cnge. Brugulat 11; tel. 28-15-38).

SOLSONA

• **RECÉS D'ADVENT AL MIRACLE.** - Uns dies de reflexió i pregària per preparar el Nadal, del 9 a l'11 de desembre (comença i acaba a la tarda), dirigit per Mn. Jordi Orobitg, a la Casa d'Espiritualitat del Miracle. Informació i inscripcions: tel. 48-00-45.

VIC

• **EXERCICIS PER A JOVES.** - Dirigits pel P. Toni Riera, s.i., del **dilluns 5** (a les 20h) al **dijous 8** (a les 10h), a la casa d'exercicis Cova de Sant Ignasi, de Manresa (tel. 872-04-22).

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

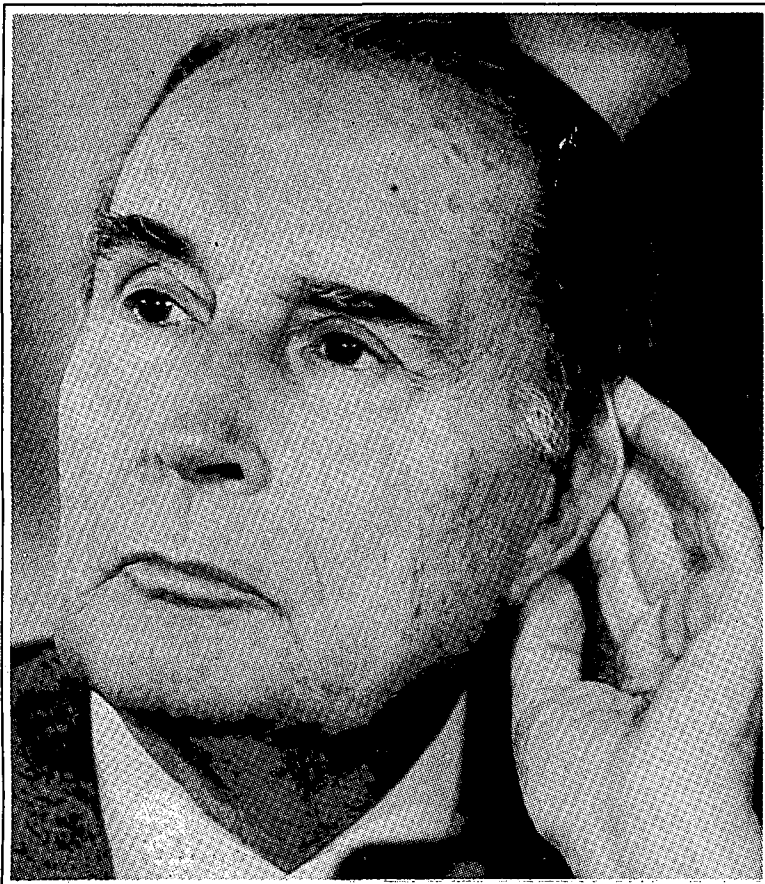
GUSTAVO PÉREZ BARQUIRIMETO 1011 A- CARACAS VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
P. JOAN M. VILA CANAL PADRES CARMELITAS ED. ARAGUA VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
M. ÀNGELS MASSIP SANT THOMAS CONVENT. STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptes.
JOSEP M. VIÑAS MISSIONERS CLARETIANES MALABO GUINEA EQUATORIAL.....	24.804 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....	Tel.....
Direcció.....	D.P.....
Població.....	Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)	
L'import el faré efectiu mitjançant:	
☐ taló que adjunto	☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:	
Domiciliació: Banc / Caixa.....	
Sucursal n°.....	
N° compte corrent.....	
Població.....	
Província.....	
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.	
Població.....	
Data.....	
Signatura.....	
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88	

Mirador

¿Qui ocuparà el seient presidencial francès, després d'aquest home que ha pogut complir dos mandats seguits? ¿Chirac, Delors, Balladur?

es decidirà la dividida dreta francesa? ¿Seran els gaullistes els qui dominaran la situació?

Cal que vigilin perquè l'esquerra no dorm. I també podria presentar un candidat de gran categoria, l'únic en aquests moments que potser seria capaç de guanyar les eleccions, per la seva activitat com a president de la Comissió Europea, i per les mostres d'home honest i sencer que ha demostrat: Jacques Delors. I sembla que serà candidat amb tot el seu bagatge de prestigi ben guanyat.

Ara bé, tot aquest moviment d'avançar posicions potser es deu a la impaciència d'uns i altres per abastar el punt més alt de l'Estat francès, sobretot per part de Chirac que sembla que només té això al cap. Però un fenomen nou s'ha presentat: la possibilitat o conveniència d'unes eleccions primàries a la manera dels Estats Units d'Amèrica. Jacques Chirac no vol ni sentir-ne a parlar, mentre que Balladur, un possible candidat com ja hem dit, ho veu amb simpatia. Jacques Delors, que encara no s'ha presentat oficialment com a aspirant a la presidència, es mostra prudent i es limita a fer acte de presència amb algun article als periòdics. I és que Delors és molt conscient que fins a fi

d'any encara és el president la Comissió Europea. Molt encertadament, no dona cap mostra d'impaciència.

El canvi als Estats Units

Una setmana després de les eleccions al Congrés i al Senat nord-americans ja es comença a perfilar la pressa dels republicans per aplicar els seus programes o les seves iniciatives, i es va dibuixant la patètica figura d'un president solitari, abandonat pels seus, i fustigat pels vencedors en la lluita electoral. Certament que no se li veu sortida. L'única, potser, seria la dimissió de Clinton, i fins i tot la del vice-president Gore (que també ha estat derrotat en el seu districte), per donar pas a una presidència provisional que recauria en el president del Senat... Si repassem les activitats dutes a terme per Clinton, trobarem que en política interior ha estat un fracàs constant des del primer dia; només s'ha salvat en política exterior en la qual s'ha mantingut amb gran capacitat d'iniciativa. Però fou elegit per la seva promesa de donar prioritat a les qüestions interiors i en aquest camp tot ha quedat penjat o ha estat mal resolt. I al poble americà per molt bé que vagin les coses de fora, per molts èxits que allí tinguin, vol que els seus problemes interiors tinguin prioritat en tota acció de govern. ¿Podran els republicans satisfer aquesta voluntat, intentant alhora mantenir la seva influència a l'exterior? Ja es veurà dintre d'un temps, potser no massa llarg, perquè els republicans volen anar per feina.

La nova guerra d'Algèria

Això qualifica la situació a Algèria el comentarista la *La Croix* Jacques Duquesne, davant el goteig constant de víctimes. Segons un diari d'Alger, *Liberté*, 120 terroristes foren morts en un sol dia en un territori situat a 150 quilòmetres de la capital. A més a més a aquesta xifra hem d'afegir les pèrdues de l'exèrcit. Un bàndol i l'altre no es diferencien gaire. Uns a base de terrorisme, els altres amb tortura i execucions sense procés. S'esperava que el fet de treure de la presó els màxims dirigents del FIS, Madani i Belhadj, i situar-los en residència vigilada facilitaria el diàleg. Però no ha estat així. La realitat és que Algèria es troba en un atzucac, i res no pot preveure la sortida d'aquesta confrontació.

Oriol Camps

França: clima electoral

Mentre el president François Mitterrand està acabant el seu període presidencial, que ha durat catorze anys (és el primer president de França que ha repetit mandat des de la Constitució dictada pel general De Gaulle) i que segons pròpia confessió espera poder acabar si el maligne mal que l'afecta no li ho impedeix, totes les forces polítiques es preparen per presentar el seu candidat a la contesa electoral. I, els partits de dreta, actualment governant, no mostren pas gaire unanimitat. Se'ls veu dominats per la qüestió personal, i la veritat és que no s'entenen i l'espectador resta una mica perplex. Perquè d'antuvi els candidats que la dreta francesa podia presentar són dos: Jacques Chirac, l'etern alcalde de París, ex primer-ministre, amb un delict per ser president que espanta, i Giscard d'Estaing que ja va complir el seu septenni presidencial abans precisament de Mitterrand. Però la dreta francesa també té un altre aspirant de pes: Edouard Balladur, l'actual primer ministre... ¿Per qui dels tres

Els èxits exteriors com l'acord d'autonomia palestina firmat per Rabin i Arafat no han estat suficients per esborrar els fracassos interiors que han perjudicat la seva imatge, els quals li han estat propiciats tant pels demòcrates com pels republicans

Una polèmica resolució sobre la guerra a Bòsnia

Miquel Angel Codina

La recent decisió unilateral dels Estats Units de deixar de vigilar l'embargament d'armes als bosnians musulmans —que va ser aplicat per l'ONU el 1991— ha provocat una forta polèmica i una resposta molt crítica a la majoria dels seus aliats europeus, especialment en aquells estats que tenen cascos blaus destacats a Bòsnia en missió humanitària, com és el cas d'Espanya, França o la Gran Bretanya. Així mateix, el manament presidencial nord-americà ha suscitat nombroses incerteses sobre el futur de l'anomenat grup de contacte (Estats Units, Rússia, França, Regne Unit i Alemanya), la unitat interna del qual corre el perill que

s'afebleixi. Des del maig passat, aquests cinc països intenten forjar —sense massa èxit— una pau negociada a la República ex-iugoslava. Els analistes asseveren que la resolució de Bill Clinton està estretament lligada amb el recent fracàs electoral del Partit Demòcrata i la nova configuració republicana de les dues cambres del Capitoli.

La setmana passada la Unió Europea Occidental (UEO), únic organisme de seguretat totalment europeu, celebrà una reunió a Noordwijk (Holanda), on es va debatre la crisi ocasionada per l'aixecament de l'embargament d'armes a Bòsnia i Hercegovina, per part dels Estats Units. Els ministres d'Exteriors i Defensa dels nou països membres de l'organització (tots els de la Unió Europea llevat de Grècia,

Irlanda i Dinamarca) acordaren que el dispositiu per al control de l'embargament continuarà en maxa encara que, d'ara endavant, la missió que exercien a l'Adriàtic dues fragates nord-americanes serà assumida per vaixells europeus. Confirmaren també la presència de cascos blaus durant el proper hivern per tal d'assegurar l'arribada d'ajut humanitari a la zona.

La UEO analitzà i criticà la decisió nord-americana en considerar que agreuja la situació ja que la guerra podria generalitzar-se. Per aquesta raó, es va comprometre a dur a terme, en coordinació amb l'OTAN, els esforços que calguin per mantenir el mateix grau de vigilància sobre el tràfic d'armament a Bòsnia que hi havia fins ara. Mentrestant, la guerra civil continua.

Conferència del demògraf Josep M. Alsina sobre «Tendències i polítiques demogràfiques»

Espanya és el país del món amb un major descens de natalitat

E.P.

El professor i demògraf Josep Maria Alsina, de la Universitat de Barcelona, manifestà que «els esforços i peticions que es duen a terme per aconseguir que els països rics, i en concret Espanya, dediquin el 0,7 per cent del PIB al desenvolupament dels països pobres en si és molt positiu, però que els països pobres ho reben està condicionat per la imposició de l'ONU o països desenvolupats a que apliquin plans de control de natalitat».

Alsina va fer aquestes manifestacions en la conferència sobre *Tendències i Polítiques Demogràfiques (Món, Europa, Espanya, Catalunya)* organitzada pel Grup d'Entitats Catalanes (GEC) de l'Any de la Família amb la col·laboració de FIATC. Membres d'Organitzacions No-Governamentals (ONG) que assistiren a la cimera del Caire sobre *Població i Desenvolupament* informaren que en alguns casos no solament es posa als països com a condició per a rebre ajuda l'aplicació de plans de restricció de natalitat, sinó que una part important del propi 0,7% d'ajuda es dedica només al control de natalitat.

Alsina considera que en les imposicions de *family planning* hi pot haver una voluntat de domini per part dels països desenvolupats.

Manca d'ajuda a les famílies a Espanya

El professor Alsina declarà que «l'ajuda a les famílies a Espanya només representa el

Espanya presenta, amb Itàlia, l'index de natalitat més baix d'Europa, amb uns percentatges que ja no asseguren el relleu generacional

0,1 per cent del PIB. Valdria la pena una campanya d'un altre 0,7 per ajudar les famílies espanyoles».

El professor digué que la política de manca d'ajuda a les famílies «és una política suïcida» i recordà que perquè una família espanyola aconseguís les ajudes que rep una família belga de tres fills hauria de tenir 50 fills.

Descens espectacular de la natalitat

Alsina recordà que Espanya presenta amb Itàlia, el mínim de natalitat a Europa, amb uns percentatges que ja no asseguren el relleu generacional, ja que la natalitat se situa en 1,3 fills per dona en edat fèrtil, quan el simple relleu generacional en requereix 2,1. Insistí, també, que «el descens de la natalitat espanyola és més espectacular, ja que la natalitat a

Espanya era molt alta fins a mitjans dels 70. Segons dades que tinc, el descens de la natalitat a Espanya és probablement el major del món. Ha passat de ser de les més altes dels països desenvolupats a una de les més baixes».

El demògraf explicà que «la població espanyola és encara relativament jove, per la qual cosa els efectes del descens espectacular arribaran dintre d'alguns anys».

La implosió demogràfica encara és molt pitjor

Alsina declarà que no són certes moltes dades que es donen de creixement espectacular de la població mundial. Assenyala que «el que s'està produint és l'augment de la duració de la vida. Es podria dir que no es moren tantes persones, ni en neixen gaires. Hi ha

molta gent al món perquè la gent viu més anys, però la població mundial ja té tendència a estabilitzar-se». Digué que l'experiència històrica de les previsions demogràfiques és que «sempre s'equivoquen». Segons la seva opinió, la població mundial no creixerà gairebé més que l'actual.

En alguns països d'Europa s'està produint ja una explosió demogràfica i és previsible que en pocs anys arribi a altres, entre els quals hi ha Espanya. Alsina declarà que «la implosió demogràfica és molt pitjor que l'explosió. I a més a més, és molt difícil sortir-se'n».

Suècia canvia de signe

Una de les dades més espectaculars presentades és el canvi de signe de la natalitat a Suècia, encara que Alsina digué que falta veure si es consolida amb els anys. En aquests moments, Suècia, que va tenir una natalitat molt baixa, és un dels pocs països d'Europa en els quals es garanteix el relleu generacional. Digué que era un fenomen molt rellevant perquè és un dels països amb més gran percentatge de població activa femenina.

Alsina es va declarar més favorable a les ajudes indirectes a la família que a les ajudes directes. Creu que aquelles són més efectives. Tanmateix, assegurà que «quan es parteix de la idea que els fills d'una parella han de ser fruit de la deliberació, llavors ja no són fills, perquè mai no es veuen motius suficients per a tenir-los», sortint al pas de les campanyes sobre els fills «desitjats».

Valora com un pas positiu que es consideri nombrosa la família amb tres fills

El GEC demana més prestacions per a les famílies nombroses

E.P.

El Grup d'Entitats Catalanes (GEC) de la família, que aplega més de 300 entitats, féu públic un comunicat en el qual valora com un pas «molt positiu» l'acord pel qual es consideraran famílies nombroses les que tenen tres fills, però recorda que s'han de realitzar uns altres canvis en la normativa vigent, de l'any 1971, ja que són mínimes les prestacions i ajuts que es reben per la qualificació de «família nombrosa».

Gairebé no hi ha prestacions «reals»

El president del GEC, Daniel Arasa, va manifestar que «les úniques prestacions «efectives i reals» de què gaudeixen les famílies nombroses són les reduccions en les taxes universitàries, i vull recordar que fins a l'any 1996 —o sigui, fins al curs 1996-1997— no entraran en vigor per a les famílies amb tres fills».

Arasa assenyala que «l'altre gran capítol d'ajuts que s'al·lega que tenen les famílies nombroses, és el de reducció del preu en els transports. En concret a Renfe. Això, a la pràctica no és real encara que ho prescribeixin

els textos legals. Per als viatges de rodalies —i, per tant, per als d'ús habitual— és molt més econòmic per a qualsevol ciutadà comprar un abonament que acollir-se a la reducció per família nombrosa que s'aplica per bitllet individual. A més, això és menys molest i lent que haver de passar cada vegada per taquilla omplint un tiquet i ensenyant el carnet de família nombrosa. Per tant, per als viatges diaris de treball o assistència a l'escola o universitat, el carnet de família nombrosa no serveix per a res i no s'utilitza. Serviria si s'apliquessin descomptes sobre els abonaments, però no és així».

El president del GEC afegí que aquest carnet «pot ser utilitzat, i és un abaratiment en el cas de viatges llargs. Tanmateix, a les famílies nombroses no els sobren gaires diners i, per tant, viatgen poc. L'ús del carnet torna a ser mínim».

Referint-se a la facilitat per disposar d'habitatges, Arasa declarà: «Es diu que ser família nombrosa facilita l'accés a l'habitatge. Espero que se'ns digui on són els habitatges públics oferts a famílies nombroses».

Acabà dient: «Felicitó i agraeixo als polítics que hagin treballat per aconseguir una millora. És un pas positiu, fins i tot un salt qualitatiu i conceptual important. Però recordant que no s'ha de cantar victòria».

SORDESA

JO HO HE RESOLT

Gràcies a GRIMOFON i per només 39.000 ptes. (tan sols fins el 15/XII/94) vostè pot beneficiar-se d'un audífon d'avançada tecnologia a un preu IMMILLORABLE, ja que l'adquireix directament del fabricant.

Als centres GRIMOFON i assessoraran del model que millor s'adapti a les seves necessitats. Tot sota un estricte control mèdic. Sol·liciti tractament personalitzat, trucant al Tel. (93) 415 79 49

GRIMOFON Centre Auditiu
c/. Rosselló, 273 (Pg. Gràcia)
08008 BARCELONA
Telèfon (93) 415 79 49
(Dissabtes tarda, tancat)

BARCELONA.— Durant els dies 11, 12 i 13 de novembre ha tingut lloc a la ciutat comtal el Simposi Europeu sobre «Perspectives per a les colònies i activitats de vacances». Ha estat organitzat per l'Escola de l'Esplai-Fundació Pere

Tarrés, i ha reunit destacats especialistes internacionals que han aportat la seva anàlisi i la seva visió per reflexionar sobre el moment present i el futur d'aquestes iniciatives pedagògiques.

**Núria Oriol
Palarea**

El tema de fons al llarg d'aquests dies va ser valorar els 100 anys de funcionament a Catalunya d'aquest tipus d'iniciativa i el repte creatiu que suposa formar les noves generacions en uns valors que no són moda en la societat d'avui. El president de la Generalitat, Jordi Pujol, va inaugurar aquest Simposi, agraïnt al moviment de colònies la seva aportació al nostre país i l'atenció social que ofereix a la gent necessitada. També agrai l'aspecte de continuïtat iniciat a principi de segle per Artur Martorell, Bastriña, Galí o Rosa Sensat. «Ells pensaven—digué Pujol—que havien de tenir una Catalunya fonamentada en la qualitat de les persones i de la societat. El vostre moviment ho ha fet així en els moments difícils i ho ha de continuar fent».

Alhora, el president de la Generalitat va proposar un repte a les entitats dedicades a l'educació en el lleure de joves i infants: la transmissió de valors. «Vivim en una època brillant, una Europa opulenta però on hi ha molta gent pobre i marginada. És una societat on la gent jove troba a faltar referents i valors». Pujol remarcà que la primera institució en transmetre valors ha de ser la família, avui dia afeblida i ridiculitzada per alguns sectors. En segon lloc, ho ha de ser l'escola, que tampoc no acaba de fer bé la seva tasca per falta de convicció dels propis mestres i també l'Església, que pateix una certa manca de confiança. Pel que fa a les Institucions reconeixia que passen per una crisi de credibilitat i d'identitat, de la qual n'han de sortir per ser transmissores de valors. Certament, hi ha una íntima perplexitat interna en la gent i la societat. I encoratjà els moviments d'educació en el lleure a continuar aquesta tasca tan important, ençada ara fa més de 100 anys.

Una institució educativa arrelada a Europa

D'igual manera, a l'acte inaugural intervingué el director de l'Escola de l'Esplai, Carles Armengol, que féu un repàs històric de les colònies i explicà el perquè d'aquest Simposi: «En aquests moments de canvi i de grans transformacions d'aquest final de segle, cal una reactualització del discurs pedagògic d'aquestes activitats si es vol que les colònies continuïn la seva trajectòria històrica

El president de la Generalitat digué que la família ha de ser la primera transmissora de valors

Tingué lloc els dies 11, 12 i 13 de novembre el Simposi Europeu convocat per l'Escola de l'Esplai-Fundació Pere Tarrés

«La joventut està mancada de punts de referència»

de donar resposta educativa a necessitats socials molt concretes.» I proposà ajudar a descobrir com són d'importants les experiències educatives com les colònies de vacances. Més endavant es referia a la normativa promulgada per la Generalitat l'any 1981 que té en compte la necessitat de protegir els menors i la vessant educativa d'aquestes iniciatives. «Hi ha una trajectòria i una realitat que ens avala—explicà Armengol—. Per això, en arribar als 100 anys de colònies de vacances a Catalunya, des de l'Escola de l'Esplai-Fundació Pere Tarrés varem pensar en un Simposi com aquest».

Al final del seu parlament, va fer referència a la constitució, el dia 10 de novembre a Barcelona, de l'associació europea Eurojóvenes, creada per diversos grups de diversos països europeus que té per objectiu la mobilitat d'infants i joves i treballar, des de l'animació, per la tolerància, el respecte a la diversitat i la valoració de les pròpies identitats.

La tercera intervenció de l'acte inaugural va anar a càrrec de François Rüegg, secretari general

del BICE (Bureau International Catholique des Enfants), el qual va destacar el paper de la natura en el desenvolupament de la persona en el nen i la nena. I va recordar que els països ex-comunistes ara estan redescobrint les activitats de vacances per a infants i joves i la vida en comú. En un altre sentit, el mateix Rüegg, considerava important que les entitats dedicades a l'educació en el lleure duguin a terme la integració de diversos sectors socials marginats, en especial les persones disminuïdes. Finalment, va recomanar preparar els infants, perquè esdevinguin joves i adults autònoms capaços de ser responsables i forts per resistir les desviacions a les quals mena la nostra societat i en general la nostra cultural.

Obrint nous camins de reflexió

D'entre les nombroses intervencions de destacats especialistes europeus de l'educació en el lleure, el bisbe auxiliar de Barcelona Joan Enric Vives destacà la realitat de l'Acció Pastoral i posà de

relleu la tradició de les colònies promogudes per l'Església: «A moltes parròquies s'han creat veritables moviments educatius, sense oblidar la dimensió transcendental de la persona». En aquest sentit, recordà el treball en comú realitzat durant molts anys per les vuit diòcesis de la Tarraconense i que s'ha materialitzat en l'aprovació, per part dels bisbes, del Directori Pastoral per als centres d'esplai.

El bisbe també esmentà que els esplais són espais privilegiats per educar els valors i que és l'Evangeli on es troben els valors en els quals l'home s'inspira, prenent com a referència la persona de Jesús. Per aquest motiu, el Directori abans esmentat se centra en la missió evangelitzadora del esplai, on la realitat de la forma de vida de Jesús es pot dirigir a les consciències lliures de les persones, oferint-los la capacitat de transformació i il·luminant-les amb el do de Déu.

Monsenyor Enric-Vives afegí que l'estil d'animació és l'estil propi de l'educació en la fe i que en el treball que continuament demana ser refet, cal que els infants i els

joves trobin testimonis d'experiències viscudes, perquè «no som una religió d'un llibre, sinó l'experiència viscuda». Per acabar el bisbe auxiliar de Barcelona recordà el suport que es pot oferir a totes aquelles persones que tenen tasques pastorals encaminades dins de l'educació en el lleure.

El valor del compromís, del creixement personal i de la fe

Abans de l'acte de cloenda, el President de Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai, Josep Oriol Pujol, en la conferència plenària va parlar de les *Perspectives per a les activitats de vacances amb infants i joves*: «L'Esplai és una actitud, una manera de viure, una predisposició que porta a una experimentació concreta del temps lliure. L'Educació en el temps lliure ultrapassa els límits estrictes d'un espai de temps per a implicar a la persona en un model d'home, en uns valors concrets. Enfront dels valors predominants a la nostra societat, l'Educació en el temps de lleure creu en l'esforç, la constància, la fidelitat, la llibertat i també el compromís, el respecte, el creixement personal, el país i la fe... cal saber encarnar-les».

Va destacar que l'oferta d'activitats de vacances organitzada per entitats socials sense ànim de lucre i, en especial, d'associacions eclesials, es basa en la voluntat educativa. I que es constata una tendència al creixement tant en l'àmplia acceptació social com quant a la participació. Però advertí de la forta competència provinent d'altres institucions educatives com els col·legis, de l'administració i de les agresives ofertes d'un emergent sector comercial, així com que la influència dels mitjans de comunicació potencia ídols per als nens i joves d'uns àmbits diferents al nostre. També va demanar revisar si hi ha una suficient valoració social dels Centres de temps de lleure.

Respecte les propostes de futur, Oriol Pujol va dir que: «Hem de ser capaços de donar resposta a les noves necessitats de les famílies, que necessiten espais nous per ocupar el temps lliure dels fills que no coincideix amb el dels pares. Perquè en aquests espais de temps

lliure és on desenvolupem la vocació educativa, la nostra raó de ser. Aquestes activitats han de facilitar un micro-clima per a educar els valors; uns espais, un ambient i un ritme de vida a la mesura dels nens, on hi hagi moments de pau i de contemplació. Han de possibilitar l'expressió i l'educació dels seus sentiments, així com valorar la senzillesa com a mètode educatiu.» —I per concloure explicar—: «És important dedicar recursos a comunicar el sentit de les nostres accions i la realitat dels Centres de temps lliure. Hem d'estudiar formalment cada missatge a emetre. No podem oblidar cap mitjà de comunicació, cal fer-se present a la societat a través dels líders d'opinió, dels intel·lectuals i de les persones que prenen decisions. La valoració social de les activitats de vacances amb nens i joves és bàsica per a una bona perspectiva futura».

Un Simposi exigent

En l'acte de clausura, primer intervingué Rafael Ruiz de Gaià, secretari de l'Escola de l'Esplai, que va fer la lectura de les conclusions de les jornades. A continuació tingué la paraula el president de la Fundació Pere Tarrés, Jordi Costa: «No ha estat un Simposi autocomplaent, sinó exigent, exigent amb els monitors, als quals

se'ls demana encara més formació; amb les entitats perquè continuïn treballant i creixent quantitativament i qualitativament tot posant especial interès en la integració. Exigent amb els pedagogs i formadors i amb l'Escola perquè continuï en la recerca i actualització de la pedagogia. També amb l'Administració, perquè continuï dedicant recursos per promoure les activitats i facilitant-ne el seu accés, alhora que la seva regulació permeti una millor qualitat. I, encara, exigents amb la societat, perquè els pares no han de negligir el lleure dels seus fills».

Finalment, el president de la Fundació Pere Tarrés va referir-se a la celebració enguany d'un altre centenari, el del pedagog Artur Martorell. Costa va destacar la gran senzillesa d'aquesta persona promotora de les colònies, que d'activitats assistencials passaren a ser activitats d'avantguarda pedagògica al nostre país.

Seguidament, prengué la paraula en representació de l'alcalde de Barcelona, Lluís Armet, que presidí l'acte de cloenda. Es referí també a Artur Martorell «persona

—digué— que va saber combinar tres aspectes cabdals: la sanitat, la pedagogia i el contacte amb la natura». Després féu un repàs als anys difícils de la dictadura que

equivalia a una manca de creativitat, però com de forma subterrània

l'Església, esdevé transcendent per a la salvaguarda de les colònies i va permetre recuperar el seu sentit. I afegí: «Entre la Revolució Francesa i el Concili Vaticà II hi havia alguna cosa en comú, els valors que es transmetien». Per acabar, Lluís Armet insistí que per aconseguir una societat tolerant i correctora de les desigualtats, cal transmetre els valors des de la convicció i no des de la imposició.

D'aquesta manera es va cloure el Simposi Europeu sobre «Perspectives per a les colònies i activitats de vacances amb nens i joves», que ha estat un punt de partida per reafirmar el camí recorregut de les entitats socials i eclesials que es dediquen a l'educació en el temps de lleure, alhora que un replantejament per saber avançar-se a donar respostes als nous reptes que la societat moderna anirà plantejant.

Resum de les conclusions més destacades

En el bloc primer de les conclusions, apartat A sobre Activitats a la Naturalesa es poden remarcar les següents constatacions:

L'evolució i transformació dels usuaris de les activitats de vacances i el seu vincle i relació mútua entre aquestes i les activitats esportives. La massificació i diversificació de les activitats. La descol·locació de les pràctiques esportives, amb una força centrífuga respecte als centres urbans. La pluripràctica i multipràctica de les activitats i el retorn de l'ésser humà modern a la natura i a les formes de socialització que hi queden circumscrites. Per tant la relació i simbiosi entre educació ambiental i activitats de vacances és una aposta atrevida i de futur.

De l'apartat B sobre les activitats a la ciutat i en el propi medi resalta:

El Centre d'Esplai té unes finalitats bàsiques: Descobrir i integrar el propi medi en la personalitat de l'infant i oferir-li la possibilitat de descobrir els sentits a la vida. També es valoren el Casal i les Colònies com a situacions d'esplai que contribueixen als objectius esmentats anteriorment. L'esplai amb adolescents i joves s'ha de plantejar des de la pedagogia del projecte.

L'apartat C d'Activitats Internacionals es basa en:

El turisme per definició és una activitat social que té una raó econòmica de fons. El turisme sociocultural és un camí per acostar-nos a un model de societat menys consumista. Aquest tipus de turisme possibilita els processos preparatoris participatius, les relacions interpersonals i la convivència. També

una conscienciació de les activitats de cooperació internacional, emmarcades en les realitats entre el Sud i el Nord.

Ja en el segon bloc, l'apartat A sobre l'atenció a la diversitat posa de relleu la necessitat d'integració de les persones amb disminucions en les activitats de vacances així com de la presència de la diversitat cultural ètnica com una realitat que enriqueix.

L'apartat B sobre els Aspectes Psicopedagògics Fonamentals: La metodologia educativa, observa que dins el què cal educar, s'ha de tenir en compte el com, de manera que es faci una revisió constant de la qualitat educativa per tal d'assolir sempre una educació integral que passa per valorar molt i molt el contacte humà.

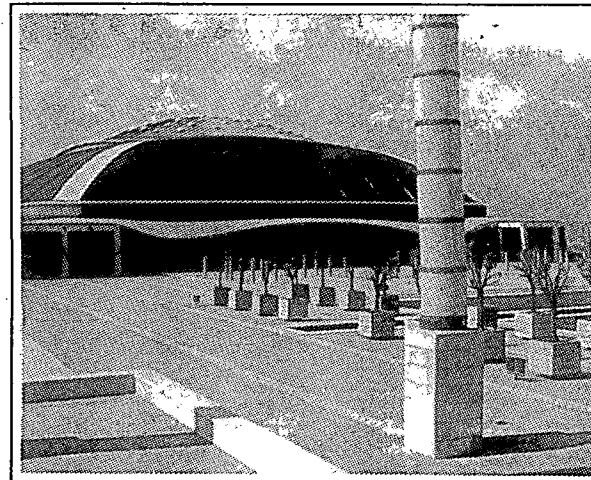
L'especificitat de les activitats per adolescents i joves de l'apartat C emfatitza que l'adolescent no només té a l'adult com a punt de referència, sinó també altres entitats que l'envolten. A més, es demana que el jove sigui el protagonista de l'activitat, la qual ha de potenciar les relacions interpersonals i els valors. I que l'equip de monitors estigui ben format, tant a nivell pedagògic com personal.

Finalment, l'apartat D sobre el monitor en les activitats de vacances es reflexiona sobre el fet que el o la monitor-a és una persona compromesa amb la realitat des de l'educació, definida en un ideari. En el desenvolupament de les seves funcions compleix un rol social i un rol pedagògic, centrat en la vivència dels valors, integrant l'acció i la interiorització, així com un rol d'animació. De manera, que ha de madurar en totes les dimensions per tal de completar el saber, el saber estar i el saber fer.

18 de desembre de 1994

Jornada cristiana de la Família

Palau Sant Jordi —Montjuïc—

- * Un dia de festa de la Diòcesi de Barcelona que al voltant del seu Cardenal Arquebisbe i dels Bisbes auxiliars celebra, amb un acte popular i massiu, la «Statio Diocesana».
- * Un acte festiu que, a partir d'ara se celebrarà cada any, com ja es fa a moltes altres diòcesis del món
- * Un signe d'unitat i universalitat de l'Església amb la participació de persones de totes les parròquies, moviments, edats i condicions
- * Una commemoració de la importància de la família cristiana com a església domèstica, com a principi i fonament de la nostra societat

Any Internacional de la Família

«Statio Diocesana» - «Jornada de la diòcesi»

Arxidiòcesi de Barcelona

XII Congrés Nacional de Joves Pro Vida

Cal crear una mentalitat optimista per acollir noves vides

C.C.

Coincidint amb l'Any Internacional de la Família, s'ha celebrat a Barcelona el XII Congrés Nacional de Joves Pro Vida, sota el lema *El nostre futur, a la família*, organitzat per l'Associació Joves Pro Vida de Barcelona i la Federación de Jóvenes Pro Vida de España, a l'Alberg de Joventut «Mare de Déu de Montserrat». Hi han assistit més de 150 joves d'arreu d'Espanya.

Els objectius dels grups i associacions de joves pro vida són informar i sensibilitzar la societat, promovent una cultura de la vida entre els joves i donant a conèixer les solucions positives que poden oferir-se a les mares amb dificultats per raó del seu embaràs, tot col·laborant amb residències maternals i centres d'acollida a dones gestants.

Els primers grups de Joves Pro Vida van néixer l'any 1980 dins el moviment pro vida que ja existia a Espanya des de l'any 1976, amb el convenciment que calia transmetre quelcom molt important a tothom: la certesa que la vida humana és única i irreplicable en cada individu, i que mereix ser respectada i protegida des del seu bell inici, és a dir, des del moment de la concepció, fins a la seva mort natural.

Per a aquest Congrés, s'ha comptat amb la participació de representants d'associacions i grups de joves en favor de la vida humana de diverses poblacions: Barcelona, Albacete, Alacant, Badajoz, Badalona, Bilbao, Cartagena, Elx, Girona, Granada, Igualada, Lleida, Logroño, Madrid, Mairena de Alcor, Oviedo, Pamplona, Salamanca, Sant Sebastià, Santander, Segòvia, Sevilla, Tarragona, Terrassa, València i Valladolid.

Quant a les sessions del Congrés, tant les conferències com les taules rodones han estat presidides per reconeguts experts en el camp de la família, l'educació de la sexualitat, l'acollida a mares i els mitjans de comunicació.

En una de les sessions, es va destacar que «el bé de la societat està lligat al bé de la família. La fecunditat és el fruit de la unió conjugal: dos cossos que s'uneixen per donar forma i vida al nou cos, que és diferent i que serà capaç de transmetre noves vides. Tanmateix, alguns matrimonis viuen immersos en una cultura, una societat i una economia que condicionen amb força llurs decisions. La mentalitat anticonceptiva, disfressada amb arguments de llibertat i de progrés, exerceix una violència innegable sobre les consciències dels cònjuges i d'aquells qui es preparen per al matrimoni, i les condueixen directament a l'anticoncepció i a la limitació irresponsable de la natalitat, de manera que s'arriba no sols a excloure sinó, fins i tot, a suprimir la vida ja concebuda».

Els participants van estar d'acord que «cal educar amb el fi de crear una mentalitat esperançada i optimista a l'acollida de noves vides. D'altra banda, no s'ha de subestimar o silenciar el problema plantejat en una família davant l'anunci d'una nova maternitat que arriba en circumstàncies difícils. A més, cal animar i donar suport als pares, especialment la mare, perquè trobin el coratge d'acceptar el seu fill. I els joves hem de treballar perquè les institucions públiques i d'iniciativa social facilitin ajuts eficaços i immediats a la maternitat, i prestacions familiars suficients».

Una de les conclusions del Congrés destaca que l'amor és el que defineix l'essència i la finalitat de la família

Entre les *Conclusions del Congrés* han destacat les següents:

1.— L'amor és el que defineix l'essència i la finalitat de la família. És l'àmbit més adequat per a la plena autorrealització i l'assoliment de la felicitat personal. La família està al servei de la vida en la transmissió i acollida de noves vides, l'educació dels fills, l'atenció als familiars malalts i la cura dels ancians.

2.— La sexualitat abasta tots els aspectes de la persona humana. L'educació de la sexualitat requereix educar en llibertat i per a la llibertat amb la finalitat d'ésser amo de la pròpia sexualitat. Només així un home i una dona podran lliurar-se mútuament en el moment precís a través d'una donació compromesa que exigeix unitat i fidelitat plenes. Tot el dinamisme de la sexualitat humana ha

d'estar, doncs, clarament orientat al diàleg d'amor i al respecte a un mateix i als altres.

3.— L'acollida, la comprensió i l'estima vers la dona, portadora de vida, i vers les famílies necessitades, són imprescindibles per tal de superar actituds i comportaments de por o rebuig a la vida, i per fomentar un ambient i una cultura que l'accepti i la respecti. Cal donar suport i la màxima difusió a les Residències, Centres i Serveis d'Ajuda existents.

4.— Els joves hem d'afavorir el dret a la vida humana individual des de la concepció fins a la mort natural; aprofundir en els diversos aspectes sobre els quals es fonamenta aquest dret i promoure el respecte a la persona i a la seva dignitat amb actes concrets de solidaritat humana. Alhora, hem de saber transmetre amb esperança de futur aquesta cultura de la vida a la societat on vivim.

A l'entorn del 0,7

Ignasi Serret

(Dtor. Institut FP de Cervera)
amb la col·laboració d'Esther
Temprado (Membre Comissió de
Cooperació
del Col·legi de Treball Social)

Si aquestes darreres setmanes heu estat atents als batecs de la nostra societat, haureu tomat a sentir el clam de persones i organitzacions que, en nom d'aquell qui té dret d'exigir, reclamaven a les administracions públiques la destinació del 0,7% dels seus pressupostos a projectes que ajudin al desenvolupament de països empobrits. Aquest clam no és res més que el crit ofegat de dues terceres parts de la població mundial.

La majoria dels països del Tercer Món no es troben pas en camí de millorar la seva situació, ni d'arribar a les condicions de vida dels

països rics. Ens desenvolupem gràcies al seu empobriment. La riquesa que ens permet un consum obsessiu i, fins a cert punt, insà, és la riquesa extrema dels països del sud, de la implantació d'unes estructures socials i econòmiques que responen a les nostres necessitats i ambicions. Els habitants del sud, i nosaltres, sabem, doncs, que la major part de llurs problemes s'originen als països del nord. Tanmateix, tenim la barra de predicar que aquestes nacions no tenen solució, són com són i així ha de ser. Per sort, milers de persones no comparteixen aquesta visió derrotista i irresponsable, surten al carrer a demanar als governs, a les institucions i als ciutadans el seu compromís d'acció per resoldre un desequilibri que ens afecta a tots.

És un senyal molt encoratjador veure en aquestes mobilitzacions la participació nombrosa de joves que, amb alegria, esperança i convenciment, es preocupen pels problemes dels altres i que ho manifesten amb accions solidàries destinades a conscienciar el conjunt de la població.

Segurament no n'hi ha prou amb el 0,7% i caldrà dissenyar noves estratègies, noves actuacions. Però és evident que compromisos solidaris i continuats evitaran intervencions d'urgència, que només posen remei o suavitzen situacions puntuals, i permetran obrir escletxes d'esperança per a milions d'éssers humans.

Com a ciutadans i cristians compromesos, hem de fonamentar el nostre 0,7% en un convenciment personal i sincer, des de l'anàlisi

crítica, des del coneixement seriós, defugint actituds paternalistes, compassives, i caritats malaltisses. Hem d'acompanyar la nostra aportació econòmica amb un esforç per aprendre a estar contents amb un nivell de vida senzill, per desvetllar una sensibilitat que ens permeti enamorar-nos de les riqueses gratuïtes que ens regala la vida. Hem d'entendre que la qualitat de vida no ens ve de fora sinó de dins, del nostre interior.

Optar per ser solidaris amb el Tercer Món no suposa desentendre's de la pobresa que tenim en els nostres barris i ciutats, ans al contrari. L'esperit solidari es desvia tant per les condicions de vida de les persones més properes com per les realitats de terres llunyanes. Potser caldria parlar d'una misèria

generalitzada, d'un context econòmic internacional que provoca l'empobriment de països sencers, d'uns mínims bàsics irrenunciables per a qualsevol persona, de la falta de teixit social i organitzatiu, per entendre la importància de la cooperació més enllà de casa nostra.

Tant de bo aquestes mobilitzacions aconseguixin esquerdar els murs que parapeten els interessos econòmics i territorials dels països del nord. Tant de bo aquest 0,7% no es converteixi en la imposició d'una forma de vida, d'una manera d'entendre el món, d'unes relacions comercials a favor del més fort. Tant de bo sapiguem destinar aquest 0,7% a extirpar la veritable rel de la pobresa i no a fer països cada cop més necessitats, més dependents, més esclaus.

Ciència

FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

23. Henry Cavendish i l'hidrogen

Seguint l'ordre cronològic que ens posen els historiadors de la descoberta dels elements, toca ara parlar del que és el més abundant al cosmos: l'hidrogen. Va ser aïllat i estudiat per primera vegada el 1766 pel més excèntric dels científics de la història: Henry Cavendish. I per això els historiadors de la ciència el consideren el descobridor. Però, pròpiament parlant, ja havia estat aïllat moltes vegades abans que ell ho fes. El que no havia estat estudiat. Ja al segle XVI el famós Paracels (=Teofrast von Hohenheim) havia observat pels volts del 1530 que el ferro submergit en oli de vidriol (=àcid sulfúric) desprenia un aire inflamable. I altres químics posteriors, com Boyle i Hales també havien fet la mateixa observació. Ara sabem que aquell aire inflamable era hidrogen, però ni el metge suís ni els altres en van estudiar les propietats. Hem de parlar, doncs, del primer que va fer-ho, que és un científic molt interessant de conèixer.

Un enamorat solitari de la ciència

Henry Cavendish (1731-1810) era un anglès de família noble que va néixer a Niça (França) perquè la seva mare malaltissa hi va anar per consell del metge per millorar de salut gràcies al bon clima d'aquesta ciutat. El nen va néixer bé, però, la mare no va millorar gaire; al cap de dos anys

moria i l'infant va créixer sense l'escalf matern. Es va educar al seu país a Hackney. Freqüentà durant quatre anys les aules de la universitat de Cambridge, però no hi va treure cap títol perquè no es presentà a cap examen. Era tan enormement tímid, que enfrontar-se amb un tribunal era superior a les seves forces. Deixà la universitat el 1753. La seva timidesa arribava a l'extrem de no poder sostenir mai cap diàleg amb una dona. Ni gosava mirar-li la cara. Naturalment no es va casar mai. Per comunicar-se amb les serventes de casa ho feia sempre per escrit i fugia de trobar-les pels passadissos, fins al punt, es diu, d'haver-ne despatxat alguna que se li havia fet trobadissa. Es va fer una porta a casa seva per on poder sortir i entrar sense ser vist per ningú. Fins i tot, li costava mantenir una conversa individualment amb un altre home; només ho feia per necessitat, i si eren dos o més els interlocutors callava com un mort. Potser també l'acomplexava la veu d'espiguet que tenia, força desagradable. Va voler morir sol i gairebé ho aconseguí.

Però aquest home, al mateix temps, tenia un amor tan gran a la ciència que es pot dir que s'hi entregà totalment. No perdia ni un minut per a altres coses. I era tan metòdic i ordenat que no agafava un volum de la seva pròpia biblioteca sense fer la papereta corresponent. Durant 60 anys no va fer altra cosa que estudiar i fer experiments científics sense moure's de casa, fora d'haver d'anar a la biblioteca pública. Podia fer-ho perquè l'assignació que rebia per ser de la família dels ducs de Devonshire li ho permetia. Però era molt després del diner. Quan tenia 40 anys va heretar una notable fortuna i no va canviar gens de vida. Només va fundar una biblioteca i un laboratori perquè hi poguessin treballar els físics que no eren tan rics com ell. Va ser un autodidacte que no es preocupà de completar amb classes els coneixements rebuts a Cambridge. El seu amor a la ciència era pur perquè no hi buscava la pròpia glòria: no era gens gelós de la publicació dels seus descobriments que no foren pocs. Moltes de les seves troballes no es van saber fins després de la seva mort. Tanmateix no restà amagat del tot: el 1760 el van fer membre de la Royal Society i això féu possible la publicació de molts dels seus treballs. El primer que publicà *Experiments on Arsenic* ja el consagrà com un científic investigador de talla.

Descobriments i estudi de l'«aire inflamable»

Va ser a la comunicació a la Royal Society del 1766,

«Factitious Airs» on va exposar com havia descobert el gas que després s'ha anomenat hidrogen. L'obtingué, com Paracels, fent reaccionar un àcid amb un metall. Un cop recollit, ben aïllat, pogué mesurar-ne la densitat: 1/4 de la de l'aire. Essent tan lleuger podia ser el flogist d'Stahl. Aquesta hipòtesi la rebutjà més tard perquè comprovà que aquell gas podia cremar («aire inflamable») i fent-ho es combinava amb una part de l'aire donant aigua; mentre que el gas procedent de la combustió del carbó era molt diferent: no es podia encendre («aire fix» en digué). Era, ja ho sabem, anhidrid carbònic.

I féu molts altres descobriments sobre gasos: el 1783 en *Experiments on Air* determinà que l'atmosfera té una constitució constant de barreja de gasos; el 1785 fent saltar espumes elèctriques combinà oxigen i nitrogen (en nomenclatura actual) de l'aire; dissolgué el gas que es produïa en aigua i amb sorpresa per part seva obtingué àcid nítric. I repetint aquest experiment multitud de vegades arribà a la conclusió que sempre hi havia una petita quantitat d'aire que no es combinava mai químicament, un 1%. Sense saber-ho acabava de descobrir l'argó. Va inventar l'eudiòmetre, aparell que possibilita el càlcul dels volums respectius en una mescla de gasos.

L'«aire inflamable» de Cavendish va ser anomenat «hidrogen» (=generador d'aigua, d'«hydor», aigua, i «genos» origen, en grec) per Lavoisier que va repetir l'experiència de Cavendish demostrant definitivament que l'aigua no és un element sinó una combinació de dos: hidrogen i oxigen.

Cavendish també va fer moltes descobertes en física. La més important el càlcul de la constant universal de la gravitació, que va permetre calcular la densitat del planeta Terra, 5,52, mesurant l'atracció gravitatòria de dues grans boles de plom en relació a una balança de torsió. A Cambridge es creà un laboratori de física amb el nom de Cavendish, que s'ha fet cèlebre sobretot per les troballes de física nuclear.

De la utilitat i aplicacions de l'hidrogen no cal que en parlem: Forma part del 10% del nostre cos. Entra en la composició de tots els àcids. És utilitzat en moltes aplicacions industrials: fabricació de l'amoniac, del metanol, de carburants sintètics... També es va fer servir per als dirigibles, però després es va preferir l'heli que no és inflamable. També s'ha fet cèlebre l'hidrogen per l'anomenada «bomba d'hidrogen» d'efectes devastadors si s'arriba a fer servir per a la guerra; que Déu no ho vulgui!

Catalunya Cristiana

Pulgarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 16 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom ..... Adreça .....
Població ..... D.P. .... Província ..... Tel .....

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data .....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa ..... Agència .....
Adreça .....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat ..... Oficina ..... DC ..... Compte .....

Data .....

Signatura del titular del compte/líbreta

Ràdio Barcelona cedeix el seu fons fonogràfic a la Generalitat

A.E.

Ràdio Barcelona ha cedit el seu fons fonogràfic, de 200.000 documents sonors enregistrats a partir del 1924, a la Biblioteca de Catalunya, depenent del departament de Cultura de la Generalitat.

El fons fonogràfic de Ràdio Barcelona cedit a la Generalitat conté una àmplia discoteca-fonoteca de més de 200.000 exemplars, editats a partir del 1924, gran part dels quals són únics.

Així mateix, l'acte va servir per presentar el compacte 78 RPM, editat per la Fonoteca de la Biblioteca de Barcelona, que recull una selecció de cançons d'aquest fons editades entre 1930 i 1940, entre

les quals hi ha peces de Pau Casals, Imperio Argentina o Emili Vendrell, que es van poder escol-

tar aquell dia.

Amb aquest compacte, la Biblioteca de Catalunya comença una

El conseller Guitart, en la visita que va fer al museu de la ràdio amb motiu del 70è aniversari de Ràdio Barcelona

Educar en els valors: tasca urgent!

Mestre! Professor! Si tens inquietud per educar en els valors, participa en aquest Cicle de Conferències:

DESEMBRE DIA 3:

«Com educar la sinceritat en un món d'aparences»

Mn. Joan Guiteras. Director de l'Institut de Teologia

GENER DIA 14:

«Educar la voluntat per a ser lliures»

P. Francesc Pedrosa S.I. Biòleg

FEBRER DIA 11:

«Amor? Sexualitat? Parlem-ne!»

Dr. Xavier Zaragoza, metge familiar i orientador pre-matrimonial

MARÇ DIA 25:

«L'autoestima, fonament per valorar els altres»

Srta. Eva Tomíco. De l'equip d'Aplicació de la prosocialitat a les escoles

ABRIL DIA 22:

«Gratuitat, la coherència de l'amor»

Sra. M. Rosa Buxarrais. Professor Titular de la Facultat de Pedagogia de la U.B.

MAIG DIA 27:

«S'entén l'home sense la Trascendència?»

Mn. Jaume Berdoy, Arxiprest de l'Arxiprestat de Vilanova i la Geltrú

Organitza: Moviment Cristià de Mestres i Professors
Lloc: Aragó, 268 baixos (*Rubí, tot el dia)
Hora: 10 h.

Més informació: Montserrat Sardà: 453 44 99 -
Mercè Lajara: 379 15 20

col·lecció anomenada *Arxius sonors de la Biblioteca* que difondrà el patrimoni, en alguns casos inèdit, pertanyent a la Fonoteca i a la Secció Musical de la Biblioteca.

Igualment, es va inaugurar l'exposició *Ràdio Barcelona 1924-94*, un homenatge als fundadors d'aquesta emissora, la primera que va emetre a Espanya.

La recopilació consta de material gràfic, bibliogràfic i publicitari de l'època, a més a més de discos i d'una col·lecció d'aparells receptors dels primers 30 anys de ràdio cedits per l'Associació Cultural dels Amics de la Ràdio.

En el transcurs de l'acte, el conseller Guitart va definir com una «obligació» dels poders públics permetre que «les persones privades utilitzin aquests fons documentals i els facin rendibles com a patrimoni».

Segons el seu parer, el 70è aniversari de Ràdio Barcelona no implica nostàlgia del passat, sinó que és «un punt de referència per al futur».

Per la seva banda, Jesús de Polanco va mostrar la seva satisfacció personal, igual que la de Prisa i la SER, per col·laborar amb la Generalitat en la creació «d'un fons de servei al públic» i va assegurar que el futur de la ràdio, amb la incorporació de noves tecnologies, és «brillant».

El director de la Biblioteca de Catalunya, Manuel Jorbà, va informar que el fons cedit ja està instal·lat en un local, situat a la Gran Via barcelonina, a l'abast de tothom, i que en un any, aquest material ha estat restaurat, conservat i processat.

En aquell temps...

¿Complex d'Èdip?

P-J Ynaraja,
capellà de la Llobeta

De la nostra heroïna d'avui en sabem molt poques coses, ni tan sols el nom. Tanmateix, com veureu, no és petit el seu valor.

Cal remuntar-se a llunyans països i temps pretèrits per conèixer el seu valor. Fou a les terres del Creixent Fèrtil i fa molts, molts anys. Els homes conservaven els seus mals costums de guerrear, ja que, d'antany, havien heretat una ambició sense límits. Els homes tenien armes i amb elles arrabassaven els béns del seu proïsme. El poble de Déu, en la seva covardia, es refugiava a les esplugues de les roques, en els cingles, a qualsevol refugi natural que se li oferís. Era un poble que havia escollit el Senyor per Déu seu. El Senyor era el protector de la seva història, de la de la seva progènie, la qual havia de posseir aquella terra en compliment d'una promesa feta molt antigament. El poble tenia el Senyor com a Déu seu però acceptava que els altres pobles tinguessin altres senyors com a déus. El poble havia après a ser monòlatra, però encara no era monoteïsta. D'ací que la fidelitat a Déu tingués en aquell temps un valor enorme. Arriscar-se per un Déu únic mereix un elogi, però sempre suposa apropar-se a l'Ésser suprem, i quelcom es guanyarà amb la proximitat. Jugar-se la vida per un que existeix entre molts és una prova d'amor sense límits. Quan un no sap quina existència es conservarà després de la mort, més encara, quan un creu que l'única supervivència està en els fills que es deixen, la fidelitat al Senyor escollit té un valor infinit. Però si qui accepta perdre pel seu senyor la vida és algú a qui no se li ha donat l'oportunitat de tenir descendència, el gest d'acceptar la mort és d'una heroicitat sobrehumana.

L'esperit de milícia

Que consti que no sóc antimilitarista. Fins i tot em plau dir que sóc amic de gent del l'exèrcit, del nostre país i de l'estranger. Però sincerament haig de reconèixer que entre els molts valors de valentia i disciplina que els soldats cultiven, sovint es manifesta entre ells el defecte de la fanfarroneria i de la temeritat. I aleshores les conseqüències són fatals.

La milícia no era quelcom consubstancial en el nostre personatge. Home tret del desconegut, fill d'una prostituta, expulsat de la seva família donat el seu origen, i lliurat des d'aleshores a aventures guerrilleres i a viure del pillatge, fou, paradoxalment, reclamat pel seu poble en un moment de gran angoixa. Va exposar sincerament els seus dubtes i rancors, però el seu poble el reclamà amb insistència. El nostre home, Jefè era el seu nom, galaadita d'origen, successor en el temps del jutge Iair, acceptà dirigir Israel per salvar-lo de l'exèrcit ammonita.

La confrontació guerrera no havia de ser immediata, i així va començar per transmetre missatges de conciliació a l'enemic, proposar-li, sinó una pau, un armistici, però res va aconseguir, ans al contrari, el cabdill ammonita va respondre amb arguments i raons totalment insidiosos. Jefè abans de lliurar-se a les armes envià un llarg memoràndum de fets i motius que explicaven els seus projectes, tota una lliçó de filosofia de la història. No hi hagué manera d'evitar la confrontació armada.

El combat, el triomf i el dolor

I va arribar la batalla. Jefè, en el seu entusiasme, prometé abans del combat que oferiria al Senyor, si assolia la victòria, el primer que trobés en arribar a casa seva. I va vèncer. I tornà a casa seva satisfet. Però, per ruïna seva, qui va sortir a rebre'l, alegre i tocant la pandereta, fou la seva filla, la seva única filla. ¿Qui del seu rang gosaria trencar un vot fet al Senyor? Amb sinceritat, sabent-li molt greu, Jefè explicà a la seva filla la promesa que, gairebé com una bravata, havia fet al Senyor. I la donzella va donar una lliçó de fidelitat i de docilitat. Només demanà, com a últim desig abans de ser immolada, que la deixés anar durant dos mesos a plorar amb les seves amigues la tragèdia de morir sent verge, per tant sense descendència. El seu prec fou atès. Va córrer i plorar per les muntanyes el seu dolor. Tornà i va deixar que el seu pare complís el vot. ¿Fou el seu gest un supercomplex d'Èdip? ¿Fou el vot de Jefè una acció bona? Crec que és evident respondre a ambdues preguntes amb una absoluta negació. Els complexos no arriben a tant, ni de tal manera es viuen i programen. El sacrifici humà era reprovat a Israel, a Déu li disgusten aquests actes, però la influència de costums veïns falsejava moltes vegades els criteris de la seva fe. Exactament com passa tantes vegades entre nosaltres. La breu història d'aquesta noïeta està narrada en el capítol 11 del llibre dels Jutges.

Cinema

Angie

Directora: Martha Coolidge. Intèrprets: Geena Davis, Stephen Rea, Philip Bosco.

J.J. Martín
(Aceptensa)

Interessant drama sentimental que adapta la novel·la *Angie, I Says* d'Avra Wing. Conta les desventures d'Angie (Geena Davis), una noia italiana de Brooklyn, somnadora i rebel. Conviu amb Vinnie (James Gandolfini), un electricista tosc però noble que l'estima sincerament. Un dia, Angie descobreix que està embarassada i ho diu a Vinnie. Aquest s'il·lusiona amb la perspectiva de casar-se i tenir un fill.

Aleshores es planteja a Angie un difícil dilema: ella vol tenir el fill, però en realitat no estima Vinnie; la seva relació amb ell ha estat com un joc. A més, s'ha enamorat de Noel (Stephen Rea), un advocat sensible i intel·ligent que sembla correspondre-li. Amb tot això, les tenses relacions amb el seu pare i amb la seva madrastra desperten en Angie el trauma infantil que va patir quan la seva mare va abandonar la llar en estranyes circumstàncies.

La pel·lícula compta amb una intensa i acurada escenificació de Martha Coolidge (*Prohibit estimar*), que torna a demostrar els seus dots per al melodrama. També són bones les interpretacions, que de passada posen de manifest el magnífic treball del guionista Todd Graff en allò que ateny a la definició dels personatges.

Per minvar els excessos lacrimògens, es descriu la immaduresa d'Angie d'una manera descarnada que no estalvia diàlegs grollers ni un parell d'escenes eròtiques. Tanmateix, aquesta amoralitat es mitiga en part per la mirada comprensiva amb què es retraten les conductes dels personatges. En aquest punt, s'elogia veladament la seva superficial però sincera visió catòlica de la vida. En ella es fonamenta l'enfocament optimista de la maternitat, l'amor, l'amistat i la família que acaba dominant el film.

I Premi Literari Col·legi d'Advocats de Mataró

Convoca: Col·legi d'Advocats de Mataró.

Lliurament dels treballs: Col·legi d'Advocats de Mataró. C. d'Onofre Arnau, s/n, baixos (Edifici dels Jutjats). Tel. (93) 790 15 65 - 08301 Mataró (Maresme).

Resum de les bases: Podran optar-hi tots els autors que ho desitgin. Aquest premi va adreçat a treballs inèdits de tema lliure, si bé hauran de tenir una relació, estreta o merament referencial, amb el món del Dret, la Justícia, els seus aspectes culturals, els seus personatges, anècdotes, etc., amb la finalitat de donar rellevància als aspectes humans i de la realitat social i històrica, més que a l'elaboració d'un estudi jurídic.

Les obres que optin al premi no hauran estat premiades en altres concursos.

Extensió mínima: 100 folis.

Els treballs es presentaran per quintuplicat, mecanografiats a doble espai, signats i fent-hi constar l'adreça de l'autor. Si aquest ho desitja, podrà concursar amb pseudònim.

Termini de presentació de treballs: 15.12.94.

Veredict: Es farà públic el dia 7 de gener de 1995, festivitat de Sant Ramon de Penyafort.

Dotació: 300.000 ptes.

La Sardana i la Dansa Homenatge a tres sardanistes

Josep Ventura

Sovint es fa un reconeixement públic de la dedicació d'una determinada persona a una tasca. Certament que algunes vegades són gairebé protocolaris (una vegada una comissió em deia que volia fer alguna cosa i, mancada d'iniciatives, va organitzar un homenatge). També a vegades són reiteratius, com si fos necessari entrar a la llista de l'homenatjat, però, en línies generals i aquestes són les vàlides, els homenatges compleixen la seva funció de reconeixement i, a vegades, d'estímul.

I no és precisament estímul el que han necessitat els tres personatges que aquests dies reben o han rebut ja un homenatge. Manuel Oltra i Ferrer el rebia el 29 d'octubre al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona, per la seva llarga dedicació a la docència musical i la seva producció de música de diversos estils, de la qual se n'oferiren unes mostres en el moment del concert.

Josep Miracle, escriptor que ha posat moltes vegades la seva ploma (ara caldria dir el seu ordinador o màquina d'escriure) al servei de la sardana, fou homenatjat el dia 20

de novembre, al Teatre Club Helena de Gràcia, en un concert que presentà música i poesia. Nascut el 1904, l'any 1970 ja se li premiaven 50 anys de vida literària. Ha escrit novel·la, obres teatrals, poesia, i també ha fet de traductor, conferenciant, articulista i molt preferentment biògraf, fins el punt que en la Medalla que se li concedí consta l'epígraf *Biògraf d'ideals*. Parlem dels anys setanta... i estem als noranta.

Félix Martínez Comín rebrà també un homenatge, a Figueres, el dia 27 de novembre. La seva trajectòria musical és ben definida i enfocada a la sardana, però encara millor diríem a la cobla, perquè ha escrit moltes obres de tema lliure per a cobla, a vegades amb annexions experimentals d'altres instruments, i les seves sardanes han retut també homenatge a la cobla, perquè en elles no ha utilitzat el conjunt català simplement com a mitjà per fer ballar, sinó que li ha atorgat el seu veritable valer enlairant-la al nivell que li és permès aconseguir quan qui la utilitza estigui capacitat per fer-ho.

Són tres figures de la Cultura Catalana, mereixedores dels homenatges que se'ls tributen. Rebin la nostra felicitació i adhesió més sinceres.

Crònica televisiva

Un conclave per a la història

Miquel Àngel Codina
Periodista

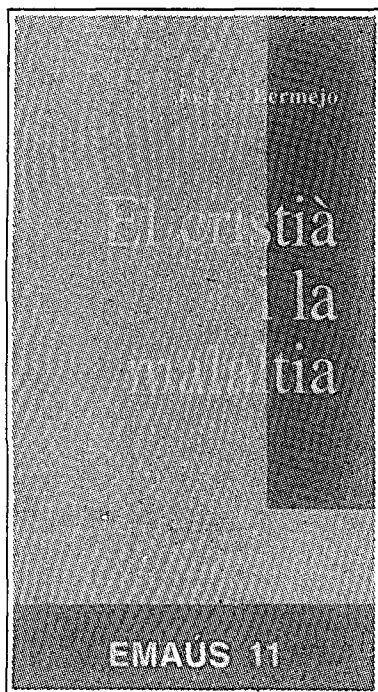
El dilluns 16 d'octubre de 1978, a les 18.18 hores, una *sfumata* blanca emergia de la xemeneia de la Capella Sixtina. Poc temps després, des del balcó de la plaça de Sant Pere del Vaticà s'anunciava al món la gran notícia: «*Habemus papam!*». El cardenal-arquebisbe de Cracòvia, Karol Wojtyla, havia estat elegit Papa. El nou bisbe de Roma, cap visible de tota l'Església catòlica i successor de sant Pere, era polac. Va ser el primer pontífex no italià nomenat des de l'any 1523. Amb motiu del 16è aniversari del pontificat de Joan Pau II, TVE-2 va emetre recentment un interessant reportatge titulat *Decisiones secretas*, dins de l'espai *Documentos TV*. Un notable treball d'investigació on s'evocà fil per randa la història de l'elecció de Karol Wojtyla com a Sant Pare.

«No temeu! Obriu de bat a bat les portes al Crist i a la seva potència salvadora. Obriu les fronteres dels estats, dels sistemes econòmics i polítics, dels amplis camps de la cultura i del desenvolupament. No temeu!». Aquestes foren les encoratjadores paraules del seu primer missatge, pronunciades el dia 22 d'octubre, data en què fou entronitzat Pontífex amb el nom de Joan Pau II.

Arran de la mort de Joan Pau I—que morí després de només trenta-tres dies de pontificat—, el 14 d'octubre de 1978 s'inicià el conclave per tal d'escollir Papa. Un total de 111 cardenals, per sota els 80 anys d'edat, eren ensem els electors i candidats. Tota una sèrie de testimoniatges de persones que foren llavors protagonistes del conclave rememoraren al llarg del reportatge la seva visió dels trets característics que calia que posseís el nou Sant Pare: «que fos un missioner obert al diàleg amb el món» (cardenal Bernardín Gantin, prefecte del Col·legi Episcopal); «era necessari, sobretot, que el Papa fos fidel al Concili» (cardenal François Marty, ex-arquebisbe de París); «un Papa valent davant les dificultats que travessa l'Església» (cardenal Paul Gouyon, ex-arquebisbe de Rennes). Les dues terceres parts dels vots, més u, dels cardenals presents al conclave s'aconseguien en la vuitena volta de l'escrutini. Naixia aleshores Joan Pau II, un Papa per a la història.

Llibres

Una reflexió sobre la malaltia des de la fe

F.P.

¿Per què hem de patir? ¿Per què precisament jo? ¿On és Déu quan es pateix? ¿Com acompanyar el malalt, què dir-li sense caure en frases rutinàries? ¿Com celebrar la fe en la malaltia? Són preguntes que acompanyen els qui volen ajudar els qui pateixen i que es fan els mateixos malalts.

Cal una reflexió sobre la malaltia des de la fe. De cara a purificar el llenguatge sobre el sofriment i de cara a una millor competència en l'art d'acompanyar els qui passen per l'estació del dolor. A aquesta reflexió vol contribuir aquest llibre amb humilitat, com ha de ser l'actitud amb el que sofreix i davant la pregunta pel

sentit: som davant el misteri de Déu i de l'home.

José C. Bermejo.
El cristià i la malaltia.
Ed. Centre de Pastoral Litúrgica.

José Carlos Bermejo (Tordesillas, 1963), religiós camil, doctor en teologia pastoral sanitària, és director del Centro de Humanización de la Salud, de Madrid, i professor a Roma del Camillianum (Institut de Pastoral Sanitària). Ha publicat *Sida, vida en camino* (1990) i *Relación pastoral de ayuda al enfermo* (1993).

La mística del pelegrinatge

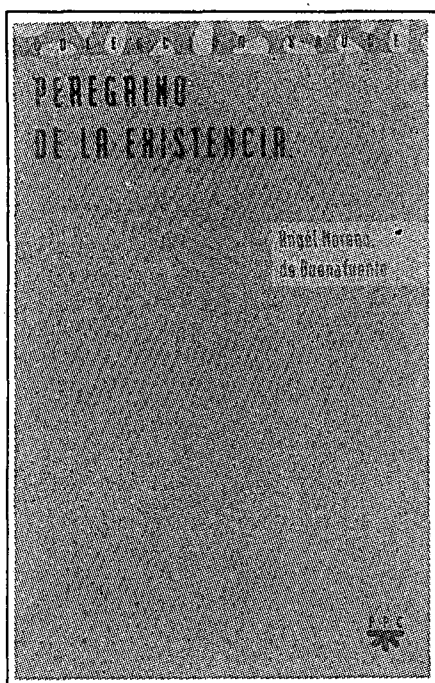
C.C.

El rector de Buenafuente de Sistol, Ángel Moreno, que ha celebrat recentment les seves bodes d'argent sacerdotals, ha escrit aquest llibre que «intenta il·luminar la vida en clau d'esperança», és a dir, en un moviment ascendent, però sempre acompanyat per la referència de la fe.

Amb la seva peculiar pedagogia evangelitzadora, trenada d'aquest estil poètic que caracteritza tota la seva obra literària, descriu, sentidament, la seva pròpia i personal trajectòria com a pelegrí de l'existència.

El mestre suggereix al pelegrí: «Calla i escolta. Escolta i obeeix. Obeeix i compleix la Paraula». Des de la Paraula, adora, perquè al camí no hi ha cap altra direcció més segura que la Paraula, ni fita més encertada que la de l'amor i la lloança.

En arribar a la fi, l'autor aconsella que es prengui aquest llibre com acompanyant possible de les nostres fatigues i desànim, i a més a més, reconeix com a «un autèntic do simplement el poder caminar, i com una actitud profètica, aplanar el viarany per als més debils i desesperançats».

Ángel Moreno de la Fuente. *Peregrino de la existencia.* Ed. PPC.

La recerca de l'eficàcia literària

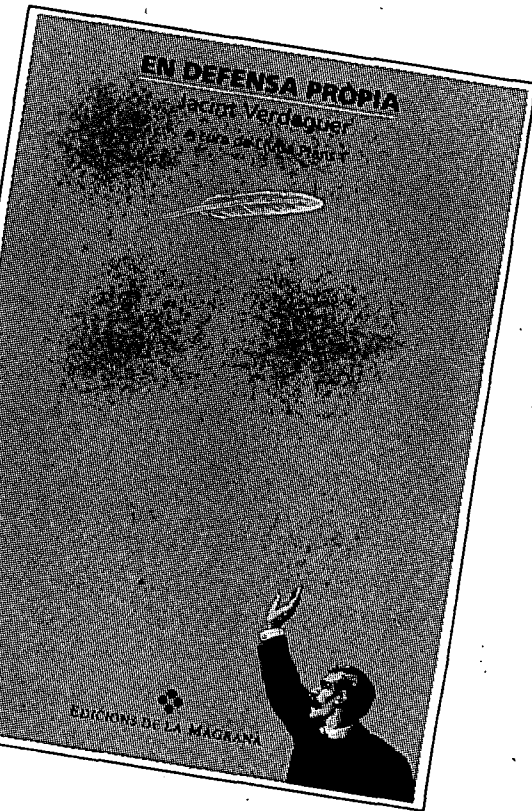
M.S.

En els articles d'*En defensa pròpia* Verdaguer exposa les seves raons enfront de les acusacions de què era objecte. Al llarg dels articles, estructurats en dues sèries molt diferenciades, Verdaguer s'expressa en un to intimista, com en una conversa en la qual l'interlocutor és un conegut a qui se li poden confiar pensaments íntims i detalls de la vida privada. El resultat és una prosa que ha estat considerada per més d'un com la millor del segle XIX.

Els articles s'estructuren en dues sèries, la primera publicada durant l'agost del 1895, consta del *Comunicat* publicat a *El Noticiero Universal* i onze articles sota el títol genèric d'*Un sacerdot calumniat* que aparegueren a *La Publicidad*. La segona sèrie va sortir també en aquest periòdic, i consta de vint-i-sis articles que van del 5 d'agost al 21 de novembre de 1897, amb el títol *Un sacerdot perseguit*. Les dues sèries són molt diferenciades. La primera és una narració autobiogràfica i comença quan Verdaguer entra al servei del marquès de Comillas, com a capellà de vaixell, continua explicant tota la seva vida al costat d'aquesta família, i acaba relatant el seu drama personal, que culmina amb la prohibició de dir la missa. Fa, per tant, un recorregut i el tanca en el mateix punt on l'ha començat.

En la segona sèrie recupera els temes de l'anterior, però el to és més contundent. El conjunt dels articles són molt més ideològics, perquè hi reivindica els drets que considera que té com a sacerdot que s'ha vist traït, reafirma la seva posició com a personatge important en la vida cultural del país, i raona el seu comportament aportant cites de sants i de l'Evangeli.

El motiu és també cridar l'atenció sobre el seu estat, després de dos anys d'infructuoses temptatives per regularitzar la situació canònica. Hi ha, però, un agreujant que radicalitza el seu articulisme combatent, i és el de l'extrema pobresa en què viu en aquests moments, a canvi de la llibertat de continuar residint amb la família Duran a Barcelona. Verdaguer no vol tornar a Vic, tot i els consells dels amics i els continuats requeriments del bisbe Mor-

Jacint Verdaguer. *En defensa pròpia.*
Edicions de la Magrana.

gades per fer que torni a la seva diòcesi.

Si la primera sèrie és una explicació, la segona és una interrogació contínua. Molts dels títols dels articles ho demostren: *Qui és l'ingrat?*; *Quin mal he fet perquè se'm tracti així?*; *On és la caritat?*; *Qui és l'al·lucinat?*, etc., etc. Hi ha també un escrit de protesta: *No em toquen a morts encara*, i una exposició molt irònica: *Veus de sirena*.

Verdaguer té, el que se'n diu, el sentit estètic de la paraula i, per extensió, de la frase. Per arribar al lector, el poeta alterna els adagis antics amb comparacions puntuals, les frases fetes sobre coses senzilles amb cites en llatí, la ironia més punyent amb l'expressió d'absoluta desolació. Podríem dir que els articles d'*En defensa pròpia* són la recerca de l'eficàcia literària.

Viure cada dia la paraula de Déu

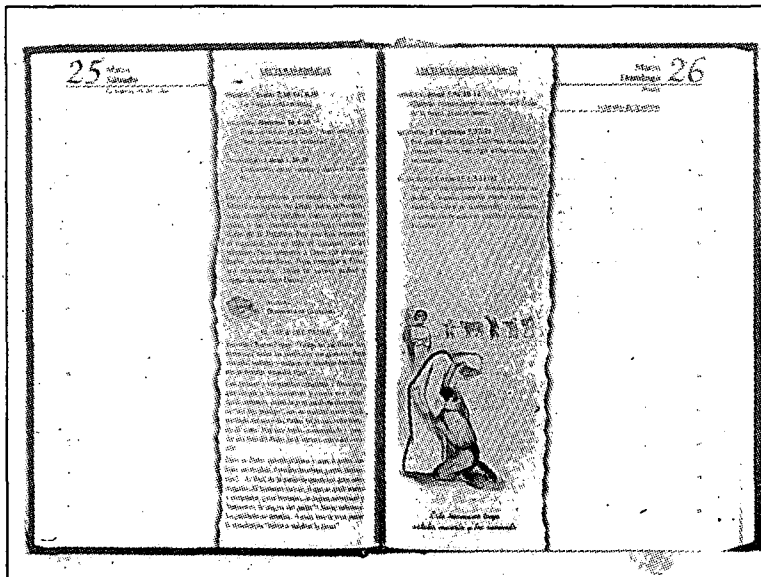
C.C.

Aquesta *Agenda Bíblica* vol contribuir a actualitzar i a viure cada dia la Paraula de Déu. Com a suport a la lectura personal dels textos bíblics es proposa cada dia un breu i senzill comentari a l'evangeli. A més a més s'esdevenen: informacions sobre els llibres bíblics, comentaris especials per als diumenges, reflexions i operacions, paràboles i personatges bíblics.

Es tracta, en definitiva, d'una agenda ideal per aquelles persones que volen gaudir cada dia de la lectura i de la reflexió bíbliques. Per a catequistes, agents de pastoral, sacerdots, religiosos i creients en general.

L'*Agenda* ha estat preparada per Fernando Villanueva i Guillermo Santamaría, mentre que Miren Sorne s'ha responsabilitzat de les il·lustracions.

Agenda Bíblica.
Ed. Verbo Divino.

L'ermita de Santa Maria

Els nostres avantpassats eren gent molt ferma. De gent ferma sempre n'hi deu haver. Allò que cal és que es proposin fer coses fermes.

L'altre dia vàrem anar d'excursió a un poblet petit, encimbellat dalt d'una muntanya. La pujada des de la vall era costeruda de valent, però el camí ple d'arbres i rierols s'ho valia.

Doncs bé, quan arribàrem a dalt de tot ens quedàrem bocabadats en trobar-nos amb aquell poblet petit i bonic, amb una església alta, gran i esplèndida. Òndia noi!, però com s'ho feien aquella gent per carretejar fins allà

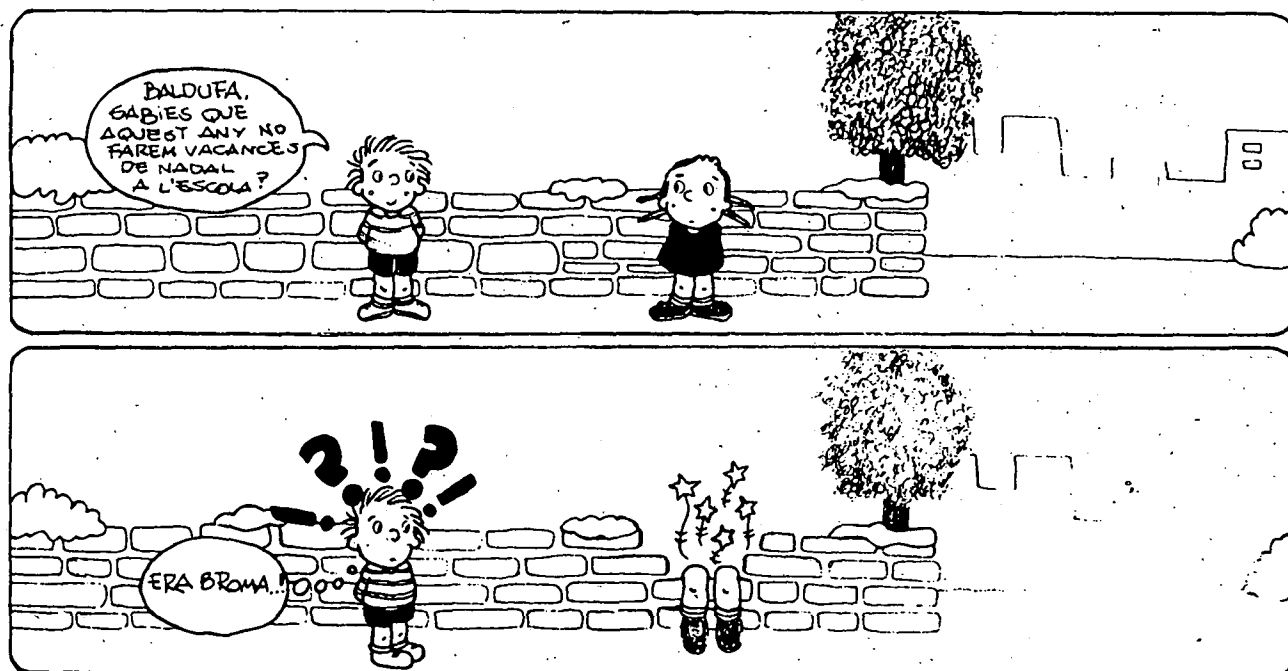
dalt, pedres, fustes, materials i eines? I no s'hi posaven per poc, eh. Les parets tenen tres pams de gruix, i el campanar és alt i ferm que fa goig de veure.

No gaire lluny del poblet, en una raconada de la muntanya, hi ha les runes de l'Ermita de Santa Maria. Això sí que em va fer tristesa. El pare diu que el nostre país està sembrat d'ermites dedicades a la Mare de Déu. L'altre dia que era la seva festa, vaig pensar-hi molt. Aquella gent estimava molt la Mare de Déu. ¿I nosaltres?

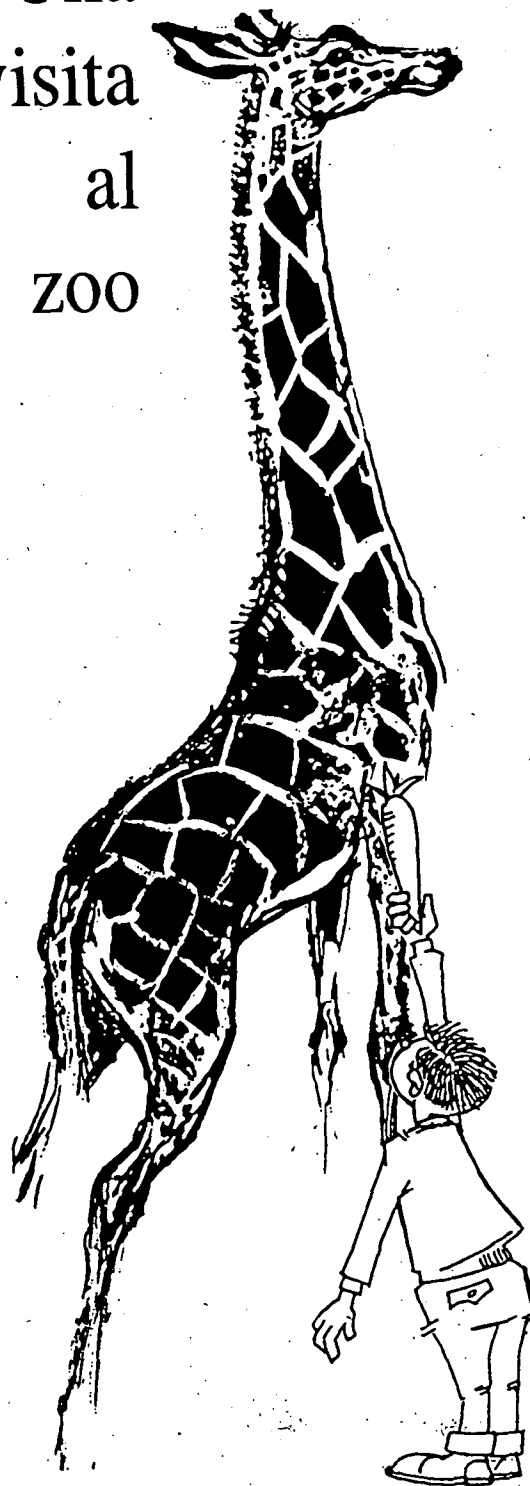
L'Eixerit

La Baldufa

Una visita al ZOO

La Neus i l'Enric van anar l'altre dia a visitar el zoo. A tots dos els agraden molt els animals i, com que no tenien classe, van decidir que aquesta seria una bona manera d'aprofitar el dia. L'entrada no es pot dir que fos barata, però al capdavant, qualsevol disc o videojoc és més car.

S'hi van estar tot el dia. Van visitar l'aquari, on van poder gaudir de les tombarelles dels dofins; van fotografiar els lleons, els tigres, els elefants, rinoceronts, hipopòtams, girafes, camells,... Van conèixer la petita foca nascuda feia pocs mesos, i van donar la benvinguda als pandes vermells.

I no podia ser d'una altra forma, l'estrella del dia va ser, sens dubte, l'únic goril·la blanc del món: el Floquet de Neu. També hi havia un munt de japonesos fent-li fotografies, i ell els mirava de cua d'ull amb un posat molt actiu, com si sabés que tota aquella gent el considerava molt especial.

Però a l'Enric li van fer especial gràcia uns petits gripaus vinguts de Mallorca que es diuen «ferrerets». Aquesta espècie que només es troba en llocs molt esquerps i de difícil accés —i és per això que ha pogut amagar-se de les serps—, està en perill d'extinció. Per aquest motiu els bidlegs i veterinaris del zoo de Barcelona miren de trobar la manera de protegir la seva reproducció.

Aquesta és una de les tasques més importants que realitzen els zoològics d'arreu del món. És cert que a voltes fa molta llàstima veure els animals engabiats, però pensem que si no fos així moltes espècies ja haurien desaparegut de la terra.

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Dimarts

03.25

Testimonio: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte

07.30

Últimas preguntas.

Diumenge

11.00

La Missa: amb la participació de la Coral Albada, de Granollers (Vallès Oriental, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de la Gna. Carme Piguillem; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

12.00

Pueblo de Dios.

CANAL 33

Divendres

16.30

Signes dels temps: Aquesta setmana entrevista al germà marista Toni Torrelles i Juvillà (director: Josep-Maria Pont)

Dissabte

12.50

Signes dels temps: (repetició).

Diumenge

12.20

Néixer de nou: programa religiós protestant mensual.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 25/11

22.45

Creure, avui: El Concili Català. La seva situació i la incidència en els cristians de casa nostra; (director: Ramon Safont-Tria).

DI 28/11

15.00

Creure, avui: (repetició).

Dv 02/12

22.45

Creure, avui: La família, amb el P. Ignasi Salvat. Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 Informatiu religiós (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 La música religiosa: Missa en sol m., de Vaughan Williams; Preguem a Déu tot poderós, motet, de Zelenka; Herr, wenn ich nur Dich habe, cantata Bux WV 39; de Buxtehude.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 El Brocal.

21.00 El Espejo.

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

10.00 Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 La linterna de la Iglesia.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 La Misa de España (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 La Misa de España (des de Madrid).

14.00 Avui és el teu dia: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 La veu de la parròquia: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 Objectiu, l'home: el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista: amb el Dr. Francesc Muñoz i Alarcón, canonge de la Catedral de Barcelona; 2na. entrevista: el testimoni del Sr. Jordi Pérez; fets i notícies amb valors humans; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 Cristians: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

de 07.00 a 01.00 h. Emissió de música i informació: religiosa, general, de serveis i cultura. Durant aquestes setmanes es van incorporant els programes a partir de les 22.00 h.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 Obrim camins: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 Església viva (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 Església viva (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 Reflexió: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL/COPE (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 El Brocal.

21.00 El Espejo.

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunqueira).

10.00 Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 La linterna de la Iglesia.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espuga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: La paraula del bisbe (comentari setmanal del Bisbe de Girona), Els sants oblidats (narració dels sants de la setmana), El comentari pels joves (amb Jaume Reixach), El significat de l'evangeli (amb Mn. Pere Carreras), Església Viva (presentat per Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h.

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont). L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.

Diumenge

09.00 Església viva (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 Noticario.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 Església viva: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 Cafè i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 Església viva (producció de l'arquebisbat).

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.

Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.

Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.

Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.

Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, (FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltobre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Uldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

LLUITA I FESTA: Durada 15'. Lectura de l'Evangeli del diumenge i breu comentari a càrrec de Josep M. Masnou. Conversa setmanal del bisbe (es publica al Full Diocesà); bloc de notícies i informació religiosa. L'emeten:

Anoia Ràdio (FM 92.2) diumenge 10.05h.

Ràdio Montesquieu (FM 106.5) diumenge 13.00h.

Ràdio Moià (FM 107.8) dijous 21.30 h.

Ràdio Ona Juvenil (FM 103.8) diumenge 16h.

Ràdio Ripoll (FM 90) diumenge 9.45h.

Ràdio Voltregà (FM 101.1) diumenge 10h.

Ràdio Zenith (FM 103.1) dissabte 11h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

afinant

Llindar

Un profund examen de consciència

Manuel Valls i Serra
director

Mentre anava llegint, fil per randa, el darrer document de Joan Pau II, *Tertio millennio adveniente*, creixien progressivament el meu entusiasme i la meua alegria. Aquest Papa ens va sorprendent cada vegada més per la seva gran lucidesa històrica, pel seu amor apassionat a Jesucrist, per la seva visió conciliar de l'Església. Lluny d'estar fora del temps, ell ens està demostrant amb escreix un profund sentit del temps i de la història. Un sentit que pertany de ple al mateix cristianisme, però del qual les generacions actuals correm el risc d'afeblir, fins arribar al seu oblit. Joan Pau II, parteix de Jesucrist, centre del cosmos i de la història, i al llindar del tercer mil·lenni convida tota l'Església a posar-se en tensió envers el veritable Senyor de tota la creació, renovant i refermant la vocació de tots els batejats. Una tensió que és escatològica. Perquè si el cristià no té present l'horitzó escatològic acaba mundanitzant-se: la seva fe es redueix a ideologia, la caritat a activisme, l'esperança a mera utopia.

Molt probablement, molts dels nostres conciutadans, en arribar l'any 2000, ho celebrin limitant-se a destapar una botella de cava, fer una mica de xerinxola o organitzar, fins i tot, alguna que altra orgia. No tenen en què creure perquè per a ells tampoc no hi ha cap realitat en la qual esperar. El temps només és *cronos*, no *kairós*. Per això l'Església, per mitjà de la convocatòria del Jubileu

de l'Any 2000, proposa de nou a l'home contemporani Aquell que és l'esdeveniment central de la història: Jesucrist. L'Església es col·loca en estat d'«advent». El cristianisme comença amb l'Encarnació del Verb. El temps, doncs, està com fecundat per l'eternitat de Déu. Té un sentit. «És arribat el temps que hi hagi temps», ha dit Paul Celan. Una visió del temps, no com a una línia contínua i homogènia, sense capacitat per la sorpresa o la meravella, sinó un temps viscut «com si es veiés l'Invisible».

Joan Pau II en aquest important document descriu davant els nostres ulls la vocació històrica del cristianisme: ell és cridat a ser llevat que ha de transformar la massa d'aquest món. D'aquí l'ànsia del Papa. D'aquí l'ànsia del Papa per la unitat i la proposta del relleuament de l'acció ecumènica. Dividits els cristians no podem donar un testimoni atge eficaç. D'aquí també la necessària confrontació del cristianisme amb el *secularisme* i la urgència del *diàleg amb les grans religions*. D'aquí, finalment, la seva crida perquè l'Església subratlli més decididament l'opció preferencial pels pobres i els marginats.

De la lectura de la carta apostòlica *Tertio millennio adveniente*, se'n desprèn la visió que Joan Pau II té de Jesucrist, com «el gran esdeveniment» (n. 5) de la història: «En Ell el Pare ha dit la paraula definitiva sobre l'home i sobre la història». Més encara, «Jesucrist és el nou començament de tot: tot en Ell convergeix, és acollit i restituit al Creador de qui procedeix. D'aquesta manera, Crist

és l'acompliment de l'anhel de totes les religions del món i, per això mateix, és la seva única i definitiva culminació» (n. 6). Crist és el Senyor del temps. Olivier Clément, el teòleg ortodox que ens visità fa uns dies ha comentat així la carta apostòlica: «El 2000 tindrà la mateixa importància que qualsevol altre any després de l'Encarnació i la Pentecosta. En l'ànima el gran Jubileu s'esdevé tots els dies i sobretot en cada Eucaristia. Dit això, es pot intentar de donar al 2000 un abast simbòlic. L'Església manifestarà així la saviesa de la llarga duració enfront de la obsessió de l'actualitat, i que la força de la seva esperança és més vigorosa que totes les pors de l'any 2000».

Aquest és l'intent de Joan Pau II, lluny de tota preocupació «mil·lenarista», tal com ell mateix assenyala: «Certament no es vol induir a un nou mil·lenarisme, com es féu per part d'alguns al final del primer mil·lenni» (n. 23). El que el Sant Pare es fixa com a objectiu prioritari del Jubileu és «l'enfortiment de la fe i del testimoni dels cristians» (n. 42), essent el Concili Vaticà II el far que ha d'il·luminar-los cap al temps futur. Ni la més mínima ombra de dubte al respecte. Aquest Papa creu en el Concili Vaticà II i el va duent a terme. Però a ell és «el gran do de l'Esperit a l'Església al final del segon mil·lenni» (n. 36). És per aquesta raó que també pel que fa al Concili ens demana a tots un «examen de consciència». Fins a quin punt, es pregunta el Papa, els mateixos cristians també no es-

tem afectats per l'atmosfera de secularisme i relativisme ètic i som responsables de l'actual irreligiositat.

Un «examen de consciència» que s'eixampla fins al conjunt de la història de l'Església: «És just que, mentre el segon mil·lenni del cristianisme arriba a la seva fi, l'Església assumeixi amb una consciència més viva el pecat dels seus fills recordant totes les circumstàncies en les quals, al llarg de la història, s'han allunyat de l'esperit de Crist i del seu evangeli, oferint al món, en comptes del testimoni d'una vida inspirada en els valors de la fe, l'espectacle de maneres de pensar i actuar que eren veritables formes d'antitestimoni i d'escàndol» (n. 33). Per a Joan Pau II «reconèixer els fracassos d'ahir és un acte de lleialtat i de valentia que ens ajuda a reforçar la nostra fe, fent-nos capaçs i disponibles per afrontar les temptacions i les dificultats d'avui» (ibid.). Impressionant la petició del Papa d'un sincer penediment dels cristians per «l'aquiescència manifestada, especialment, en alguns segles, amb mètodes d'intolerància i àdhuc de violència en el servei de la veritat» (n. 35).

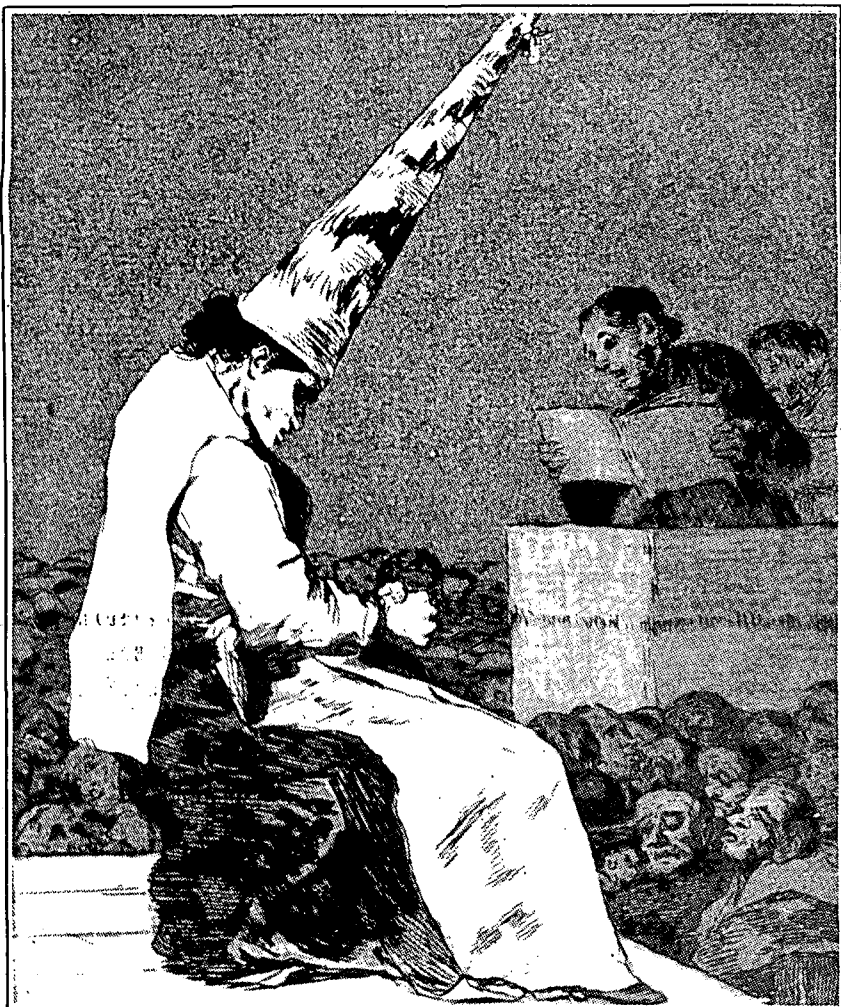
Al còncil·le del 1978 en què fou elegit Papa, el cardenal Wyszyński, va dir a Karol Wojtyła: «Sit t'elegeixen, accepta. Hauràs de portar l'Església al tercer mil·lenni». Avui, sabem amb certesa, que aquest Papa està portant la nau eclesial amb la intel·ligència i la destresa pròpies d'un expert timoner.

«Un altre capítol dolorós sobre el qual els fills de l'Església han de tornar amb ànim obert al penediment està constituït per l'aquiescència manifestada, especialment en alguns segles, amb mètodes d'intolerància i, fins i tot, de violència en el servei a la veritat.

És cert que un correcte judici històric no pot prescindir d'un atent estudi dels condicionaments culturals del moment, sota l'influx del qual molts van poder creure en la bona fe que un autèntic testimoni de la veritat comportava l'extinció d'unes altres opinions o almenys la seva marginació. Molts motius convergeixen sovint en la creació de premisses d'intolerància, alimentant una atmosfera passional a la qual sols els grans esperits vertaderament lliures i plens de Déu aconseguien sotreure's d'alguna manera. Però la consideració de les circumstàncies atenuants no dispensa l'Església del deure de lamentar profundament les debilitats de tants fills seus, que han desfigurat el seu rostre, impedit-li reflectir plenament la imatge del seu Senyor crucificat, testimoni insuperable d'amor pacient i d'humil mansuetud».

Joan Pau II

Nº 35 de la Carta apostòlica «Tertio millennio adveniente»

«Los caprichos» núm. 23 de Francisco Goya

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Parlem del diumenge (i 2)

Dèiem que el descans no constitueix el tret prioritari del diumenge cristià. Quin és, doncs, el seu component essencial? La resposta és clara i precisa: la celebració de la resurrecció de Jesús, amb l'Eucaristia.

Va ser la matinada del primer dia de la setmana —l'endemà del dissabte, per tant— que el Senyor ressuscità i es mostrà a Maria Magdalena i altres dones, a Pere, als deixebles d'Emaús que el van reconèixer en la fracció del pa, als deixebles reunits al cenacle. Aquests són els fets constitutius de la Pasqua cristiana que fonamenten el sentit del diumenge. Ja de bon començament, els cristians optaren per un ritme de celebracions pasquals, no anyal, sinó setmanal. Podem veure un cert suggeriment d'aquest ritme en la mateixa aparició del Senyor als seus deixebles, inclòs Tomàs, «vuit dies després» (Jo 20,26). El fet és que la més primitiva Església ja inicia la pràctica de celebrar «la fracció del pa» el diumenge. En trobem una bella descripció als Fets dels Apòstols (20, 7-12). S'havien reunit el primer dia de la setmana per partir el pa i Pau, que havia de marxar l'endemà, allargà la predicació fins a mitja nit. Un noi, Eutic, que seia a la finestra, vençut per la son va caure daltabaix i es va matar. Aleshores Pau va baixar i, abraçant el noi, va dir: Assereneu-vos, que viu. Pau se'n tornà a dalt, partí el pa i en menjà. Després va continuar la conversa fins a trenc d'alba. Aquest text ens presenta els cristians reunits, fent assemblea, església. No era, doncs, cada cristià que feia memòria de la resurrecció individualment, sinó la comunitat. Presidia Pau i tenien lloc dues acci-

Amb el pas del temps la celebració dominical prengué tanta força que es projectà en la societat i generà el diumenge, dia no laborable, de la nostra tradició

ons: la predicació de la paraula i la fracció del pa. La reunió tenia lloc en un clima joïós, de festa per la presència de Jesús i l'esperança del seu retorn.

Amb el pas del temps la celebració dominical prengué tanta força que es projectà en la societat i generà el diumenge, dia no laborable, de la nostra tradició. Un èxit, si ho volem veure així, que n'ofuscà una mica el sentit cristià més genuí. Es produí una certa «sabatització» del diumenge. S'anà passant, com diu el títol d'un documentat article de Visentin, «de la celebració pasqual a l'observança legal». L'abstenció d'«obres servils» i el «precepte dominical» no sempre traduïren prou bé la riquesa festiva de la celebració pasqual. Tampoc no podem oblidar, però, els efectes tan positius d'humanització i de riquesa cultural que el diumenge ha aportat a la societat. És lògic que, com diu el *Catecisme de l'Església catòlica*, els cristians defensem les nostres tradicions «com una contribució preciosa a la vida espiritual de la societat humana» (2188).

Ara bé, en aquest moment d'evolució social del diumenge, el millor que podem fer és aprofundir en les seves arrels. El més important és recuperar-ne amb plenitud el sentit pasqual i aconseguir que més batejats se sentin convocats i atrets a «la fracció del pa». En qualsevol circumstància laboral o d'ambient hem d'obrir en el nostre diumenge un espai «de reflexió, de silenci, de cultura i de meditació que afavoreixi el creixement, de la vida interior i cristiana», com diu el mateix *Catecisme* (2186). És veritat que estar lliure del treball ordinari pot ajudar en aquest sentit. Però també és veritat que molts cristians han viscut i viuen el veritable diumenge havent de treballar i que molts altres l'ignoren tot i fer festa...

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Pensar en Déu

Sant Bernat, en un dels seus sermons, glossa la Verge Santa com a mare de la Paraula encarnada. Recrea el seu pensament en el fet que el fruit del si de Maria és el Fill de Déu. El discurs acarona la bella frase bíblica: «Jo penso pensaments de pau, i no d'afflicció». El sant assegura que el pensament de pau davalla cap a l'obra de pau, la qual cosa es dona en el fet de l'encarnació del Verb. Descriu la presència del qui plantà entre nosaltres el seu tabernacle: «Habita certament per la fe en els nostres cors, habita en la nostra memòria, habita en el nostre pensament, i davalla àdhuc a la nostra imaginació. Què hauria pensat l'home sobre Déu? No s'hauria potser fabricat un ídol en el seu cor? Déu era inaccessible, incomprensible, absolutament invisible i impensable, però ara condescendí a ser comprès, a ser vist, a ser pensat».

Segueix: «¿De quina manera?, em preguntes. Doncs, mira: ajagut al pessebre, sostingut per una falda virginal, predicant a la muntanya, pregant durant la nit. També penjat a la creu, pàl·lid en la mort, l'únic lliure entre els morts i dominant l'infern. I, encara, ressuscitant el tercer dia i ensenyant als Apòstols el lloc dels claus, senyals de la seva victòria, i, finalment, ascendint davant dels deixebles i desapareixent en la regió oculta del cel.

¿Quina d'aquestes coses no serà objecte piados i sant del nostre pensament? En qualsevol d'elles que pensi, penso en Déu, i a través de totes elles ell és el meu Déu. Meditar això és saviesa, i crec que és prudència assaborir la memòria de la suavitat que fou produïda copiosament en aquests misteris divins per la vara sacerdotal. Maria pouà suavitat d'aquesta dalt del cel i l'adollà generosíssimament damunt nostre.»

Impromptu

Oriol Camps

El Sant Pare ha dit...

El Sant Pare ha dit, en la seva carta apostòlica de preparació del jubileu de l'any 2000, que «Pius XII hagué de fer front a les amenaces dels sistemes totalitaris o no respectuosos de la llibertat humana a Alemanya, Rússia, Itàlia, Espanya, i abans encara, a Mèxic»... I no ha dit més que la veritat.

Ara bé, diverses tendències, en lloc de llegir simplement «Espanya» han llegit «República espanyola»... Em sembla que les paraules del Papa haurien de ser meditates més serenament... Perquè uns, és innegable, en el període de guerra civil, perseguiren, assassinaren i feren màrtirs cristians. I és just que s'honorí als qui moriren per Crist.

Però els altres no es quedaren curts en les seves ràzies polítiques, i arribaren, al País basc, a l'afusellament de sacerdots; i la seva manca de respecte vers la llibertat humana va durar quaranta anys. I crec que cap de les actuals tendències polítiques pot capitalitzar a favor seu les paraules del Sant Pare, dites cercant la veritable conversió dels homes, en vigílies del tercer mil·lenni.

Respir

Miquel Estradé

D'una altra carta

Aquesta vegada sense permisos, i sense escrúpols! «Com sabeu, ens casem [...]; i volem que tothom participi de la nostra festa [...]. Vam veure que ens podríem considerar molt afortunats, no sols per la possibilitat de compartir ja la vida amb la persona que estimem, sinó també pel fet que tots dos tenim treball que, a més d'agradar-nos, ens permet de viure amb més del que necessitem. Per tant, hem considerat que l'alegria que ara tenim pot ser un bon motiu per compartir amb tants i tants germans nostres que passen necessitat. Hem pensat que a molts de vosaltres us agradaria participar de la nostra il·lusió i destinar a aquesta finalitat l'import del regal que ens hauríeu volgut fer. La finalitat concreta que hem triat, d'entre les moltíssimes que hi ha, és de subvencionar els estudis a nois i noies del Tercer Món; aquest ajut és promogut per l'entitat Justícia i Pau». A continuació posen el número d'un compte corrent d'una Caixa. Ho he de dir: un exemple a imitar!

Pinzellades

Justo López Melús

Total per un dit

Un dia l'emperador Akbar va anar a caçar amb el seu visir Birbal. Akbar es va trencar un dit. Birbal li digué que no s'havia de preocupar, total per un dit. Això va fer que Akbar s'enfadés molt i llençés el seu visir a un pou. Ell prosseguí, uns salvatges el van raptar i el van dur al seu cap per sacrificar-lo al seu déu. El bruixot el va refusar perquè tenia un defecte, el dit trencat. Akbar va tornar al seu pou, en va treure Birbal i li demanà perdó. Birbal replicà: Si no m'haguessis tirat al pou, m'haurien sacrificat.

Per tant, cal fer les coses amb bona intenció i hem de confiar en Déu. «¿Desitges la vida per al teu amic? Fas bé. ¿Desitges la mort per al teu enemic? Fas mal fet. Encara que és possible que la vida sigui inútil per al teu amic i la mort sigui útil per al teu enemic. Mai no sabem si continuar vivint és bo o és dolent per a algú» (Sant Agustí).

**CARLOS LÓPEZ
HERNÁNDEZ**

Bisbe de Plasència

La Província Eclesiàstica, signe de comunió eclesial i de col·laboració pastoral

Amb la constitució canònica de la nostra Província Eclesiàstica, el 12 d'octubre, comença un nou camí per a les diòcesis de Mèrida-Badajoz, Còria-Càceres i Plasència.

Aquest fet tindrà importants repercussions socials per a Extremadura, però és sobretot un esdeveniment eclesial, que ha de ser entès i valorat en clau eclesial i pastoral. Per una millor interpretació us ofereixo les següents reflexions.

La província eclesiàstica és una agrupació de diòcesis veïnes d'un territori determinat, atenent les circumstàncies de les persones i de la societat en l'ordre psicològic, econòmic, geogràfic i històric, així com a les circumscripcions territorials civils.

Des del punt de vista de l'organització de l'Església, les províncies eclesiàstiques ocupen un lloc intermedi entre les dues institucions essencials, que són la diòcesi i l'Església universal.

La comunió de les Esglésies

L'Església universal està constituïda per la unió de totes les diòcesis o Esglésies particulars. Cada diòcesi està formada a imatge de l'Església universal, i en ella hi ha, està present i actua la mateixa Església de Crist una, santa, catòlica i apostòlica. Ens trobem amb un element extern: la unió de les Esglésies particulars diocesanes. I hi ha també un element intern espiritual: l'existència mística de l'Església universal en cada diòcesi. Per tant, l'Església universal no és el resultat de la pura suma de totes les diòcesis, ni tampoc d'una espècie de federació. I la diòcesi no és simplement la part d'un tot, ni una forma de districte administratiu de l'Església universal. Aquesta peculiar forma de relació entre l'Església universal i les Esglésies diocesanes és designada com a *comunió de les Esglésies*, que s'expressa de manera eminent en la comunió dels bisbes entre si sota l'autoritat del Romà Pontífex.

La província eclesiàstica és un tipus de *comunió de les*

Esglésies d'un territori determinat. No és una forma essencial i necessària de la «comunió de les Esglésies», sinó una creació lliure de la pròpia Església, ja que la determinació territorial és discrecional.

Les Esglésies particulars o diòcesis tenen també per regla general una determinació territorial, és a dir, les diòcesis són ordinàriament circumscripcions territorials. Diem «ordinàriament», perquè hi ha també esglésies particulars o diòcesis determinades no per raó del territori, sinó per motiu del ritu litúrgic o de la condició de les persones. Un exemple d'aquestes últimes és l'arquebisbat castrense per a l'atenció pastoral de les Forces Armades.

La determinació territorial té un significat diferent en la diòcesi i en la província eclesiàstica. La diòcesi ha estat definida pel Concili Vaticà II com a «una part del Poble de Déu que es confia al bisbe per ser nodrida amb la cooperació dels seus sacerdots, de manera que, adherida al seu Pastor i reunida per ell en l'Esperit Sant mitjançant l'evangeli i l'eucaristia, constitueixi una Església particular en la qual es troba i opera vertaderament l'Església de Crist que és una, santa, catòlica i apostòlica» (CD 11). Aquesta definició inclou únicament elements de caràcter personal, i no conté cap referència al territori.

Tampoc el concepte d'Església universal no inclou cap referència a un territori o poble determinats. En efecte, l'Església universal és el Poble de Déu, és a dir, la congregació formada per Déu dels qui, creient, veuen en Jesús l'autor de la Salvació i el principi de la unitat i de la pau (LG 9,3).

Resulta, doncs, que l'Església és sobretot, una comunitat determinada segons un criteri personal. La fe i el baptisme incorporen els fidels cristians al Poble de Déu i els fan partícips, a cadascú segons la seva pròpia condició, de la funció sacerdotal, profètica i real de Crist. Aquest vincle personal és el pròpiament constitutiu, l'essencial en la pertinença a l'Església.

Però en el concepte de diòcesi hi ha dos elements: a) un element essencial i constitutiu de caràcter personal; b) un element secundari, que és la determinació territorial d'una part del Poble de Déu. Pel que fa al primer element, es pertany a l'Església universal; quant al segon element, es pertany a una diòcesi i a una província eclesiàstica determinades segons el lloc de domicili.

El territori és, en canvi, un element substancial del concepte de província eclesiàstica com agrupació d'Esglésies particulars veïnes dins d'un determinat àmbit geogràfic.

Diòcesi i província aclesiàstica

L'estructuració territorial de la diòcesi i de la província eclesiàstica no és simplement el resultat d'una tècnica organitzativa, sinó que està teològicament fundada. En efecte, l'Església no és solament una comunitat espiritual que uneix els homes en una fe comuna, sinó més aviat una comunitat que encarna la Paraula i els sagraments en la realitat històrica i geogràfica de la vida. Per això, pertany al seu ésser el doble element personal i local-territorial.

En el nostre cas, la determinació territorial de les diòcesis i, consegüentment, de la província eclesiàstica no coincideix amb l'àmbit territorial de la comunitat autònoma d'Extremadura. Aquest fet ens impedeix parlar, en sentit precís, de la província eclesiàstica d'Extremadura, però no és obstacle per a la comunió de les tres Esglésies particulars en l'encarnació de la Paraula i els sagraments en el nostre marc històric i geogràfic. I, per altra banda, l'obertura de la diòcesi de Plasència a Castella-Lleó, és també un signe de la necessària i enriquidora obertura a l'Església universal. D'aquesta manera, la nostra Província eclesiàstica, com a signe i instrument de la comunió de les Esglésies a la regió d'Extremadura, expressa visiblement que està oberta a la comunió amb totes les Esglésies.

Donar vida a l'estructura eclesial

La nova província eclesiàstica està cridada a ser una gran ajuda per a la pastoral de conjunt de les nostres tres diòcesis; però només ho serà efectivament si som capaços d'omplir l'estructura de contingut de vida. L'estructura per si mateixa no és suficient.

La nostra Província Eclesiàstica de Mèrida-Badajoz ha estat creada per promoure una acció pastoral comuna a les nostres tres diòcesis i per fomentar de manera més adient les recíproques relacions entre els bisbes (cfr. C.I.C., canó 431 & 1). Cal fer d'ella un signe i un instrument de comunió eclesial i de col·laboració pastoral i apostòlica.

Que la nostra Mare de Guadalupe ens ajudi a aconseguir-ho.

Filtrant la notícia Francesc Gamissans

Possessió diabòlica i exorcismes

La parapsicologia i les ciències esotèriques tornen a interessar a un ampli sector de la societat. Darrerament ha crescut el nombre de publicacions sobre el tema. Alguns fins i tot reclamen que el fenomen de la possessió diabòlica, els exorcismes i l'activitat dels exorcistes, s'inscriguin en el marc de les ciències ocultes.

¿Què pensa l'Església catòlica sobre el dimoni i la possessió diabòlica? ¿Recolza encara la Jerarquia la figura del prevere exorcista? ¿No caldria reformar l'actual ritual dels exorcismes?

Per tractar d'aquestes i altres qüestions s'han reunit a Roma més de 100 capellans exorcistes, vinguts de tota Itàlia. La temàtica de la trobada no era precisa i, fins i tot es va convocar amb certa reserva. Es tractava més aviat d'un canvi d'impressions i d'experiències entre els assistents. Hi feren acte de presència dos bisbes, un dels quals, Mons. Girolano Grillo de Civitavecchia, va presentar una ponència sobre *Exorcisme i individu*.

L'historiador Franco Pierini féu una extensa exposició de la història de l'exorcisme que fins a finals del primer mil·lenni —digué— era un carisma, i després ha vingut a ser una activitat controlada pel codi del Drec Canònic.

Els preveres exorcistes es preguntaven si cal recular als primers segles de l'Església, o si ja no és vàlida aquesta activitat *evangelitzadora* al final del segon mil·lenni.

La lluita contra el dimoni —també es digué— és un fet, sobretot pastoral. Però més que l'exorcisme, és més eficaç una evangelització incisiva, amb la qual es pot alleugerir el treball de l'exorcista.

Entre les experiències, un prevere digué que d'un centenar de trucades que rep cada cap de setmana per telèfon, una trentena són amb la petició de practicar els exorcismes.

Finalment, els titulars d'aquesta activitat contra el dimoni manifestaren el desig de que es reformés el ritual dels exorcismes. L'actual fou aprovat l'any 1984, i amb motiu d'haver passat una dècada, caldria «una nova formulació d'aquestes oracions i imprecacions contra el pare de la mentida», acabaren dient els preveres exorcistes italians.

Acudit

Riva del Garda (Itàlia): VI Conferència mundial de les religions per la pau

Tots som membres de la mateixa família humana

RIVA DEL GARDA (Itàlia).— L'obertura de la VI Conferència mundial de les religions per la pau a Riva del Garda, Itàlia, s'ha destacat per les intervencions d'algunes de les més eminents personalitats mundials. Han pres especialment la paraula l'ex-primer ministre japonès Yasuhiro Nakasone, el patriarca ecumènic de Constantinoble Mons. Bartolomeos I i el teòleg Hans Küng.

Pierre Rottet
enviat especial de l'APIC

La presència de membres japonesos és molt important a Riva del Garda tant a la Delegació de l'Assemblea com entre els periodistes.

Yasuhiro Nakasone

Antic primer ministre nipó, Nakasone ha remarcat la importància històrica de l'època actual tan plena de capgiraments i de canvis. S'ha de posar remei a la manca de coratge i de compromís a nivell polític per poder desenvolupar el sentit de solidaritat i de responsabilitat. El 1995, exactament 50 anys després d'acabada la segona guerra mundial, s'ha de fer un esforç especial per alleugerir la misèria del món. Es tracta de reconèixer la pluralitat de les civilitzacions i la diversitat d'estils de vida que hi ha. La civilització occidental domina el món des de les darreries del XVè segle. El Sr. Nakasone precisa que, d'aleshores ençà, estem en un món de discriminació política, social, econòmica i sovint també religiosa.

Bartolomeos I

Una altra intervenció ha estat la de Mons. Bartolomeos I, patriarca ecumènic de Constantinoble que s'ha referit als falsos profetes que castiguen el món amb sang i violència, fent especial al·lusió a les matances de Cheir

i de Salvan, a Suïssa, al recent atemptat de Tel Aviv com també al conflicte a l'ex-Iugoslàvia. «No hi ha cristians, ni musulmans, ni bons ni dolents, ni homes ni dones, tots estem units en Jesucrist» ha dit tot citant l'apòstol Pau. Ha arribat el moment d'unir-nos per posar fi al treball devastador dels falsos profetes.

Hans Küng

Per al teòleg suís, un dels oradors de la Conferència mundial de les religions per la pau, la primera regla i riquesa de l'home és tractar el proïsme com voldria ser tractat ell mateix. Això implica practicar a nivell de totes les religions la cultura de la no-violència i el respecte a la vida. Comprometre'ns a ser solidaris i per un ordre econòmic just i actuar sempre amb tolerància. Ha aparegut una nova visió després de finalitzar l'oposició entre l'est i l'oest que reclama una nova estructura de la comunicació a nivell internacional.

El teòleg considera que, a la nostra època, cada regió hauria d'estar vacunada per poder fer front a les catàstrofes i als conflictes. Hans Küng desitja que les Nacions Unides s'enfortixin sobretot en l'ordre econòmic i social.

Cardenal Francis Arinze

El president del Consell Pontifici pel Dià-

leg Interreligiós, cardenal Arinze, ha fet notar que el món pateix nombroses ferides i sofriments, respecte als quals les religions tenen un deure i una funció a fer. El cardenal ha definit allò que tenen en comú les religions. Per retrobar la pau i el benestar de l'home, les religions han de tenir com a tasca restaurar la humanitat dels grans desafiaments actuals: la guerra, els conflictes, el comerç d'armament, el medi ambient, la pobresa, el materialisme sense fre. Les religions s'han d'unir en la recerca d'una ètica de la vida i del benestar de l'home.

Indignats per l'actitud de les autoritats italianes

Els 900 delegats, entre observadors i convidats, de la VI Conferència mundial de les religions per la pau (WCRP) han lamentat molt la manca d'assistència forçosa del metropolità ortodox rus, Ciril de Smolensk, responsable de les relacions exteriors del Patriarcat de Moscou, al qual les autoritats italianes han refusat d'atorgar el visat sense donar cap explicació.

En un comunicat, la WCRP ha mostrat la seva indignació per una mesura semblant, més encara quan els objectius de la Conferència són promoure el diàleg interreligiós i intercultural entre els pobles. Malgrat aquesta manifestació de mal humor, Hamed Mohammed Alí, de l'Aràbia Saudita, secretari general de la Lliga Islàmica Mundial, ha demanat una més gran comprensió de l'Islam.

Per una millor comprensió de l'Islam

És un treball dur parlar de l'Islam i de la Pau, en el context actual, dictat sobretot pels

cruels aconteixements d'Algèria i per l'ament de l'integrisme islàmic en general. ¿Gxés, prejudicis, intolerància? Hamed Mohammed Alí ha fet referència «a les concepcions calumnioses» que tenen els occidentals l'Islam. Segons ell, hauria de ser considerada com «la religió de la modernitat».

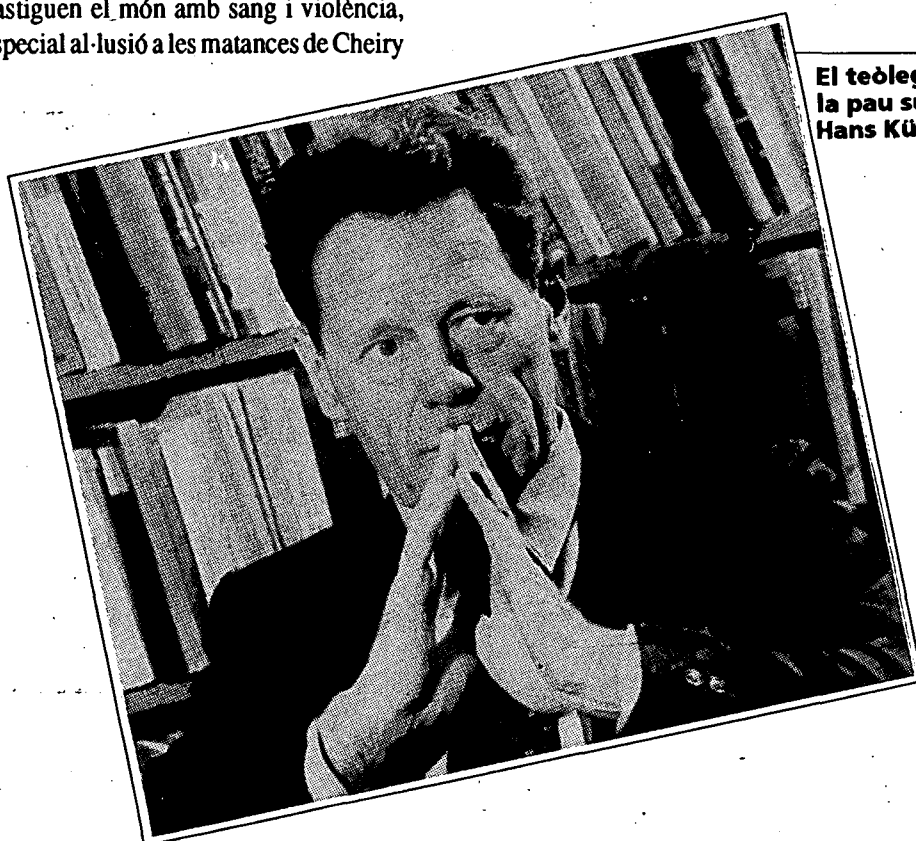
L'Islam, com a religió, no deixa de prenitjar als seus fidels —assevera el dignatari de l'Aràbia Saudita— que s'ha d'instaurar diàleg amb els grans corrents religiosos planeta. Amb les altres comunitats «dempregar pel respecte a totes les religions». L'Islam —ha insistit— es compromet en contra de les persecucions, les injustícies, discriminacions i l'explotació. Seguint l'exemple dels altres corrents religiosos, l'Islam lta per la promoció dels drets de l'home. Hamed Mohammed Alí ha fet referència a actes terroristes dels qui fan de l'Islam reclam. «No poden pretendre obligar la gent que s'adhereixi a la fe musulmana».

El cardenal Martini

L'arquebisbe de Milà, cardenal Martini s'ha situat d'entrada en el corrent de la Conferència i ha manifestat: «Proposeu una tasca, la d'ajudar a sanar el món dels execrables de l'odi i de les guerres posjunts els esforços de totes les religions per la pau». En aquest sentit, l'arquebisbe ha manifestat que les religions tenen una gran força per la pau. Sembla com si la saviesa de totes nacions s'hagués citat a Riva del Garda. C un gran pelegrinatge de pau que volgués rossegar tots els pobles darrera seu.

En el procés de pau actualment vigent e món, ha dit Martini, les grans religions tenen una gran tasca a fer, com per exemple, la construcció de ponts entre les persones i els pobles.

En un racó de la cafeteria, dues noies atiques budistes enraonen del seu projecte.

El teòleg de la pau suís Hans Küng

El senyor de la guerra: Mohammed Farah Aidid (Somàlia)

«Els falsos profetes castiguen el món amb sang i violència» (WCRP)

Cardenal Martini: «Totes les religions han de contribuir a suprimir els mals execrables de l'odi»

d'anar a l'ex-Iugoslàvia amb tres representants hindús, tot seguit s'hagi acabat la Conferència. A pocs passos, el president del Consell pontifici del Diàleg Interreligiós, Francis Arinze, amb la porpra cardenalícia, conversa discretament amb Cheikh Nazim Al-Haqani, un alt dignatari musulmà revestit d'una magnífica gel-laba. Una bona ocasió per als fotògrafs, certament, però també una mostra de l'esperit de Riva del Garda.

Diàleg entre religió i política

Mons. Echegaray ha considerat, davant dels 900 delegats i observadors dels quasi 70 països que representen els corrents religiosos més expandits del planeta, que el diàleg més urgent —i sens dubte el més difícil— és el de trobar i confrontar religions i política, religió i exèrcit, i més a nivell de les persones que a nivell de les institucions.

Mons. Echegaray ha precisat: «Si és veritat que la inclinació natural del sentit religiós condueix cap a l'harmonia i la pau, la gent no es deixa influir fàcilment: llurs inclinacions els condueixen més aviat cap a la violència i la guerra». Per al cardenal, la pau no sorgeix automàticament quan s'acaba un himne de vedes hindú, ni un sermó de Buda, ni una sentència de Lao-Tse, ni una sura de l'Alcorà, ni d'un versicle de la Torah o de l'Evangeli. L'autèntic diàleg ens envia a cadascú de nosaltres a donar testimoni de la nostra pròpia identitat religiosa i del respecte als altres. «Només aleshores seran foragitades totes les temptacions o totes les temptatives integristes de voler captar Déu, de voler capturar-lo en el propi bàndol. Això és el que hi ha a l'origen de la major part de les guerres dites divines, santes o senzillament justes.

Com exemple d'aquesta trista realitat tenim el conflicte a l'ex-Iugoslàvia, a menys de 400 km. de Riva del Garda.

Balanç positiu de la Conferència

Per a Jacqueline Roussé, francesa, la VI Conferència de les religions per la pau (WCRP) es podria dir que ha estat un èxit.

En un primer balanç efectuat per l'APIC, Jacqueline Roussé, copresidenta de la WCRP, ens manifesta que han estat presents a Riva del Garda un nombre impressionant de dignataris de rang superior, representatius dels corrents religiosos del planeta, així com un nivell excepcional en les intervencions que s'ha escoltat.

La copresidenta declara que s'ha sentit colpida per la franquesa dels propòsits que s'hi han manifestat. «No es tracta d'una visita de compromís que han efectuat certes personalitats, sinó de recolzar la Conferència a través de les confessions que representen».

Quant al treball de reflexió efectuat pels grups i els subgrups, així com la declaració final, serviran de base pels propers mesos i

anys. Per primera vegada, s'ha anunciat que es crearà una comissió permanent de deu dones.

Missatge final: les religions no han de servir la guerra

La VI Conferència mundial de les religions per la pau (WCRP), que s'inaugurà el passat 4 de novembre a Riva del Garda, al nord d'Itàlia, ha signat la declaració final anomenada de Riva del Garda, a través de la qual els quasi 900 delegats posen l'accent en la recerca d'una ètica i uns valors comuns a totes les religions.

La declaració, aprovada arran de la cerimònia de cloenda de l'assemblea, reafirma els grans principis de la Conferència: la pau, la lluita contra les injustícies i les violacions dels drets de l'home, contra el racisme i les discriminacions, incloent-hi les de l'home i la dona.

Els delegats dels 70 països representatius dels grans corrents religiosos del món, prete-

nen també promoure l'educació dels nens amb els valors que defensen les religions, així com ensenyar les religions i fer-les més properes. La WCRP declara que se sent molt preocupada pels atemptats que es fan al medi ambient i pel deute exterior dels països pobres que voldria que fos suprimit. També preocupa la salvaguarda de la Creació. Aquestes preocupacions s'uneixen a les que va expressar en la seva assemblea Justícia i Pau a Basilea el 1989.

La WCRP insisteix que les religions han d'unir llurs esforços per cercar l'harmonia de la humanitat i condemna, per altres raons, el nacionalisme religiós destructor, així com les tensions religioses que són també uns crims contra la religió. La religió, diu el text en substància, ha de promoure la pau i no ser un instrument de guerra.

La declaració final de Riva del Garda hauria de servir de base de treball als grups i subgrups de la Conferència durant els propers quatre o cinc anys. És a dir fins a la propera reunió mundial de la qual no s'han precisat ni el lloc ni la data.

Un benedictí canadenc, tot comentant aquestencontre per l'APIC, ha posat en relleu l'alta qualitat de les nombroses intervencions. Tanmateix ha cregut que havia de relativitzar l'abast d'aquest esdeveniment. Ha dit que aquesta trobada mundial ha servit més de tribuna a les religions per reafirmar cada una la seva posició, que no pas per a un veritable diàleg religiós.

La Conferència va finalitzar amb una cerimònia interreligiosa, i a la nit es va fer una processó de torxes que va reunir els delegats i els habitants de la regió.

Cartes

◆ Separació de les parròquies de la franja aragonesa

Sr. Director:

El 22 de juny passat, el diari de Lleida *La Mañana* ens obsequià amb una primera pàgina que, només pel tamany dels titulars, ja cridava l'atenció. Deia així: *El Justicia de Aragón carga contra la Iglesia catalana*.

La qüestió és la separació de les parròquies de la Franja aragonesa de la diòcesi de Lleida, de la qual formen part des de fa uns 800 anys, i uns 200 anys abans amb el nom de Diòcesi de Roda, però més o menys en els mateixos terrenys ribagorçans, independentment de la residència del bisbe.

Precisament el dia 21 de juny, en el Santoral del bisbat de Lleida figura la celebració de Sant Ramon de Roda, bisbe de la diòcesi, festa que fou aprofitada per celebrar la *Jornada de reivindicació de Roda* i unir-se les forces religioses i civils com si es tractés d'un alliberament.

El Justicia, de fet, no atacà res ja que, com se sap, les Esglésies, abans que aragoneses o catalanes, són diocesanes i les competències són del bisbe i en última instància del Vaticà.

L'arxiprestat de Roda és el portaveu del grup que ha promogut la qüestió i se suposa també, ja que surt a primera pàgina i això és un privilegi, que ha preparat la barreja dels estaments civil i religiós, barreja que tant laics com sacerdots no s'han abstingut de criticar.

Cal dir que els encarregats de fer la divisió política del mapa de l'Estat deuen considerar que la divisió eclesiàstica per diòcesis no obstaculitzava la convivència entre persones de províncies diferents però d'una mateixa diòcesi.

Per raons professionals, durant més de trenta anys he recorregut la part sud de la Franja, fins i tot la pertanyent a Saragossa quan encara era bisbat de Lleida, traspàs que es féu sense estridències, i mai no he vist ni sentit que desitgessin la separació. Se senten «aragonesos de soca-rel», naturalment, no

escriuen ni llegeixen en català, ni ho volen, però parlant català ens entenem i convivim perfectament.

Però si la realitat és que la gent ha canviat i la majoria demana la separació, ja és com si s'haguessin separat, i no val la pena perdre el temps fent patir els capellans que, segons sembla, pateixen més que els laics, i potser, ja que es volen separar, dir-los «bon vent i barca nova...»

I als més de 400.000 aragonesos que viuen a Catalunya, si hi estan bé no cal que es moguin, perquè a fi de comptes al costat d'allà no hi ha passat res.

LLUÍS SANTAMARÍA I SANTAMARÍA
Lleida

◆ L'experiència de la mort

Sr. Director:

L'article d'aquest títol a la CC del 10 de novembre m'ha deixat mal gust de boca. Ja el plantejament que «l'única experiència que podem explicar de la mort és l'absència d'aquells qui ens han deixat» i que «tota la resta són pures especulacions», i allò que «quan la crítica agnòstica diu que després de la mort no hi ha res, no ens hem d'escandalitzar», i oi més, que «és perfectament acceptable pel creient cristià», tot això, ni que sigui amb unes febles matissacions, no em semblen paraules cristianes. Perquè, a l'afirmació agnòstica vulgar de que ningú no ha tornat de l'altre món per explicar-lo, un cristià dirà sempre que això no és cert, que Jesucrist, un personatge històric, en tornà i ens parlà de que, més enllà d'aquesta vida, n'hi ha una altra (la vida perdurable que confessem en el Credo); on el seu Pare té moltes estances. I si es tractava de dir que la vida temporal es relaciona i àdhuc condiciona la vida eterna, no calia minimitzar aquesta darrera fins al punt d'assegurar que fins i tot «en la vida pròpia de Jesucrist Ressuscitat no hi ha més cera que la que crema» i que

«res no es pot trobar fora d'allò que ja hi havia en la seva vida mortal (les llagues de la seva crucifixió incloses)». I en fi, per deixar-ho clar, concloure que «la Resurrecció per als evangelistes no és la continuació sinó l'exaltació de la vida terrenal de Jesús». Quan es llegeixen coses com aquestes, vénen a la memòria aquelles paraules del Papa Joan XXIII que deia que un empatx de teologia podia abocar a l'oblit del Catecisme. I és aquest Catecisme que ens diu (proposició 1016) que «amb la mort l'ànima se separa del cos, però amb la resurrecció, Déu donarà la vida incorruptible al nostre cos transformat i unit a la nostra ànima pròpia», i que «en morir cada home rep en la seva ànima immortal la seva retribució eterna en un judici particular de part de Crist, jutge de vius i de morts» (proposició 1051). I això sí que és clar.

MAGÍ MIRET
Barcelona

◆ Projecte de noves esglésies comarcals

Sr. Director:

Fa uns mesos, el *Full* de la diòcesi d'Urgell ens feia saber el projecte d'adquisició de terrenys per a la construcció de noves esglésies d'abast comarcal, a la Cerdanya i a la Vall d'Aran. Projecte que, segons sembla, no ha tingut gaire bona acollida; tant per part dels fidels locals, com tampoc dels mateixos capellans de la diòcesi.

En primer lloc, el plantejament s'aparta de l'opinió general d'acostar els òrgans eclesials als fidels tant com sigui possible, ja que les comunitats relativament reduïdes fan més assequible la relació humana. Per altra part, paradoxalment, divergeix de les idees expressades en diverses revistes pel Sr. Bisbe d'Urgell, com per exemple en l'*Església d'Urgell* de l'abril de 1992, en què fa palesa la seva angoixa davant els problemes del món rural, especialment l'emigració. En el

cas, però, que es dugui a terme la construcció d'aquestes *super-parròquies*, ben segur que encara s'agreuaran els problemes essencials. Un poble en el qual no es celebri missa regularment els dies de precepte, és un agrupament humà amb poques probabilitats de sobreviure.

La reestructuració parroquial que es vol fer es basa en la previsió d'una minva encara més forta de les vocacions sacerdotals, i en aquest sentit té una certa lògica. Ara bé, té també la seva lògica pensar que, a menys vocacions, correspon una comunitat cristiana practicant més reduïda i consegüentment amb unes necessitats pastorals més limitades. Iniciar un canvi tan profund davant un esdeveniment incert no sembla gaire aconsellable. A nivell pràctic, imagineu-vos el que pot representar per als habitants habituals dels petits pobles, quan per complir el precepte dominical, als més vells, els calgui demanar l'ajuda dels fills o nets que tenen vehicle. Tampoc es pot deixar de banda la incidència econòmica, quan hi ha tantes altres necessitats eclesials i socials que sens dubte són prioritàries.

La solució que es pretén donar no és pas bona. El que hipotèticament es vol adobar per un cantó, s'espatlla d'una manera concreta per l'altre, i ajuda a la disgregació de la nostra feble societat rural.

Arribat el cas d'una extrema mancança de capellans, fóra més convenient, malgrat tot, continuar com fins ara, amb celebracions més limitades però en diverses parròquies, que no pas més misses en una sola església comarcal.

Tot preguntant al bon Déu perquè ens doni vocacions, un hom es pregunta si una més bona organització d'esforços entre els bisbes i els ordes religiosos, no permetria assegurar una atenció parroquial territorialment més extensa. I fins i tot, intentant convèncer els sacerdots que volen anar a missions o ja hi son que, a casa, de feina no en manca.

R. SALVADÓ
Pallejà

Retalls

International Herald Tribune (5-X-94)

L'ull intrús de la televisió

(...) Cal estar de broma per defensar que la presència de les càmeres no influeix en un judici. Al contrari, produeix en els qui hi intervenen la consciència que els miren cosa que els estimula a complaure el públic que observa des de fora de la sala, i així converteix el judici en un espectacle.

Les meves objeccions es basen en una experiència paral·lela, que revela la reacció de les institucions a la presència de la televisió: el cas del Congrés, on es va introduir la televisió fa deu anys.

Al principi, com sempre, l'argu-

ment era que això afavoria l'educació cívica. El que en realitat s'ha produït és impaciència cívica. El Congrés se sentia oblidat. La Casa Blanca acaparava l'atenció, i els parlamentaris temien que d'aquesta manera es trenqués l'equilibri entre els poders. Ara els parlamentaris fan gran part del seu treball davant les càmeres —almenys, això diuen—, i el prestigi del Congrés com a institució ha augmentat molt des que s'hi va donar entrada a la televisió.

En certa ocasió, el periodista britànic Godfrey Hodgson definí la presència de la televisió en els afers públics com un «Mefistòfils electrònic» que ven avantatges polítics a un elevat cost per a les institucions. Probablement, aquesta definició mai no ha estat tan encertada com ara.

La televisió ha afectat seriosament els treballadors parlamentaris. Els debats s'han convertit en exhibicions artificials davant els micròfons, on dotzenes de parlamentaris esperen torn per dir el seu discurs durant dos minuts, més relacionat amb allò que ells creuen que els electors volen que diguin que amb el que ha dit l'orador precedent. El públic ha de sospitar que el Congrés que veu a les pantalles és per a la galeria, i que l'autèntic és el que no veu (...)

■ Edwin M. Yoder

Newsweek (10-X-94)

L'escola a casa

(...) A casa, els nois poden accedir als clàssics de la literatura i de l'art arxivats en la xarxa Internet,

així com explorar en les biblioteques de les universitats, participar en classes interactives i fer treballs junt amb els companys d'arreu del món. Poden aprendre àlgebra, redacció i literatura, o interpretació dels somnis, veterinària i botànica. (...)

No tot el món creu que la solució dels mals de l'ensenyança pública estigui en terminals i modems. «Em sembla que s'exageren molt les possibilitats de la tecnologia i de l'ensenyança domèstica —diu una funcionària del Departament d'Educació—. La tecnologia mai no podrà substituir la relació entre professor i alumne.»

Mentre prossegueix el debat, els números van cap a aquesta direcció. L'Institut Nacional d'Investigació de l'Ensenyança Domèstica calcula que estudien a casa al voltant de l'1 per cent dels 50 milions

d'infants en edat escolar que hi ha arreu del país. Això suposa un augment del 15 per cent anual des de 1990. El fenomen ha conegut un especial apogeu a l'Estat de Washington, que té lleis relativament permissives sobre l'ensenyança domèstica. Encara que els nens que aprenen a casa només són 14.000 dels 915.000 estudiants que hi ha a l'Estat, el seu nombre gairebé s'ha triplicat en els últims set anys.

Abans l'ensenyança domèstica era gairebé exclusiva de cristians fonamentalistes o de hippies. Però comença a guanyar adeptes entre famílies de classe mitjana desitjoses de seguretat. Aquestes famílies comparteixen la por a la violència i a la mala qualitat que hi ha a l'escola pública, així com el disgust amb la burocràcia escolar.

Litúrgia

La formació litúrgica (4)

Pere Tena
bisbe auxiliar de Barcelona

Entre els textos que constitueixen la pregària de l'Església, a més de l'Escriptura, n'hi ha molts d'altres que provenen de diverses èpoques, des dels primers temps de l'Església fins als nostres dies. Un dels aspectes importants de la formació litúrgica és el coneixement d'aquests textos d'una manera vital, és a dir, un coneixement que prové no sols d'haver-los llegit i d'escollar-los, sinó d'haver-los meditat i assaborit espiritualment.

La pregària de l'Església de tots els temps

Una de les coses que m'impressiona més, quan llegeixo el Missal Romà, és aquesta: en aquests textos, s'hi expressa la fe de l'Església de tots els temps, són textos «de família». Alguns són presos directament de l'Escriptura (el Sant...), altres s'hi inspiren fortament (Anyell de Déu), altres ens vénen des de l'antiguitat llunyana (el Glòria a Déu...). Les pregàries sacerdotals de l'Eucaristia (Col·lecta, Sobre les ofrenes, Pregària eucarística, Postcomunió) han estat als llavis de la gran majoria dels sants de l'occident. Amb les mateixes paraules han pregat sant Lleó, sant Gregori, sant Ignasi, sant Antoni M. Claret, sant Josep Oriol... i tants altres. Si la pregària dels salms ens permet pregar amb

les paraules del poble d'Israel, la pregària no bíblica ens permet d'assumir la tradició del poble cristià.

D'aquesta reflexió se'n segueix espontàniament una conseqüència pràctica: el gran respecte que els textos litúrgics mereixen. Un respecte que no és distància i arqueologia espiritual, sinó que és assumpció d'un tresor entranyable. No hi ha formació litúrgica on no existeix aquesta actitud de respecte i valoració dels textos litúrgics; en aquesta actitud, en efecte, es manifesta el sentit d'Església que és bàsic per una tal formació.

És clar que no es pot dir dels textos litúrgics no bíblics que siguin la Paraula de Déu, i això és una diferència substancial. No són textos «inspirats» en el sentit de les escriptures. Tanmateix, testimonien també la veu de l'Esperit que impulsa l'Església en la seva pregària.

L'assimilació dels textos

Quan la litúrgia se celebrava en llatí, els fidels que volien participar més intensament a la missa tenien el seu missal, on seguien les pregàries del sacerdot, normalment traduïdes a la pròpia llengua. Això obligava a una lectura personal dels textos litúrgics. Actualment, la recitació d'aquests textos en llengua vernacle i en veu alta podria semblar que fa innecessari aquest esforç de lectura particular. I, certament, no és el més adient llegir mentre el sacerdot prega en nom de tota

l'assemblea. Però també és cert que és molt difícil que només escoltant hom pugui fer-se càrrec intensament del contingut de la pregària. Caldria una recitació extraordinàriament acurada, i una atenció exquisida: dues coses que no sempre succeeixen. Per això, continua essent important tenir el missal dels fidels, amb els textos litúrgics (actualment els textos mateixos del celebrant), perquè les oracions puguin ser pre-conegudes: llegides abans, meditades, pregades en privat. El missal dels fidels ha estat, i és encara, un instrument de primer ordre per a la formació litúrgica.

Entre les diverses pregàries que hom troba en el missal, hi ha sobretot les pregàries eucarístiques. Són els textos més importants entre els que formen la pregària de l'Església, i l'exemple més preciós de la conjunció entre la tradició i el progrés. En efecte, en les quatre pregàries eucarístiques del Missal Romà convergeix tota la tradició oriental i occidental de la forma com l'Església celebra l'Eucaristia, i, alhora, són en part uns dels textos més «joves» del Missal (foren introduïdes per Pau VI, abans de la publicació del Missal renovat segons el mandat del Concili Vaticà II 1970).

El sentit de les festes i dels sacraments

Encara hi ha un altre aspecte de la riquesa dels textos litúrgics: són ells els qui ens donen

el sentit de les festes que celebrem, i el sentit dels sacraments. Quan volem saber quin és el sentit de Nadal, per exemple, només ens cal meditar atentament les pregàries de la missa, els prefacis, les antífones de l'ofici... Allí hi trobarem amb precisió el que de veritat l'Església celebra. I així a través de tot l'any litúrgic. No hi ha una pedagogia millor que aquesta per entrar en el sentit de la santificació del temps, tal com la veu l'Església. Si als textos litúrgics romans hi afegim els textos litúrgics d'altres ritus —l'ambrosià, el bizantí, l'hispanic...— aleshores ens adonarem de la varietat d'accents que enriqueix una mateixa festa. El mateix per la celebració dels sacraments. Quan es vol saber quina és la fe de l'Església sobre el matrimoni, per exemple, hem de prendre el ritual i examinar les pregàries. El sentit de les ordenacions el trobarem igualment en les grans pregàries de l'ordenació del bisbe, dels preveres, dels diaques... I així en tots els sacraments.

La formació litúrgica demana aquest tracte freqüent amb els textos de la pregària de l'Església. Es pot fer un tracte científic dels textos, i és una bona ajuda per la seva intel·ligència. Però interessa més àmpliament fer-ne un tracte homogeni amb allò que aquests textos són: pregària.

Benvinguts els comentaris i l'anàlisi dels orígens de cada text; però el més important és recitar-los en la fe.

(Publicat el 17-IX-92)

Lectures Bíbliques

Diumenge, I d'Advent

Lectura primera

Faré néixer a David un plançó bo

Lectura del llibre de Jeremies

33: 14«Vindran dies, diu l'oracle del Senyor, que compliré aquella promesa que tinc feta a la casa d'Israel i a la de Judà. 15Aquells dies, aquells temps, faré néixer a David un plançó bo, que es comportarà en el país amb justícia i bondat. 16Aquells dies serà salvat el país de Judà i viurà confiada la ciutat de Jerusalem. I a ell l'anomenaran: El-Senyor-és-el-nostre-bé.»

Paraula de Déu.

Salm responsorial 24 (R. v. 1b)

4Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, que aprengui els vostres camins.
5Encamineu-me en la vostra veritat, instruïu-me, perquè vós sou el Déu que em salveu.
R. A vós elevo la meua ànima, Senyor.
8El Senyor, bondados i recte, ensenya el bon camí als pecadors.
9Encamina els humils per sendes de justícia, els ensenya el seu camí. R.
10Tot l'obrar del Senyor és fruit d'amor fidel per als qui guarden la seva aliança.

14El Senyor es fa conèixer íntimament als seus fidels, els revela la seva aliança. R.

Lectura segona

Que el Senyor refermi els vostres cors per al dia que vingui Jesús, el nostre Senyor

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

3: 12Que el Senyor faci créixer fins a vessar l'amor que us teniu els uns als altres i a tothom, tal com nosaltres també us estimem. 13Que ell refermi els vostres cors perquè siguin sants i nets de culpa davant Déu, el nostre Pare, el dia que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants. Amén.

4: 1I ara, germans, volem fer-vos una exhortació i un prec en Jesús, el Senyor. Vosaltres vau rebre el nostre ensenyament sobre la manera de comportar-vos i d'agradar a Déu; ja ho feu, però us demano que avanceu encara més. 2Ja sabeu els preceptes que us vam donar de part de Jesús, el Senyor.

Paraula de Déu.

Al·leluia (Sl 84:8)

Senyor, feu-nos veure el vostre amor i doneu-nos la vostra salvació.

Evangeli

Molt aviat sereu alliberats

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

21: En aquell temps, deia Jesús als seus deixebles: 25«Hi haurà prodigis al sol, a la lluna i a les estrelles. A la terra, les nacions viuran amb l'ai al cor, esverades pels bramuls de la mar embravida. 26La gent perdrà l'alè de por, pensant en els desastres que sobrevindran arreu del món, perquè fins l'estelada del cel trontollarà. 27Lavors veuran venir el Fill de l'home sobre un núvol, amb poder i amb una gran majestat. 28Quan tot això comenci a succeir, alceu el cap ben alt, perquè molt aviat sereu alliberats.

34Estigueu atents sobre vosaltres: Que l'excés de menjar i beure o la preocupació pels negocis no afeixugués el vostre cor i us trobéssiu a sobre aquell dia de cop i volta, 35perquè vindrà, segur, com un llaç, per a tothom, sigui on sigui de la terra. 36Estigueu alerta pregant en tota ocasió i demanant que pugueu sortir-vos-en, de tot això que ha de succeir, i us pugueu mantenir drets davant el Fill de l'home.»

Paraula del Senyor.

Litúrgia

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

INICI DEL NOU ANY LITÚRGIC

Cicle dominical: C; ferial: I

TEMPS D'ADVENT (salteri: setmana 1)

NOVEMBRE:

27. Diumenge 1r d'Advent: *morat*. Lectures: Jr 33:14-16 (Salm 24) / 1Te 3:12 - 4:2 / Lc 21:25-28.34-36.

CELEBRACIONS PRIVADES: Mare de Déu de la Medalla Miraculosa; sant Basileu, bisbe i màrtir; beat Ramon Llull, màrtir (terciari franciscà, de Mallorca).

Festes majors: Maïans i la Selva del Camp.

28. Dilluns de la setmana 1 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 2:1-5 (Salm 121) / Mt 8:5-11.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Ruf, màrtir; sant Mansuet, bisbe i màrtir; sant Jaume de Màrchia, prevere (franciscà); santa Caterina Labouré, verge (païla).

29. Dimarts de la setmana 1 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 11:1-10 (Salm 71) / Lc 10:21-24.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Sadurní o Serni, bisbe (de Tolosa de Llenguadoc) i màrtir; sant Demetri, màrtir; santa Il·luminada, verge.

Festes majors: Arfa, la Coma i la Pedra, la Riba, Sant Sadurní d'Anoia i Sant Serni.

30. Dimecres. Festa de sant Andreu, apòstol (de Betsaida, deixeble del Baptista i germà de Pere) *vermell*. Lectures pròpies: Rm 10:9-18 (Salm 18) / Mt 4:18-22.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Justina, verge i màrtir. Festes majors: Borrassà, Castellcir, Ivars d'Urgell, Oristà, Òrrius, Pruit, Sagàs, Sant Andreu de la Barca, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Andreu de Terri, Serinyà, Tona, València d'Àneu i Vallgorquina.

DESEMBRE:

1. Dijous de la setmana 1 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 26:1-6 (Salm 117) / Mt 7:21.24-27.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sants Edmon Campion i Robert Southwell, preveres, i beats Roger Filcock, Robert Middleton i companys, màrtirs (jesuïtes); sant Eloi, bisbe; sant Naüm, profeta; santa Natàlia, màrtir (esposa de sant Adrià).

2. Divendres de la setmana 1 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 29:17-24 (Salm 26) / Mt 9:27-31.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Beata Maria Àngela As-torch, verge (caputxina); sant Silvà, bisbe; santa Bibiana, verge i màrtir; santa Elisa, verge.

Dia de devoció especial al sagrat Cor de Jesús.

3. Dissabte. Memòria de sant Francesc Xavier, prevere (jesuïta, patró de les missions i dels turistes): *blanc*. Lectures del dia: Is 30:19-21.23-26 (Salm 146) / Mt 9:35 - 10:1.5-8. Vespres de demà.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Cassià, màrtir; sant Sofonies, profeta; santa Màgina, màrtir.

Festes majors: Torre-serona.

(Jr 33:14-16)

El plançó de David

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

El context de la perícopa

La perícopa que llegim avui forma part d'un text incorporat tardanament al corpus jeremíac. La versió grega de l'AT—anomenada Alexandrina o dels LXX, feta entre el 250 i el 150 a.C.—acaba el c. 33 amb el v. 13, sense recollir els vv. 14-26. Això fa suposar que, redactat potser per algun deixeble de Jeremies, aquest text va ser incorporat posteriorment als manuscrits hebreus que ens han conservat els oracles del profeta. El fragment en qüestió constitueix una petita col·lecció d'oracles messiànics. Comença amb la nostra perícopa sobre el futur regne messiànic. Segueix un altre oracle sobre la perennitat de la dinastia davídica i el sacerdocí levític (vv. 17-18). L'oracle que trobem a continuació (vv. 19-22) és una repetició de l'anterior, reforçat amb una mena d'argumentació a base de l'absurd: tan immutables són les lleis que regeixen la naturalesa com la decisió de Jahveh sobre David i el sacerdocí levític. La col·lecció es clou amb l'oracle (vv. 23-26) que, evocant el clima de pessimisme i desil·lusió que es viu, vol reafirmar el poble en la confiança en la fidelitat de Jahveh que, per damunt de totes les contingències històriques, és el fonament fermíssim de la fe del bon israelita.

«Vindran dies...»

«Vindran dies, diu l'oracle del Senyor, que compliré aquella promesa que tinc feta a la casa d'Israel i de Judà» (v. 14). El to és de reconeixement de la realitat desastrosa que viu Israel i alhora de confiança en la fidelitat de Jahveh a la paraula donada i al poder que té de complir-la. Preguntem-nos, però, ¿quins són aquests dies que vindran? Per al profeta segurament deuen ser els de l'alliberació del jou de Babilònia. L'objectiu immediat del profeta és el de donar moral al poble angoixat i menar-lo pels camins de l'esperança en Jahveh (Cf. 29:10). Per a nosaltres, que fem una lectura cristiana de la perícopa, aquests dies que vénen són els temps de la plena realització del designi salvador de Déu en el Jesús històric. Per això veiem que la promesa que Jahveh té feta a Israel és la que menciona el versicle següent i que ja ens ha dit a 23:5-6. Convé que sapiguem distingir la doble lectura del text, o si es prefereix, el doble sentit: el sentit literal, de visió immediata, i el sentit ple, allò que realment Déu ens vol dir ara a nosaltres a través del text i dels fets immediats que contempla. Per a l'autor de la nostra perícopa el sentit del text té un significat de futur relativament immediat. L'acompliment de la profecia pot tardar un poc, però és, com aquell qui diu,

a les portes. El profeta ens diu la substància de l'oracle: les promeses messiàniques—de salvació a través d'un ungit, el Messies—de Déu no fallaran. Però no ens diu res pel que fa al *com* concret de la realització. I és precisament aquest *com*, que al llarg de la història es va revelant de fet i va modificant les circumstàncies de la fe del poble, el que constitueix la manifestació de la gran riquesa dels recursos salvadors de Déu. Per a nosaltres, criatures de capacitat limitada i acostumats als càlculs exactes de curta volada, l'actuació de Déu és sempre sorprenent. Per això la revelació divina no és mai puntual, sinó lineal: Déu es revela en tot el llarg i ample de la història.

El plançó

El plançó de David havia estat entès fins aleshores en el sentit d'una successió físico-dinàstica del gran rei d'Israel. Un rei de la dinastia de David fóra el realitzador dels plans alliberadors de Déu sobre el poble. L'experiència, però, dels darrers reis de Judà havia estat decepcionant. Per acabar-ho d'adobar, aquella monarquia desembocava a l'exili amb la desaparició d'Israel com un estat independent i sobretot amb la profanació i destrucció del temple de Jerusalem. ¿És fruit d'aquest ambient que les intel·ligències més lúcides d'Israel, sense abandonar la confiança en la paraula de Jahveh, cerquen les circumstàncies concretes de la seva realització en una altra direcció? De fet coneixem dues línies d'esperança messiànica a Israel: la que podríem anomenar monàrquica i que fa del Messies un rei, i la sacerdotal, que el fa gran sacerdot. És molt possible que el nostre text participi d'aquest canvi de visió. Mentre a 23:5-6, el plançó és anomenat «Jahveh-és-la-nostre-salvació» i es refereix a la persona que «regnarà com a rei assenyat», en la nostra perícopa aquest nom és aplicat a la ciutat de Jerusalem. És ella la que ara porta aquest nom, i no el Messies com vol el text del leccionari litúrgic català. Jerusalem, centrada tota ella entorn del temple, és el signe de la presència de Déu enmig del seu poble. Més que la ciutat del rei, Jerusalem és la ciutat de Déu. Quan els reis fan fallida, resta encara el temple amb el seu sacerdocí per mantenir la fe del poble. Ara nosaltres fem una lectura cristiana d'aquest text. Les promeses de Déu s'han acomplert del tot en Jesús. Ell és el descendent de David, l'autèntic plançó, el Rei de l'Univers. Ell és també el vertader Gran Sacerdot, l'únic pontífex que, de fet, ha pogut oferir un sacrifici vàlid i ha realitzat en ell l'encontre definitiu dels homes amb Déu, la salvació de la humanitat. És des d'aquesta òptica cristiana que nosaltres escoltem avui l'oracle del Senyor i, esguardant els signes de la vinguda del Messies, esperem Jesús, «la nostra salvació», el qui ens dona la santedat de Déu, «el nostre bé», i ens realitza del tot.

Joan Baptista, un profeta actual

R.L. Bruckberger

L'Histoire de Jésus-Christ

Entre tots els profetes, Joan Baptista és anomenat precursor, el predecessor, el missatger que corre davant el rei esperat, i que, en arribar davant el poble, obre la boca i crida: «Ja és aquí». Els jueus ortodoxos, fins i tot els jueus d'avui, reconeixen Joan Baptista com un dels seus. El darrer dels profetes, el més gran segons Jesús, fou profeta d'Israel de manera tan exemplar, tan extraordinària, tan expressiva, que sembla haver estat col·locat en el llinar de l'Evangeli com

una imatge de la profecia.

Elegit, cridat, escollit i purificat entre tots des del si de la mare, i, des del si de la seva mare, joïós amb aquesta vocació, en plena joventut es retira al desert per imitar en la seva vida el llarg pelegrinatge del seu poble al voltant de la muntanya del Sinaí i per merèixer la familiaritat de Déu. S'aparta de tothom i de tot per afirmar clarament la seva vocació excepcional. Com un ós, s'alimenta de mel boscana i de llagostes. Du un vestit de pèl de camell. I després, de sobte, es posa a cridar al desert, i la seva veu commou a tot Israel, ressona en cada cor i evoca un ressò familiar. Quin personatge tan

extraordinari! Quina seria la nostra sorpresa si el veiéssim aparèixer de sobte a la trona d'una de les nostres catedrals.

Cal pensar que no seria diferent la sorpresa dels israelites. Sant Lluc escriu: «El poble vivia en l'expectació, i tots pensaven si Joan no fóra potser el Messies» (3,15). Admirable atenció, admirable pregunta. ¿Quin cor cristià no s'hauria commogut? No creguem que els nostres pobles moderns serien incapaços d'un esperança messiànica semblant. No saben on concretar-la, això és tot.

(...) Ben lluny d'insinuar que Jesucrist arribà a un ambient que li era hostil des del principi, impermeable a la veritable esperança messiànica, les afirmacions de Lluc invitarien més aviat a creure que arribà a un ambient excepcionalment ben preparat per rebre'l.